

Djerdap: elektrarna trdnega prijateljstva

Ob uradni otvoritvi največje elektrarne v Evropi je Nicolae Ceausescu podelil predsedniku Titu naslov heroja LR Romunije in red »Zmaga socializma«

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

DJERDAP, 16. maja. Predsednik SFRJ Jugoslavije Josip Broz Tito in predsednik državnega sveta LR Romunije Nicolae Ceausescu sta danes uradno odprla največjo elektrarno v Evropi, skupaj z dvema ladijskima splavnicama in mostom, ki povezuje Jugoslavijo in Romunijo. Ob enajstih dopoldne sta odkrila spominsko ploščo, ki sredi mostu prijateljstva, na jugoslovansko-romunski meji, ponazarja ta skupni podvig in uspeh medsebojnega sodelovanja.

Današnje slavnosti so se udeležile delegacije podonavskih držav: Avstrije, Madžarske, Češkoslovaške in Sovjetske zveze. V Djerdapu so prispele tudi delegacije republik in pokrajinskih skupščin. Slovensko delegacijo je vodil dr. Jože Brilej.

Po odkritju spominske plošče sta se predsednika Tito in Ceausescu s spremstvom odpejala na romunsko obalo ter si ogledala del strojne elektrarne, nato pa spregovorila pred več tisoč graditelji in prebivalci Turn-Severina, Kladova in drugih krajev (govora obeh predsednikov objavljamo na 4. strani).

Državni svet SR Romunije je predsedniku SFRJ Josipu Brozu Titu podelil naslov heroja LR Romunije in ga odlikoval z redom »Zmaga socializma«. To visoko odlikovanje je našemu predsedniku danes izročil Nicolae Ceausescu v navzočnosti velikega števila jugoslovanskih in romunskih funkcionarjev. Tako je državni svet Romunije podelil predsedniku Titu ob njegovi 80-letnici in mu izrazil priznanje za posebne zasluge v njegovi dolgoletni revolucionarni dejavnosti, posvečeni stvari demokracije, družbeni in narodni osvoboditvi jugoslovanskih narodov, zmagi ideala miru in mednarodne varnosti, stvari svetovnega komunističnega in delavskega gibanja, za njegov veliki prispevek k razvijanju

in poglobljanju vsestranskega sodelovanja med ZKJ in romunsko komunistično partijo, med SFRJ in SR Romunijo. Predsednik Tito je v svoji zahvalni besedi poudaril, da sprejema odlikovanje kot »nov velik prispevek in dokaz prijateljstva med našimi narodi, ki ga je romunski narod po meni izrazil jugoslovanskim narodom. Razume se, da je to obenem tudi obveza, ki mi nalaga, naj se do konca, dokler bom ostal na tem položaju, še bolj trudim za razvoj našega prijateljstva in našega sodelovanja.«

Predsednika Tito in Ceausescu se bosta v sredo sestala v Kladovu, kjer bosta imela uradne pogovore.

ZDRAVKO ILIC

SREČANJE PREDSEDNIKOV — Predsednika SFRJ Tito in Romunije Nicolae Ceausescu sta se včeraj srečala na jezu hidroelektrarne Djerdap pred slovesno otvoritvijo tega gigantskega objekta. Telefoto: Tanjug

Slovenija in svet

Skupščina SR Slovenije je včeraj prvič na tako reprezentativen način in prvič na takšni ravni razpravljala o mestu in vlogi Slovenije — v okviru jugoslovanske federacije — sredi mreže mednarodnih odnosov. Takšna priložnost navaja k razglabljanju o širšem pomenu impulza, ki ga dogodek lahko da obtemu družbenemu življenju pri nas.

Sami pobudniki skupščinske razprave, in bilo jih je mnogo, se najbrž jasno zavedajo, da ena sama parlamentarna debata ne more hipno premakniti tokov javnega življenja in jih bistveno obogatiti. Cesa takega ne dosežeš z enim samim korakom. A vendar — za to pravzaprav gre.

Lahko bi to povezovali z ustavnimi dopolnili in preobrazbo jugoslovanske federacije; lahko bi pisali o širjenju delovnega kroga, v katerem se giblje samoupravna demokracija; lahko bi celo ožje govorili o »graditvi znanja politike od spodaj navzgor« — in bilo bi prav. Navzlic temu pa se zdi, da gre še za nekaj več.

V jugoslovanskem in slovenskem primeru se tudi s takšnimi impulzi vraščajo v samoupravno obravnavo in sodelovanje mednarodni odnosi. Ti odnosi so tereni, na katerem od nekdaj in še danes nastopa kot poglobljene subjekt politična država — torej sfera, ki je včasih bolj in včasih manj, v bistvu pa zmerom relativno odtujena od družbe. Znova: to se ne dogaja z eno samo skupščinsko razpravo — dogajalo pa naj bi se v postopnem procesu, kjer se območji samoupravnega in državnega sodelovanja prepletata, medsebojno dopolnjujeta in vzajemno krepiata.

Pri tem, k čemur je skušala prispevati svoj delež slovenska skupščina, tudi ne gre za preprost poskus, da bi le spodbudili javnost k intenzivnejši podpori jugoslovanski zunanji politiki, ki pa bi nastajala v sorazmerno zaprtih krogih državnih in političnih vrhov. Gre v jedru za to, za kar gre pri vsem poglobljanju samoupravnega ustroja države: da je treba tudi ob mednarodnih odnosih odpreti pota, po katerih se bo sleherni avtentični družbeni interes lahko na mestih, koder nastajajo odločitve, uveljavil pri oblikovanju sintez, ki potem sestavljajo mednarodno delovanje Jugoslavije.

Slovenska skupščina je za letos sklenila razpravljati še o gospodarskem sodelovanju Slovenije s tujino in o vprašanjih v zvezi z našimi delavci na tujem. Na teh dveh točkah se najbolj neposredno izražajo dejanski mednarodni interesi te države. Odločila se je torej za traso realnih vprašanj — traso, kjer obstajajo vse možnosti, da se na njej realizem ujame s smotnostjo in smotnostjo z realizmom.

DUSAN DOLINAR

7 mrtvih

Na postaji Prikraj trčila potniški in tovorni vlak — 15 ljudi ranjenih

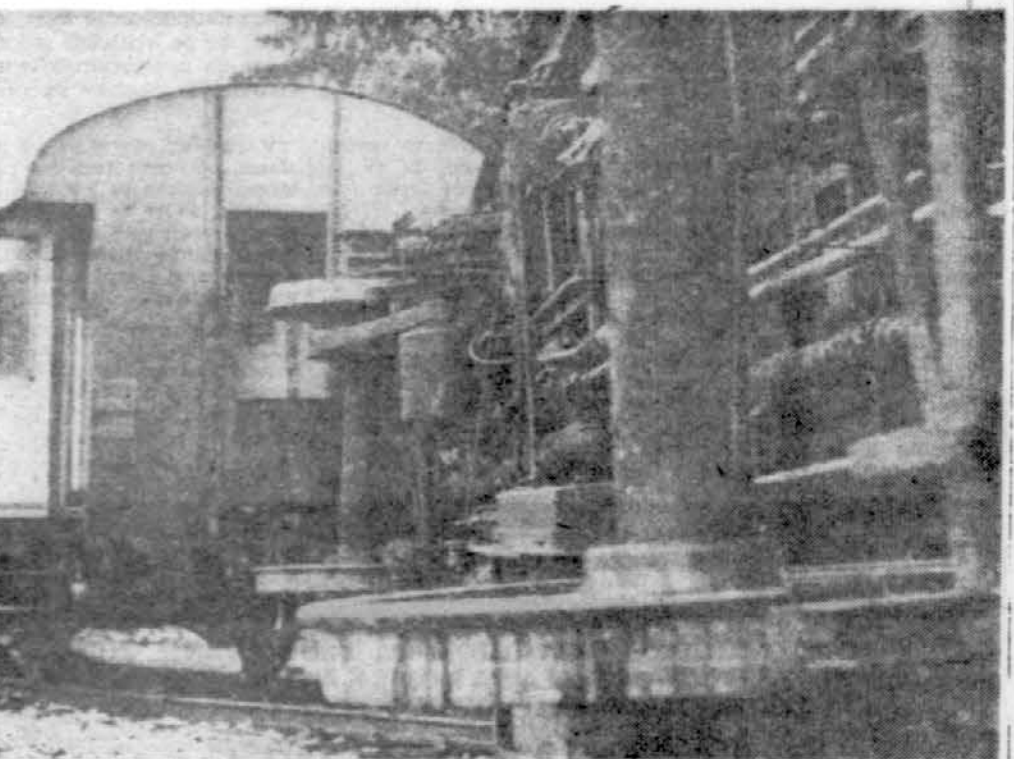
ZAGREB, 16. maja. Popoldne ob 15.28 se je na železniški postaji Prikraj pri Vrbovcu zaletel potniški vlak, poln delavcev, v tovorni vlak, ki je stal na postaji. Po nepopolnih podatkih je bilo 7 mrtvih ter 15 huje in laže ranjenih.

Vse kaže, da gre za dokaj nevsakdanjo nesrečo. Lokomotiva in prvi vagoni potniškega vlaka so pravilno in brez ovir zapeljali na drugi tir železniške postaje, drugi del kompozicije pa se je v dolocenem trenutku odtrgal in »pobegnil« na prvi tir, kjer je trčil v lokomotivo tovornega vlaka.

Ko je potniški vlak vozil na postajo, je bila

kretnica pravilno postavljena in za zdaj še ni znano, zakaj se je pokvarila. Ko je prišlo do trčenja, se je prevrnil en sam vagon, v katerem so bili potniki. Tu so našli vse mrtve ter večino ranjenih. Po neuradnih podatkih sta prometnik in kretničar na postaji Prikraj takoj po nesreči pobegnili. V času, ko to poročamo, preiskava še traja.

MARJAN KUNEJ

VLAKA TRČILA — Včeraj popoldne sta na železniški postaji Prikraj pri Vrbovcu trčila osebni in tovorni vlak. Po nepopolnih podatkih je 7 mrtvih in 15 ranjenih. Foto: Vjesnik

Grešne le koze?

April: industrija proizvedla za 6% manj kot marca — Izvoz za 32% večji, uvoz pa 21% manjši kot aprila lani

BEOGRAD, 16. maja. (Tanjug). Aprila je bila industrijska proizvodnja v državi nekoliko manjša kot ponavadi, predvsem zaradi epidemije črnih koz in psihološkega učinka te epidemije na delovno sposobnost gospodarstva. Je dejal generalni direktor zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić na tiskovni konferenci.

Kljub temu da je bila industrijska proizvodnja v aprilu: za 4,1% večja kot aprila lani, pa je bila za 6% nižja od proizvodnje v letošnjem marcu. Z indeksom 8,9 v prvem četrtletju letos pa je bila industrijska proizvodnja še zmeraj precej višja od predvidene 5,5 do 6 odstotne ravni porasta v letu 1972.

Med republikami je po povečanju industrijske proizvodnje v prvih štirih mesecih letos na prvem mestu BiH z 11,6%, sledi ji Makedonija (10,1%), Srbija (9,5%), Slo-

venija (8,4%), Hrvaška (7%) in Crna gora (3,7%). Jugoslovanski izvoz je bil letos aprila za 32% večji kot aprila lani, uvoz pa je bil 21% manjši; vrednost izvoza je bila 2.951 milijonov dinarjev, vrednost uvoza pa 3.836 milijonov dinarjev. V štirih mesecih letos je bila vrednost izvoza za 25% večja, vrednost uvoza pa za 15% manjša kot lani v istem obdobju. Zato je letos v prvih štirih mesecih delež izvoza znašal 41,6% (lani 32,8%), delež uvoza pa 36,4% (lani 67,2%).

IBRAHIM LATIFIĆ: Manj kot marca

Zmaga Vere Nikolić

Sedmi mednarodni atletski miting Alpe-Adria

LJUBLJANA, 16. maja — Čeprav je vreme grozilo skaziti 7. mednarodni atletski miting Alpe-Adria, je tekmovalje na ljubljanskem osrednjem stadionu nazadnje vendarle lepo uspelo. Dež je po nehal in tudi na razmočenih napravah je več kot sto tekmovalcem in tekmovalkam iz petih držav uspelo doseči nekaj nadpovprečnih rezultatov. Tudi rekordov je bilo nekaj. V osrednji točki — ženskem teku na 1500 m — je zmagala dvakratna evropska prvakinja Vera Nikolić (Dinamo, Zagreb) s solidnim časom 4:23,6. Več na 10. strani.

Nixon: Potujem v Moskvo

Predsednik ZDA potrdil svoj obisk v ZSSR — Connally je odstopil

WASHINGTON, 16. maja (AFP) — Predsednik Richard Nixon je danes potrdil, da bo potoval v Sovjetsko zvezo po prej določenem programu. Nixon je to pravzaprav potrdil samo posredno, ko je povedal, da je finančni minister John Connally odstopil. Connally je privolil, da sprejme nekatere začasne funkcije, potem ko se vrne iz Moskve, kakšno, po objavi na moji vrtni strani. Zamenjal ga bo dosedanj direktor vladnega oddelka za upravo in proračun George Schultz.

Nove okrepitve

ZDA nameravajo poslati v Tonkinški zaliv še eno letalosilko in 6 rušilcev — Ognjeni dež iz letalnih trdnjav

WASHINGTON, 16. maja. (Reuter, AFP, AP). Ameriško poveljstvo v Saigonu trdi, da so ameriška letala razdejala naftovod, po katerem je Severni Vietnam oskrboval z gorivom svoje čete v demilitarizirani coni in v južnovietnamski pokrajini Quang Tri.

Predstavnik ameriškega poveljstva je tudi povedal, da so ameriška letala od 8. do 15. maja opravila 1800 bojnih poletov nad Severni Vietnam, kjer so bombardirala hiše, mostove, letališča, železnice, raketne ploščadi, pristaniške naprave in vozila. Včeraj vso noč je 19 eskadril ameriških letalnih trdnjav bombardiralo postojanke osvobodilnih enot v šestih pokrajinah na najbolj ogroženih odsekih južnovietnamske fronte. Na pokrajinski središčni An Loc so osvobodilne sile včeraj usule točo raket in granat.

Po poročilih iz Washingtona se ZDA pripravljajo, da bi poslate v Tonkinški zaliv še eno letalosilko in šest rušilcev. V vietnamskih vodah je zdaj že 6 ameriških letalosilk. Skupno je v Tonkinškem zalivu 60 ameriških vojnih ladij z 41.000 mornarji in piloti — največja vojna eskadra, zbrana po drugi svetovni vojni na enem kraju. Predstavnik ameriškega obrambnega ministrstva je zagrozil, da bodo Severni Vietnamcem preprečili obnavljanje bombardirane železnice ške proge, mostove in ceste z nenehnim bombardiranjem.

pozneje pa bodo bombardirali ves sistem komunikacij v Severnem Vietnamu.

MELVIN LAIRD: Pentagon rožlja z orožjem

Reke so se razlile

Prekinjen promet — Kolpa je poplavila 10.000 hektarov

LJUBLJANA, 16. maja — Iz vse Slovenije, kot tudi iz sosednje Hrvaške poročajo, da so narasle vode prestopile bregove in prekinile promet. Razlile so se Krka in Savinja ter Dolenjski potok pri Ilirski Bistrici. Na Hrvaškem je Kolpa poplavila okoli 10.000 ha njiv, gozdov in travnikov. Mirna je v Istri prekinila pri Porto Portone promet na dolžini 11 km. Več o naraslih vodah na 3. strani.

Motnje na trgu v SFRJ

Poslansko vprašanje Janeza Štera o sistemu potrošniških posojil

LJUBLJANA, 16. maja — Poslanec JANEZ ŠTER, ki mu je v gospodarskem zboru UROS MARKIC odgovoril na poslansko vprašanje o nekaterih problemih potrošniških posojil, ni bil v celoti zadovoljen z odgovorom. Zato je dodatno vprašal, ali slovenski IS pozna sistem potrošniških posojil, ki ga ima v SR Srbiji. Gre za potrošniške kredite, ki jih trgovina vnaprej veže na prodajo izdelkov določenih proizvajalcev. To na tri povzroča motnje in seveda tudi neenakopravnost proizvajalcev. Več na 2. strani.

CDU v škripcih

Pred ratifikacijo vzhodnih sporazumov v Bundestagu — Barzel ima težave z lastno stranko - Kako bo z desnico?

BONN, 16. maja. Pred jutrišnjo ratifikacijo vzhodnih sporazumov se osrednje vprašanje ne glasi več, ali bo Brandt zmogel Barzla, marveč ali bo Barzel zmogel svojo lastno stranko, oziroma ali mu bo v zadnjem trenutku vendarle uspelo pridobiti za vzhodne sporazume Franza Josefa Straussa in njegovo CSU.

Pa tudi Gerharda Schröderja in nekatere druge konservativce s »svetovno političnim pogledom« ter »hladne vojnovske«, med katerimi so begunski voditelji iz liberalni odpadniki. Na predvečer glasovanja v Bundestagu se zdi, da mu to ne bo uspelo. Opozicija ne bo nastopila otno.

Danes ves dan zaseda parlamentarna frakcija CDU/CSU in sele poudarja se bo zvedelo, kam jadra konservativni tabor. Današnji tisk je ves v znamenju uganin, ali je politična desnica pred razpadom. Pri tem je znatno, da protivladni listi, kakršni je Springerjev »Die Welt«, zaskrbljeni pozivajo opozicijo, naj ostane enotna in — naj glasuje za ratifikacijo. Potem, ko je Barzel dosegel kompromis glede resolucije o nemškem vprašanju, so določila moskovskega in varšavskega sporazuma — vsaj za notranje politično rabo — relativirana, tako rešeno uvodničarji, zdaj je torej prva politična naloga, da ostanje opozicijske vrste strnjene.

FRANZ JOSEF STRAUSS: »Ne« za sporazume

Izjava republiškega zbora skupščine SRS

Republiški zbor skupščine SR Slovenije se s polno soglasnostjo pridružuje obznanju, ki sta jo izrekli zvezni izvršni svet 10. maja in predsedstvo zveze komunistov Jugoslavije 11. maja, nad sklepom vlade ZDA o miniravanju severovietnamskih pristanov in obnovitvi množičnega bombardiranja DR Vietnamu.

Ta najnovejša agresivna dejanja ameriške vlade vzbujajo upravičeno ogorčenje vsega mirovljubnega sveta, saj pomenijo novo, še nevarnejšo etapo v nenehni stopnjevanju vojne v Jugovzhodni Aziji. Ljudstvu Vietnamu pa pri našajo nove težave in krave žrtve. Stopnjevanje vojne v Vietnamu ne otežuje samo prizadevanj za mirovljubno politično rešitev spora, ampak tudi nevarno ogroža svetovni mir in s tem varnost številnih narodov, ki jim je mir osnova in pogoj za neodvisni in svobodni razvoj ter napredek.

Slovenski narod, ki je skupaj s drugimi narodi Jugoslavije občutil vse gorje tuje agresije med drugo svetovno vojno, se je iz lastnih izkušenj prepričal o nevarnosti zgodovinske resnice, ki jo v današnjih dneh tako vidno izpričuje vietnamski narod pred očmi vsega sveta, da nikakršna sila ne more streti volje nekega naroda, ki je pripravljen prestati vse žrtve v boju za dosego svoje svobode in neodvisnosti.

Prav zato je junaki boja vietnamskega ljudstva proti azerizaciji sili agresije, kakršni ni primere v zgodovini osvobodilnih bojev, deležen neomajnih simpatij vsega slovenskega naroda. Te simpatije hkrati potrjujejo pripravljenost slovenskega naroda, da skupaj s vsemi drugimi narodi in narodnostmi socialistične Jugoslavije s vsemi močmi podpre pravilni boj vietnamskega naroda.

Republiški zbor skupščine SR Slovenije izraža svojo pripravljenost in podporo osvobodilnim ciljem vietnamskega ljudstva in se hkrati pridružuje naporom mirovljubnih sil v svetu, da bi prispevale k taki politični rešitvi vojne v Vietnamu, ki ni zagotovila vietnamskim narodom pravice, da sam odloča o svoji usodi in da živi v miru in svobodi.

REPUBLIKSKI ZBOR
skupščine SR Slovenije

Protestna resolucija

Republiški koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije je na svoji izredni seji dne 13. 4. 1972 sprejel protestno resolucijo in jo poslal skupščini SRS in družbenopolitičnim organizacijam s pozivom, da se odzovejo na apel DR Vietnamu socialističnim in naprednim državam ter mirovljubnim organizacijam vsega sveta. Resolucija objavlja v celoti:

Republiški koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije je se 13. 4. 1972 na izredni seji, razpravljal o položaju v Vietnamu in o globoko zaskečljivosti ugotovitvi, da je brezmejno slo, ki ga povzroča strahotno in množično bombardiranje vietnamskega ozemlja in civilnega prebivalstva po ameriških oboroženih silah, pokazalo svetu pravi značaj toliko poudarjene vietnamskega oboroženega konflikta v Vietnamu.

Glede na brezobzirno in surovno intervencijo, ki jo izvaja nad vietnamskim narodom ena najmočnejših super sil na svetu.

Kot že večkrat doslej, ponovno in še ostreje obsojamo ameriško divjanje nad junaki vietnamskim ljudstvom. Po izjavah najodgovornejših ameriških predstavnikov je pričakovati vsaj skromen napredek politične rešitve vietnamskega problema, vendar pa prav zadnje akcije ameriških oboroženih sil pokopavajo vse upe mirovljubnega in naprednega sveta za mirno reševanje ne samo vietnamskega, temveč tudi drugih mednarodnih konfliktov in problemov ter onemogočajo nadaljnje napore v tej smeri.

Današnji svet se bolj kot kdajkoli doslej sooča s vprašanjem ali naj se mednarodni spor rešujejo s surovno silo, s krstivjo suverenosti malih narodov, s teptanjem ljudskih pravic in s napadom na temeljne pravice človeka.

Pri vsem napredku in mirovljubnih naporih za ohranitev mira po drugi svetovni vojni se človeštvo še ni znašlo v tako grozeči nevarnosti za mednarodni mir in v položaju, ki ugrozi prihodnost svetovnega katastra.

Glede na alternativno ali bo v svetu veljala pravica močnejšega, ki si jo prisvojajo velike sile nad posameznimi drugimi narodi ali pa pravica vsakega naroda, da sam odloča o svoji lastni usodi.

V teh težkih trenutkih, ki jih doživlja vietnamski narod, vnovič izražamo polno podporo in solidarnost s njegovim junaki in osvobodilnim bojem.

S tem v zvezi je odbor razpravil o nadaljnji pomoči vietnamskemu osvobodilnemu gibanju. Pozval je vse politične in državne organizacije v Sloveniji, da po svojih močeh prispevajo tudi materialno ali finančno in s tem podprejo akcije RKO za pomoč žrtvam imperialistične agresije. Prispevki naj se pošiljajo na številko TEKOCEGA RACUNA 501-746-4391/3.

RKO se že vnaprej zahvaljuje za vse prispevke.

REPUBLIKSKI KOORDINACIJSKI ODBOR ZA
POMOČ ŽRTVAM IMPERIALISTIČNE AGRESIJE

Pisma bralcev

Ste se kaj udarili?

Nenazadnje je začelo pismo, ki je skozi ušesa. Potem je treščilo. Zaneslo ga je bilo iz Tavečarjeve pred semafor in ga Evropski. Z motorjem je zletel po cestici in podiral po tleh, da me je zabeležilo. Če nič drugega, kožo na dlanem mu je posnelo. Pa se je kar hitro pobral, dvignil motor in ga zapeljal k robu pločnika. Iz sredstva Aždovščine se je bil bil prometni miličnik. Prisel je do njega, prav ko se je fant ustavil ob robu pločnika. Fant je dojel prestrašeno.

ne oči. Oči, v katerih se je še vedno arcačila misel, ki ga je nemara prešinila tisti pred padcem: da bi le ne bilo prehud, Miličnik se je sklonil k njemu: »Ste se kaj udarili?«

Stiri tepe besede: Ste se kaj udarili?

SILVA ROZMAN,
Ljubljana,
Pražakova 7

Odgovori
na vprašanja

Prehod stanovanjske pravice

S. V. Z. — V stanovanju, katerega imetnik stanovanjske pravice je vaš oče, živite z njim v skupnem gospodinjstvu in vaša sestra. Na koga od vasu bi v primeru očetove smrti prešla stanovanjska pravica?

ODGOVOR: Če se s sestro ne bi sporazumeli, kdo od vasu naj velja po očetovi smrti za novega imetnika stanovanjske pravice, bo to po 2. odstavku 21. člena zakona o stanovanjskih razmerjih tisti od vasu, ki je starejši.

KUPON
za pravno posvetovalnico
»Dela«

Družbeni načrt in usklajevanje

Mnenje poslancev: Če družbeni načrt ne more uskladi želja, potem ni načrt, temveč politični dokument!

BEOGRAD, 16. maja. (Tanjug). Bomo v naslednjih letih dopuščali vzporedno gradnjo gospodarskih objektov ali pa bo srednjeročni družbeni načrt nekako usklajil investicijske načrte republik in pokrajin? Temu vprašanju so dali danes poudarek na skupni seji dveh odborov gospodarskega zbora zvezne skupščine, ko so razpravljali o srednjeročnem družbenem načrtu.

Poslanci odborov za družbeni načrt in finance ter za družbenoekonomsko odnose so menili, da je to najbrž eno od najpomembnejših vprašanj načrtovanja. Pokazalo se je namreč, da tržisce ne more preprečiti podvojevanja zmogljivosti; zato imamo v državi nekaj deset avtomobilskih tovornjakov, nekaj rafinerij razvija petrokemijo na več lokacijah in žel graditi več rafinerij, itd. Mar ni temeljna naloga družbenega načrta, da to prepreči, da uskladi želje in hotenja republik, da zagotovi optimalno

re med republikami o usklajevanju investicij.

Ker poslanci niso bili zadovoljni s takšno vlogo družbenega načrta, so skušali vsaj z amandmajem vnesti določilo, ki bi spodbujalo dogovore republik, zlasti pri gradnji takšnih industrijskih objektov, za katere je zainteresirana vsa država.

V razpravi so poslanci ugotovili, da je tudi zakon o družbenem načrtovanju, ki so ga sprejeli, delno onemogočil načrtovalcem, da bi v družbenem načrtu lahko poudarili nujno po usklajevanju. Predstavnik zavoda za načrtovanje je na vprašanje: čigav je pravi pravzaprav družbeni načrt in kdo se je dolžan ravnati po njem, odgovoril, da je to družbeni načrt gospodarstva, hkrati pa tudi rezultat dogovorov gospodarskih organizacij, občin, pokrajin in republik.

Bo izvoz mesa upadel?

Vojvodina opozarja na pomen sklada za spodbujanje živinoreje

NOVI SAD, 16. maja. (Tanjug). — Podatek, da se je letos v prvih dveh mesecih izvoz iz Vojvodine povečal za 28 odstotkov, je vojvodinski IS ocenil kot hrabrilni. Izvoz mesa in mesnin, pa bi se utegnil zmanjšati, če ne bo rešeno vprašanje sklada za spodbujanje živinoreje proizvodnje.

Člani odbora za ekonomsko politiko in finance pa so izrazili bojazn, da se predvideva na razmerja zaradi ne bode uresničila zaradi neizpolnitosti gospodarskega sistema in pomanjkanja določenih sistemskih rešitev. Priporočila, da bo vse dobro, članov odbora ni zadovoljilo. Želeli

Ne samo načrta!

Za uspešno uresničevanje družbenega načrta potrebne sistemske rešitve in dograditev gospodarskega sistema

BEOGRAD, 16. maja. (Tanjug). O družbenem razvojnem načrtu do leta 1975 sta danes v zvezi skupščini razpravljala tudi dva odbora zbora narodov — za zvezni proračun ter za ekonomsko politiko in finance. Odbora sta podprla cilje in smeri razvoja ter menila, da takšna razvojna politika ustreza možnostim. Bistveno pa je zagotoviti rast družbenega proizvoda za 7,5 odstotka.

Člani odbora za ekonomsko politiko in finance pa so izrazili bojazn, da se predvideva na razmerja zaradi ne bode uresničila zaradi neizpolnitosti gospodarskega sistema in pomanjkanja določenih sistemskih rešitev. Priporočila, da bo vse dobro, članov odbora ni zadovoljilo. Želeli

so konkretnih rešitev tudi k gre za cene, kreditno-monetarno politiko, carino in druga vprašanja. Če namreč tega ne bomo vedeli vnaprej, bo težko računati na stabilno poslovanje delovnih organizacij.

Večina poslancev odbora gospodarskega zbora zvezne

skupščine za kmetijstvo in gozdarstvo pa je menila, da je predlog družbenega načrta razvoja Jugoslavije do 1975 predvsem popolnoma deklarativna medrepubliškega dogovora o razvoju in nima prepotrebne ekonomskega zaledja, ki bi naj zagotavljalo, da bomo načrtovane cilje tudi uresničili. Prav gotovo kmetijstvu v tem družbenem dokumentu nismo dali primerne pomena. Zato ne bi mogli reči, da bo kmetijstvo stabilizacijski element v prihodnjih gospodarskih gibanjih. Poslanci v tem odboru so opozorili na svoj lanski predlog o posebnem programu razvoja kmetijske proizvodnje — ki bo zanimiva za domači in tuji trg. Ta predlog, so menili poslanci, so upoštevali le deloma, saj programa ne bode pripravili do junja ampak šele do konca letošnjega leta, kakor objubljujejo.

Spodbuda
ZAGREB, 16. maja. (Tanjug). — Hrvatski IS je sklenil, da bo od maloprodajnega prometa davka, ki ga je zveza odstopila republikam, namenila letno okoli 50 milijonov dinarjev za pospeševanje nekaterih kmetijskih dejavnosti; večino teh sredstev namenjavajo dati za pospeševanje živinoreje proizvodnje ter za pospeševanje vinogradništva in vinarstva v SR Hrvatski.

Za nadaljnjih rokov, ki so potrebni za izdelavo dokumentacije in dokončanje določenih delovnih odprti vprašani urbanizacija gradnje in adaptacij, so že začeli postopoma reševati zadevo. V prvi etapi skušajo zokčiti sedanje razmeroma široke rezerve in izdajati soglasje k nekaterim predlaganim ukrepom za gradnjo v širšem rezervatu, ki pa ne bode smele onemogočiti nobene od inštitucij avtomobilske ceste.

V naslednji etapi, ki naj bi bila končna letos, bodo morali določiti dokončne trase za obe inštitucije in odpraviti širše rezerve, sicer bodo gradnje prizadele vse možne inštitucije. Zaključke te etape pa je odvisen od izpolnitve dokumentacije, ki naj jo čimprej predloži cestni sklad SR Slovenije.

A. A.

Kdaj bo določena trasa hitre ceste od Hoč do Šentilja?

LJUBLJANA, 16. maja. Poslanec Zoran Lesnik je vprašal, kako je s traso hitre ceste od Hoč do državne meje pri Šentilju. Na današnji seji republiškega zbora slovenske skupščine je na njegovo vprašanje odgovoril Ljubo Levstik.

Dejal je, da trasa avtomobilske ceste A 1 predstavlja odseka od meje pri Šentilju do Pesnice (št. 1) in od Pesnice do Hoč (št. 2). Na območju Šentilja je potek ceste odvisen od izbrane inštitucije ceste na območju Maribora. Potem ko je lani februarja cestni sklad SRS zaprosil republiški sekretariat za urbanizem za smerice pri izdelavi lokacijske dokumentacije za potek ceste in priključkov na območju Maribora, je marca lani obrazložil potek po vzhodni mestni varianti.

Ker pa so se na ponovni razpravi septembra lani predstavniki družbenopolitičnih in strokovnih organov v Mariboru opredeljevali za osrednjo mestno inštitucijo, so sklenili dokumentacijo izpolniti tako, da bi se dalo določiti dokončni rezervat za obe inštitucije, kar bodo uredili z republiškim odlokom. Cestni sklad SRS je prevzel obveznost za izpolnjenje dokumentacije.

Zaradi daljših rokov, ki so potrebni za izdelavo dokumentacije in dokončanje določenih delovnih odprti vprašani urbanizacija gradnje in adaptacij, so že začeli postopoma reševati zadevo. V prvi etapi skušajo zokčiti sedanje razmeroma široke rezerve in izdajati soglasje k nekaterim predlaganim ukrepom za gradnjo v širšem rezervatu, ki pa ne bode smele onemogočiti nobene od inštitucij avtomobilske ceste.

V naslednji etapi, ki naj bi bila končna letos, bodo morali določiti dokončne trase za obe inštitucije in odpraviti širše rezerve, sicer bodo gradnje prizadele vse možne inštitucije. Zaključke te etape pa je odvisen od izpolnitve dokumentacije, ki naj jo čimprej predloži cestni sklad SR Slovenije.

A. A.

Sekcija mesne industrije

Ukvarjala se bo s strokovnimi in poslovnimi vprašanji te panoge

LJUBLJANA, 16. maja. Poslanec Ivan Kreft je vprašal, kako ocenjuje slovenski izvršni svet posevek zapiranja trga v Sarajevu v škodo nekaterih delovnih skupnosti s slovenskega manj razvitega območja. V dokaz je navedel predvsem pomen prodaje radenske, rogaške slatine, piva in suhomesnatih izdelkov. Na današnji seji republiškega zbora slovenske skupščine mu je odgovoril pomočnik republiškega sekretarja za gospodarstvo Uroš Markič.

O tem je bilo še moč zaslediti različne in pogosto nasprotujoče si vesti v jugoslovanskem tisku. Republiški sekretariat za gospodarstvo je zaprosil za dodatne informacije republiški sekretariat za industrijo in trgovino BIH, pa tudi večja rogovska podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo mineralnih vod, piva in suhomesnatih izdelkov.

Drugi slovenski proizvajalec mineralne vode iz Rogoske Slatine nima težav na sarajevskem trgu. Podobno ugotavljajo tudi podjetja, ki v BIH prodajajo pivo in suhomesnate izdelke. Zato bi se v Sarajevu za Slovenijo že 90 odstotno zaprt trg za pivo, suhomesnate izdelke in vinarstva v SR Hrvatski.

Tako bi se dalo določiti dokončni rezervat za obe inštitucije, kar bodo uredili z republiškim odlokom. Cestni sklad SRS je prevzel obveznost za izpolnjenje dokumentacije.

Zaradi daljših rokov, ki so potrebni za izdelavo dokumentacije in dokončanje določenih delovnih odprti vprašani urbanizacija gradnje in adaptacij, so že začeli postopoma reševati zadevo. V prvi etapi skušajo zokčiti sedanje razmeroma široke rezerve in izdajati soglasje k nekaterim predlaganim ukrepom za gradnjo v širšem rezervatu, ki pa ne bode smele onemogočiti nobene od inštitucij avtomobilske ceste.

V naslednji etapi, ki naj bi bila končna letos, bodo morali določiti dokončne trase za obe inštitucije in odpraviti širše rezerve, sicer bodo gradnje prizadele vse možne inštitucije. Zaključke te etape pa je odvisen od izpolnitve dokumentacije, ki naj jo čimprej predloži cestni sklad SR Slovenije.

A. A.

Tudi najnižji znesek pokojnini?

BEOGRAD, 16. maja. (Tanjug). — Komisija sveta ZKJ za življenjske in delovne razmere delavcev je ugodno ocenila predlog zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki upošteva večino pripomb sindikatov. Kljub temu pa bodo predlagateljem zakona poslali nekaj amandmajev: med drugim predlagajo tudi možnost, naj bi skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja lahko določale tudi najnižji znesek pokojnini.

R. O.

Novost v varstvu borcev

Predlog: avtomatsko usklajevanje borčevskih prejemkov z rastjo OD

BEOGRAD, 16. maja. (Tanjug). — Poslanec socialno-zdravstvenega zbora zvezne skupščine so danes sprejeli štiri predloge za sprejem zakonov: o borčevskem dodatku, o pravicah imetnikov spomenice 1941, o pravicah imetnikov reda narodnega heroja in o vojnih invalidih.

Sodijo, da bo te zakone moč sprejeti do poletnih skupščinskih poletnic, oziroma do konca junija.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Novost vseh predlogov je, da predvidevajo uvedbo avtomatskega usklajevanja borčevskih prejemkov z gibanjem osebnih dohodkov, medtem ko so se doslej prilagajali življenjskim stroškom. S tem uveljavljamo na tem področju trajne, sistemske rešitve, ki usklajujejo varstvo borcev NOV z uveljavljenimi ustavnimi spremembami.

Poapriljen maj je ušel iz strug

Po vsej Sloveniji je včeraj močno deževalo — Poplavljeneste ceste — Krka in Savinja prestopili svoje bregove

LJUBLJANA, 16. maja. Vse kaže, da je prislovično deževni april letos odstopil vremensko muhavost maju. Ta jo pa skuša uporabiti kar v zamahu, vsaj kar zadeva iztepanje z dežjem nabitih oblakov. Posevki se v tej vodi že dušijo, sadno drevje hrepeni po čebelah, reke, jezera in močvare pa niso kos nenadnemu zalogažu.

Močno dežuje že nekaj dni po vsej Sloveniji. Sonce, ki se tu in tam zabliski skozi oblake, skuša ustvariti videt, da gre samo za pomladanske plohe. Verjame pa mu nihče, tudi tisti, ki se jejo, ne. Poročila iz vse Slovenije kažejo, da se jih veliko jest:

Plaz pretrgal promet

V bližini Solčave je zemeljski plaz zasul cesto proti Logarski dolini. Skupno promet preusmerjen je pretrgal promet, vendar so ceste že očistili. V modriški občini je ogroženih več hiš. Če bo še naprej teko iz svine obarvanega neba, se bo do morali lastniki izseliti.

80 cm vode na cesti

Dolenjski potok pri Ilirski Bistrici je preplaval ceto proti Rupi. Zaradi 80 cm vode je promet preusmerjen prek Podgradja, zalita pa je tudi cesta med Pivko in Ilirsko Bistrico.

Reka Mirna ni prizanesla Istri. Na relaciji Pula — Koper — Buzet je promet na 11 kilometrov nemogoč. Bul-

dožerji in bagri vodnogospodarskega podjetja z Reke so utonili, okoli 500 hektarov obdelovalnih polj pa je prav tako pod vodo.

Krka tudi ni bila kos olinjam padavinam. Prestopila je bregove in še vedno narašča. Njena sestrinca Savinja je preplavila cestni odsek med Celjem in Laškem. Obeta popoln zastoj prometa.

Sonce, pridil!

Ljubljane za zdaj nebo še ni preveč kaznovalo, čeprav so padavine v zadnjih dneh že občutno presegle dolgotrajno poprečje, ki znaša 127 litrov na kvadratni meter. Danes, ko smo komaj prestopili sredino meseca, je pa padlo že 160 litrov dežja na kvadratni meter.

Obeti za sončno prihodnost so slabi. Sonce se bo po prognozah hidrometeorološkega zavoda še nekaj dni skrivalo, dež bo pa med grmenjem in bliskom kazal, kaj zmore. Gladilni Save so pri Radečah namerili že 478 cm, pa še zmeraj narašča. Sora noče zaostajati, pri Skofji Lo-

ki je je za 344 cm v višino. Drava in Mura tudi grozita. Ljubljani pa zgolj globoka struga rešuje ugod. Za zdaj še ne kani poplavljeni, čeprav si je že omislila sovražno rjavo kano barvo.

Kolpa poplavila 10.000 hektarov

V Karlovcu je ekipa za obrambo pred poplavlami v pripravljenosti. Ze ob desetih zjutraj je bila gladina Kolpe zgolj deset centimetrov nad kritično višino. Reka se naprej narašča. V spodnjem delu toka je situacija še bolj kritična. V smeri proti Zagrebu je prekinjen promet, ceste so poplavljene, deset tisoč hektarov polj je pod vodo. Škoda bo najbrž še večja, kot zdaj strokovnjaki predvidevajo.

Rječina je narasla in vavalovila. Zaradi zamašene kanalizacije je poplavila del reške tovarne papirja. Na Reki so zadnje dni zabeležili 128 litrov padavin na kvadratni meter, od tega samo v zadnjih 48 urah 58 litrov.

M. D., F. K., A. P., P. R., J. S.

Turiste odganja vreme

Okrog 1.300 gostov na slovenski obali — Manj nočitev kot lani

KOPER, 16. maja — Zadnje dni je začel turistični promet počasi naraščati, kar je opaziti zlasti na mejnih prehodih Skofije in Kravji potok. Več je vozil iz Italije, pa tudi iz drugih evropskih držav. Na slovenski obali se zdaj mudi okrog 1.300 gostov. Največ jih je v piranski občini, okrog tisoč, med njimi štiri petine turistov iz Avstrije, ZR Nemčije, Švice in Anglije. Odprava rumenih knjižic za vstop v Jugoslavijo bi se bolj poznala, če bi ne nagajalo vreme: že teden dni redno po nekaj ur dnevno dežuje, sonca ni na spregled. Hoteli s pokritimi bazeni imajo očitno prednost pred ostalimi.

Aprila so v piranski občini nasteli 23.768 nočitev, za 16,4 odst. manj kot v istem mesecu lani. Če pa da so se piranski gostniki in turistični delavci hitro preusmerili na domače goste, ki so jih v raznih ugodnostih privabili precej in tako ublažili izostanek tujcev.

Posledice manjšega turističnega prometa zaradi črnih kot oblačit tudi druge, na turizem vezane dejavnosti. Pri koprimskem Slavniku so aprila izplačali le 90-odstotne plače. Imeli so namreč tako neznan promet, da se je delavski svet odločil za znižanje izplačil, ki pa jih bodo nadomestili prihodnje mesece, če se bo promet in tem dohodek ustrezno povečal.

G. GUZEJ

Fructal gradi v Bosni

Hladilnica z zmogljivostjo 650 vagonov in obrat za polpredelavo

AJDOVSCINA, 16. maja (Tanjug) — Sadržno-likerski kombinat Fructal-Alko iz Ajdovšče bo v Celici pri Brčkem zgradil hladilnico za globoko zmrzovanje z zmogljivostjo 650 vagonov in obrat za polpredelavo sadja. Predračunska vrednost te naložbe znaša 30 milijonov dinarjev, skupaj z obratnimi sredstvi pa 41,3 milijona dinarjev. Fructal-Alko bo prispeval 30 odst. lastnih sredstev, drugo pa bo zbral s posojili gospodarske banke iz Sarajeva. Jugoslovanske kmetijske banke, novosadske gospodarske banke, Jugoslovanske investicijske banke in Ljubljanske banke. Sklad SR BiH za kreditiranje nerazvitih območij bo poskrbel za konverzijo teh posojil v posojila z enotno obrestno mero in notnim odplačilnim rokom. Gradnja se bo začela še ta mesec, dela pa bodo končana do maja 1973.

Letos bo Fructal-Alko odkupil na območju Brčkega čez 30 vagonov jagod, čez nekaj let pa že 250 do 300 vagonov. V teh krajih pa se namerava zalagati tudi z drugim sadjem: z marelicami, breskvami, črnimi ribezom, malinami, borovnicami in slivami.

Teze o znanosti v javni razpravi

Od pobude pred dvema letoma do priprave tez ZKS o idejnopolitičnih vprašanjih znanosti za javno razpravo

LJUBLJANA, 16. maja. Ob izidu tez ZKS o idejnopolitičnih vprašanjih razvoja znanosti v samoupravni družbi je bila danes na CK tiskovna konferenca, na kateri so sestavljenci tez (izšle so v Komunistu 12. maja) podrobneje seznanili novinarje z nastajanjem tez in problematiko, ki jo obravnavajo.

Pobuda za teze je stara že več kot dve leti in je nastala v okviru temeljnih konfrontacij s konceptom o tej problematiki v okviru komisije predsedstva ZKS, kjer se naša udeleženci niso strinjali s precejšnim razhajanjem in pragmatičnim obravnavanjem znanstvene problematike. Tako so ugotovili, da je tu tudi treba nekaj storiti in skupno s komitejem ZKS, ljubljanske univerze, komitejem ZKS mariborskih visokošolskih zavodov in sekretariatom CK je prišlo do sestavljanja tez.

Prvo gradivo za teze je bilo poskus zajeti čim bolj kom-

pleksno vse probleme in pojava na tem področju, ki so se pojavili pri nas v zadnjih treh letih. Do aprila lani je bil tako prvi osnutek tez izdela, gradivo pa so poslali na naslove vseh tistih v Sloveniji, ki se tako ali drugače ukvarjajo z znanstveno problematiko. Ustanovili so nadalje redakcijsko skupino, ki je po polletnem delu pripravila tretji osnutek tez. Znova so ga poslali na kakih 150 naslovov in na podlagi individualnih pripomb (Edvard Karmel je poslal svoje pripombe k nekaterim poglavjem tez kar na 60 straneh), razprav na UK, sekretariatu CK ZKS in razprav na ustreznih komisijah CK, je redakcijska komisija opravila skupno in zaključno redakcijsko osnutek tez, ki so zdaj, z objavo v Komunistu, prešle v javno razpravo.

Začasna prepoved »Tribune«

LJUBLJANA, 16. maja — Okrožno javno tožilstvo v Ljubljani je začasno prepovedalo razširjanje in razmnoževanje 22. številke študentskega lista »Tribuna« zaradi članka študenta Jase Zlobca pod naslovom »Povampirjenje oblasti«. V njem pisec napada sedanje hrvaško politično vodstvo ter mu očita hlapčevstvo in pogromstvo, zoper nekatere višje člane hrvaškega političnega vodstva.

zda javna razprava, ki bo teze nedvomno postavila na realna tla v konkretnih slovenskih razmerah. Vsekakor pa bo razprava zdaj in tja do 20. junija, ko bodo teze v javni razpravi, prispevala k akcijski enotnosti vseh, ki delajo na tem področju, to pa je bil tudi bistven cilj sestavljalcev. Tako prihaja zdaj ves kompleks znanstvene problematike v javnost, pri čemer so se komunisti seveda najbolj angažirali. Javna razprava pa bo ovrnila in potrdila dosežene dele na teh, za katere lahko rečemo, da so bile pripravljene zares demokratično in kolikor je bilo mogoče široko. D. Z.

Milijon kvadratnih metrov obločnih plošč

BEograd, 16. maja (Tanjug) — Industrija gradbenega materiala »Toza Marković« v Kikindi bo 26. maja pognala novo tovarno zidnih in talnih obločnih plošč. Tovarna bo naredila milijon kvadratnih metrov teh plošč. V graditve tovarne so vložili okoli 70 milijonov dinarjev.

Skrpan filmski program

Ni denarja niti za minimalni program slovenske filmske proizvodnje

LJUBLJANA, 16. maja — Člani odbora za kinematografijo pri kulturni skupnosti Slovenije so na današnji seji potrdili predloge za financiranje kinematografske dejavnosti v tekočem letu. Ker je bilo predlogov in želja veliko več kakor pa sredstev zanje, lahko kljub vsem prizadevanjem odbora govorimo le o skrajšanem programu.

Manjši del sredstev je namenjen kinofikaciji in filmski kulturi, 5.773.350 dinarjev pa je namenjen proizvodnji domačih kratkih in celovečernih filmov ter dodatnim proizvodnim obveznostim, kot so plačevanje regresov, nagradnanje, razvijanje domače scenaristike. S tem denarjem bo mogoče posneti dva celovečerna filma in privrati snamevanje tretjega ob koncu letošnjega ali takoj v začetku prihodnjega leta, ter dopolniti že lani odobrene, a še nedokončane štiri kratke filme s šestimi letošnjimi načrti, tako da bo proizvodnja dosegla število deset.

Vse je običajno nizko pod zastavljenim minimalnim programom domače filmske proizvodnje, ki govori o petih celovečernih in petnajstih kratkih filmih. S. G.

Časovna stiska Za domače

Neenotna stališča o gradnji obalne ceste - Sedanja cesta ostane, tudi ko bo v desetih letih zgrajena nova

KOPER, 16. maja. V Kopru se je danes sestal odbor za graditev obalne ceste z namenom, da bi izoblikovali enotno stališče o trasi nove obalne ceste.

Predstavniki treh obalnih občinskih skupščin so se zayezeli za to, da naj sedanja cesta ostane tudi potem, ko bo zgrajena nova obalna cesta. Prav tako so se dogovorili, da bi morala biti nova cesta zgrajena najkasneje v desetih letih.

Mnogo več razprave je bilo o dokončni trasi ceste. Po predlogu, ki bo najbrž obveljal, naj bi namreč odsek

nove obalne ceste med Koper in Izolo tekel ob morju ob sedanji cesti. Predstavniki izolske, občinske skupščine so ob tem izrazili vrsto pomislekov. Po njihovem mnenju bi na ta način s cesto posegli v območje, primerno tudi za stanovanjsko in turistično graditev. Novo obalno cesto bi zato morali na spornem območju speljati odmaknjeno od morske obale.

Drugi udeleženci današnjega posveta pa so ob tem ugotovili, da bi bila taka inšalacija ceste dokaj draga od predvidene, razen tega pa je tudi ne bi mogli graditi v etapah.

Menili so tudi, da bi pripravljanje drugačnih rešitev pomenilo veliko izgubo časa, ki si je ni mogoče privoščiti, saj je graditev obalne ceste že tako v zastanku. J. K.

»Paket storitev« Kvarner ekspresa nudi domačim gostom cenen dopust

OPATIJA, 16. maja. (Tanjug). Opatijska turistična agencija Kvarner-ekspres je za štiri sezone mesece pripravila posebne aranžmaje za domače turiste. »Paket storitev« obsega prevoz po železnici v obe smeri, popolne penzijske storitve in takse in je namenjen turistom iz Beograda in Zagreba.

V to akcijo so vključeni hoteli »Opatija« in »Lakota« v Opatiji ter »Vila« in »Vila Elektras« v Lovranu. Najcenejši je paket storitev za »Vila Elektras«, kjer bo Beograščani sedemdnevno bivanje, v juniju ali septembru veljalo 632 dinarjev, Zagrebčani pa 537 din.

Najdražje sedemdnevno bivanje v okviru tega aranžma-

ja pa bo v hotelu »Vila«. Beograščani bodo zanj morali odšteti 821, Zagrebčani pa 706 dinarjev. Kdor želi potovati na svoje stroške ali z lastnim vozilom, plača 215 din manj, če je iz Beograda, 100 din manj pa, če je iz Zagreba.

Podjetje Kvarner-ekspres je v okviru »paketa storitev« pripravilo tudi aranžmaje za 14 in 21 dni.

Akcija Rdečega križa

Rdeči križ Slovenije organizira tudi letos akcijo zbiranja oblačil, obute, posteljnine in postelj. Akcija bo sočasno v vsej Sloveniji v četrtek, 18. maja od 17. do 19. ure. Predmeti, ki jih boste oddali aktivistom Rdečega križa naj bodo urejeni, očisti, v zašiti, čevlji zavezani. Vse skupaj dobro zapakirajte. Hvala za sodelovanje! Če pri kakšni družini aktivisti RK v četrtek, 18. maja od 17. do 19. ure, ne bi prevzeli blaga, prosil organizator akcije občano, da odnesejo pripravljeno na svojo krajevno skupnost, ki bo na dan zbiranja odprta do 19.30 ure. RK Slovenije

Slovenski gasilski kongres

Na množičnem zborovanju v Murki Soboti bo govoril Janez Vipotnik

MURSKA SOBOTA, 16. maja — Predstavniki SZDL pomurskih občin in gasilskih organizacij te pokrajine so imeli dopoldne v Murski Soboti zaključni govor o pripravi na sedmi kongres Gasilske zveze Slovenije. Ta bo v pomurskem središču 10. in 11. junija letos.

Zaključna prireditev v veliko parado bo v nedeljo, 11. junija dopoldne v Murski Soboti; na množičnem zborovanju bo govoril predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. B. B.

Nagli premiki

Program dolgoročnega razvoja slovenske motorne industrije je v marsičem že zastarel — Zelo hiter razvoj

LJUBLJANA, 16. maja. Program dolgoročnega razvoja slovenske motorne industrije izpred dveh let je v marsičem že zastarel, so danes v republiški gospodarski zbornici ugotavljali predstavniki slovenskih proizvajalcev motornih vozil in kooperantskih podjetij.

Dolgoročni razvojni program je namreč za izhodišče jemal podatke za leto 1969. Po tem letu pa je prišlo do pomembnih preloženih trenutkov, tako v podjetju TAM, ki je sklenil pomembne aranžmaje s svojimi licenčnim partnerjem in z mednarodno banko za obnovo in razvoj; pa tudi v Litostroju, v Tomosu, in IMV in v podjetju Belt je prišlo do zelo pomembnih sprememb. Razvojne perspektive so tako ugodnejše, kot so bile še pred dvema letoma. To je ob prvem bolj kritičnem pregledu dokumenta o dolgoročnih

perspektivah omenjene industrijske panoge vsekakor spodbudno. Pred nekaj leti si še ni bilo mogoče obetati, da se bo razvoj v slovenskih podjetjih za proizvodnjo motornih vozil tako močno nastopil na velikoserijsko proizvodnjo sestavnih delov za domače potrebe in tudi za potrebe licenčnih partnerjev. »Morda so koraki manjši, kot bi si jih želeli,« je dejal predstavnik Litostroja, »vendar pa so koraki samo relativno majhni, saj je konec koncev prvotni produkt litostrojskega licenčnega partnerja približno

tolikšen kot jugoslovanski letni državni proračun.« Sicer pa je bilo že ob začetkih jasno, da bo treba programe nenehno dopoljevati. F. J.

Fotoaparati iz SZ

BEograd, 16. maja (Tanjug) — Predsednik sovjetske firme »Maspribor Intorg« je na beograjskem sejmu tehnike izjavil, da je SZ v zadnjih desetih letih na jugoslovanski trg prodala okrog pol milijona fotoaparatov in vrednosti 5 milj. dolarjev.

Radgona: 60 mladih v Prištino

Nastopili bodo na veliki manifestaciji bratstva in enotnosti

GORNJA RADGONA, 16. maja — Jutri bodo delegati iz radgonske občine odpovali na 17. festival bratstva in enotnosti v Prištino. Tu bo od 18. do 21. maja spet veliko srečanje mladine jugoslovanskih festivalskih mest. Šestdeset mladih Radgončanov bo nastopilo s kulturnimi točkami in na športnih tekmovanjih. Kulturne zastopa mladinski pevski zbor radgonske šole za slatinarje, radgonske športnike pa košarkarji in igralci namiznega tenisa. B. B.

Živo na meji z Madžari

Po poldrugem mesecu mrtvila spet živahen potniški promet

LENDAVA, 16. maja — Po več kot poldrugem mesecu mrtvila na mejnih prehodih z Madžarsko se je po ukinitvi rumenih knjižic in ob izločitvi potniškega prometa. Na mednarodnem mejnem prehodu v Dolgi vasi pri Lendavi smo zvedeli, da so se madžarskim obmejnim organom dolžni izkazati z rumenimi legitimacijami le še potniki s Kosova. B. B.

Ni vse odvečno

Letošnja akcija Rdečega križa Slovenije bo tako kot prejšnja leta marsikomu pomagala iz najhujše stiske

LJUBLJANA, 16. maja. Ze četrto leto organizira Rdeči križ Slovenije zbiranje rabljenih oblačil, obute, posteljnine in postelj. Med nami so še ljudje, ki v stiski potrebujejo obleko, posteljo, tudi slabo oblečeni otroci so med nami. Vsi smo dolžni pomagati, in kakor kažejo izkušnje, tudi sposobni.

Lani je pri akciji sodelovalo 2800 odraslih in 4600 mladih članov od 12. do 18. leta. Zbrali so 110.000 kilogramov oblačil, obute in posteljnine. Občinski odbori RK v vseh 60 občinah so 100.000 kilogramov blaga takoj razdelili občanom. Dvajset občin je zbralo toliko blaga, da so ga lahko nekaj odstotke 26 drugim občinam, ki imajo večje potrebe. 14 slovenskih občin je zbralo blaga dovolj za lastne potrebe. Vrednost zbrane blaga je bila lani 4,4 milijona dinarjev.

Nova ladja za Britancje

REKA, 16. maja (Tanjug) — V ladječelnici 3. maja so danes splovili ladjo »Maritas Lemosa« s 30.000 tonami nosilnosti za britansko trdilo. »Maritas Lemosa« je 86. ladja, ki jo 3. maja gradi za naročnike iz inozemstva, dolga pa je 197, široka 23 metrov. D. R.

Izraz novih odnosov, ki edini krepijo mir

Nicolae Ceausescu: »Djerdap je dokaz prednosti novih odnosov med narodi, odnosov, ki temelje na spoštovanju neodvisnosti, suverenosti in enakosti«

»Spoštovani tovariš Tito, spoštovana tovarišica Jovanka Broz, spoštovani tovariši in prijatelji, dovolite mi, da vas najpriščneje pozdravim, vas, dragi tovariši Tito, tovarišico Jovanko Broz in druge uradne jugoslovanske osebnosti, ter da hkrati izrečem tople pozdrave romunskim in jugoslovanskim graditeljem in energetikom, vsem, ki so navzoči na tem zborovanju romunsko-jugoslovanskega prijateljstva.

Slovesen začetek obratovanja hidroenergetskega sistema Djerdap je bil velika uspešna poteza, ki je bila rešitev posebnih zapletenih problemov. Kako orjaki se ta objekt, ki lahko predstavlja obdobje, da bo v zbiralnem jezuru 2 milijardi kubnih metrov vode in se bo raztezalo na 170 kvadratnih kilometrih, prelivali iz jez pa je visok 441 metrov s kapaciteto prelivanja 15.500 kubnih metrov v sekundi. Instalirana moč hidroelektrarne je 2050 megavati, letna povprečna proizvodnja pa bo 10 milijard 400 milijonov kilovatnih ur električne energije.

Zgraditev tega veličastnega objekta modernizirala je zgovoren izraz tehničnih sposobnosti naših dveh držav, visoke sposobnosti junaškega duha v delu projektantov, inženirjev, tehnikov in delavcev Romunije in Jugoslavije. Izvolite mi, dragi tovariši, da vam predstavim delo, ki je bilo dostojno završeno v Evropi. Zgraditev Donave in sprememba njene moči v energijo in svetlobo pomeni čudovit izraz ustvarjalne sposobnosti človeka, izraz nesčepnih virov, s katerimi razpolaga socialistična družba za pospešen razvoj proizvodnje, ki napredek gospodarstva, rast civilizacijske stopnje in blaginjo ljudstva.

Zgled mednarodnega sodelovanja

Objekt, ki bo danes začel obratovati, je hkrati zgovoren dokaz plodnega sodelovanja med romunskim in jugoslovanskim ljudstvom. Djerdapska elektrarna je največji gospodarski objekt, uresničen s kooperacijo dveh socialističnih držav, če upoštevamo tudi prispevek ZSSR, pa je to največje delo v mnogostan-

skem sodelovanju med socialističnimi državami. Lahko bi rekli, da je Djerdap zgled mednarodnega sodelovanja med državami, ki gradijo socialistično ureditev, zgled medsebojne pomoči v prizadevanjih za razvoj vseh državnih gospodarstev na poti k napredku in blaginji.

Hidroelektrarna Djerdap je nov in močan člen v verigi prijateljstva in solidarnosti med romunskimi in jugoslovanskimi narodi, ki so stoletja složno živeli v tem delu sveta, se družino bojevali ter si medsebojno pomagali v boju za rešitev izpod tujega jarma, za svobodo in državno neodvisnost, za boljše življenje. Ta močujoči hidroenergetski kompleks, ki so ga ustvarili naši narodi, je simbol trajnih vezi, ki jih združuje na njihovi poti v socializem, v njihovi enotnosti v boju proti imperializmu za zmago splošne stvari socializma, za sodelovanje in mir v svetu.

Vse tesnejši stiki

Z zadovoljstvom lahko potrdimo, da se prijateljski stiki in sodelovanje med Romunijo in Jugoslavijo stalno zboljšujejo na vseh področjih — v gospodarstvu, znanosti in tehniki, političnem in družbenem življenju in drugod. Iz leta v leto narašča romunsko-jugoslovanska menjava, poglablja se proizvodna kooperacija, posebno v strojogradnji, karstni in petrokemiji, v opremljanju živilske industrije in v drugih industrijskih vejah. Iskustva, ki jih je okronal uspeh v sodelovanju na Djerdapu, so nedvomno temelj za nove možnosti sodelovanja v energetiki, v nadaljnjem izkoriščanju vodnega potenciala Donave.

Prepričan sem, da bodo Romuni in Jugoslavljanje uspešno sodelovali tudi na drugih področjih dejavnosti. Sodim, da je ta hidroelektrarna zgled, kako je mogoče organizirati kooperacijo tudi pri skupni graditvi drugih industrijskih objektov.

Nedopodbitno dejstvo je, da si v obdobju, v katerem živimo, v obdobju velikih svetovnih tehniko-znanstvenih revolucij, hitrega razvoja proizvodnih sil in znanstvenih spoznanj, morajo vsi narodi prizadevati, da pospeševajo gnetenje in duhovnega napredka, za široko sodelovanje z drugimi narodi na podlagi popolne enakopravnosti in medsebojne koristi, za čim višjo civilizacijsko raven.

Očitno je, da ne Romunija ne Jugoslavija sami ne bi mogli v takšnem času ustvariti orjaškega energetskega objekta, ki bo danes začel obratovati. S tem, da smo združili

sile, smo lahko premagali težave in uresničili eno od velikih želja naših narodov. Združevanje prizadevanj narodov v materialni proizvodnji, znanosti in tehniki, dejavna udeležba v mednarodni delitvi dela, večstransko sodelovanje med državami — to so nujne potrebe v razvoju sodobnega sveta.

Djerdap izraz prednosti novih odnosov

V tem kontekstu je plod romunsko-jugoslovanskega sodelovanja na Djerdapu izraz prednosti nove vrste odnosov med narodi, odnosov, ki se opirajo na spoštovanje neodvisnosti in narodne suverenosti, enakopravnosti, nemesežanja v notranje zadeve in medsebojne koristi, odnosov, h katerim nas življenje navede, ker so edini, ki zagotavljajo sodelovanje, krepitve, upanja in prijateljstva med narodi, utrditve miru in mednarodne varnosti.

Romunski in jugoslovanski delavci so se med skupnim delom bolj seznanili, pomagali drug drugemu in v praksi ustvarili temelj za iskanje novih oblik in načinov za razvoj sodelovanja med našima državama.

Posebni pomen v razvoju romunsko-jugoslovanskega prijateljstva in sodelovanja so imeli in imajo dobri stiki med RKP in ZKJ, solidarni odnosi, ki se opirajo na spoštovanje in medsebojno upoštevanje, na načela marksizma-leninizma in proletarskega internacionalizma.

Zgraditev kompleksa na Djerdapu je izraz odločnosti, s katero naši narodi pod vodstvom komunističnih partij gradijo gnetno podlago socializma in s katero se bojujejo za gospodarski in družbeni napredek.

Romunsko ljudstvo se zdaj z vsemi močmi posveča uresničevanju akcij za uveljavljanje programa X. kongresa naše partije. Program do leta 1985 pospešen razvoj industrije, modernizacijo kmetijske, aktivizacijo vse družbe, razvoj znanosti, kulture in izobraževanja, večanje gnetenosti in duhovne blaginje vseh delovnih ljudi. Veselijo nas tudi uspehi, ki so jih bratski narodi Jugoslavije dosegli v razvoju gospodarstva in kulture na vseh področjih socialistične graditve.

Ordred v svetovnem boju za socializem

Zmaga, ki jih kaka država doseže v socialistični graditvi, so izraz življenjskih interesov lastnega naroda, hkrati pa pomenijo tudi navdaje posameznim prispevke k splošni stvari socializma, k sodelovanju in miru v svetu.

Dragi tovariši, Romunija s poslednjim prizadevanjem za blaginjo in srečo svojega naroda ter za njegovo uvrstitev med napredne narode sveta hkrati deluje kot aktiven odred v svetovnem boju za socializem, za demokracijo in družbeni napredek, za uresničitev prizadevanja po svobodi, blaginji in miru narodov.

Naša država s tesnim povezovanjem notranje in zunanje politike, s izpolnjevanjem domačih nalog in mednarodnih obveznosti dejavno prispeva k političnemu življenju v svetu, k razvoju odkritega sodelovanja med državami, k nastajanju ozračja zaupanja in prijateljstva med narodi, k popuščanju napetosti in k varnosti v svetu. Skupaj z drugimi socialističnimi državami v svetu, z naprednimi in protimperialističnimi silami, s vsemi miroljubnimi državami se trudimo zamenjati vse, kar je v mednarodnem življenju starega in negativnega, z novimi odnosi, sgrajenimi na temelju enakopravnosti in spoštovanja med narodi, na temelju spoštovanja pravic vsakega naroda, da sam odloča o svoji usodi, da se neodvisno razvija, brez kakršnegakoli vmešavanja od zunaj.

Večen dokaz bratskega prijateljstva

Zaradi velikih problemov, s katerimi se srečuje sodobno človeštvo, morajo vse države,

velike in majhne, aktivno sodelovati v mednarodnem življenju, v prizadevanju za odpravo navzkrižij, v odstranjevanju sporov, v razvijanju stikov, v pogovorih in razpravah, v iskanju političnih rešitev za gnetenje žarjastih napetosti in krepitev miru v svetu.

Romunsko ljudstvo je trdno prepričano, da so sile napredka in miru, to je protimperialistične sile, močnejše v svetu, če delujejo družbeno, da lahko preprečijo imperialistično napadalo in vojno politiko, da lahko zagotovijo mir in varnost v svetu. Zato se bo romunski narod tudi v prihodnje z vsemi močmi zavzel za razvoj sodelovanja med narodi, za popuščanje napetosti in za mednarodno sodelovanje.

Vse o Djerdapu

● Elektrarno so uradno pričeli graditi 7. septembra 1964 v navzočnosti predsednika Tita in Gheorgiu Deja.

● Načrte zanjo so izdelali v EnergoProjektu v Beogradu in v ISPH v Bukaresti.

● Na jugoslovanski strani so za jez izkopali 7.156.644 kubnih metrov naplavin ter 4.229.673 kubnih metrov skal in kamena.

● V jugoslovanski del jez su vgradili 1.602.162 kubnih metrov betona, 74.000 ton betonskega železa in 35.000 ton opreme.

● Težnostni jez je dolg 1278 metrov, visok je 72,5 metrov, spodaj je širok okrog 70 metrov, zgoraj pa okrog 14 metrov.

● Prelivni del jez je dolg 441 metrov in ima 14 odprtin za odvedno vodo in za ledena plošča pozimi.

● V zbirnem jezuru za jezo se je zbralo okrog 1,5 milijard kubnih metrov vode.

● Elektrarna ima v vsaki državi po šest agregatov. Šest Kaplanovih turbin in tri generatorje, ki so vgrajeni na naši strani, so naredili v Leningradu, tri generatorje pa v zagrebškem Rade Končarju. Moč vsakega generatorja je 178 megavati.

● Opremo za jugoslovanski del elektrarne sta izdelali Hidromontaža in Metalna, tri žerjave pa Litostroj.

● V vsej hidrocentrali bodo letno pridobili do 11,5 milijard kilovatnih ur električne energije, ki si jo bosta državi delili na polovico.

● Po moči je Djerdap peta elektrarna na svetu. Pred njim so one v Krasnojarsku, Bratsku, Leninovali na Volgi in Kujbiševski.

● Jugoslovanska preputnica za ladje ob jezu je dolga 310 in široka 34 metrov.

● Jez je zvišal gladino vode v djerdapski soteski. Zato se je plova ladij skrajšala od 120 na 30 ur. To omogoča, da se sedaj teoretično prepelje letno skoznjejo do 53 milijonov ton tovara.

● Jez je zvišal talno vodo in s tem povzročil komunalne težave v krajih nad njim.

● Elektrarna še nima dovolj odvodnih električnih daljnovodov.

● Pri graditvi elektrarne se je smrtno ponesrečilo 14 delavcev zraven pa še osem delavcev Hidromontaže z letalom.

● Po stroških, ki so jih bili v začetku predvideli, naj bi ves načrt Djerdap stal 440 milijonov dolarjev. Po sedanjem tečaju bi jugoslovanski delež znašal 3,74 milijarde dinarjev. Dejansko pa znašajo stroški do sedaj že 4,4 milijarde dinarjev.

Dragi tovariši, prepričan sem, da bo veliki skupni objekt, ki bo danes začel obratovati, ostal večni dokaz bratskega prijateljstva, ki povezuje romunski narod in jugoslovanske narode, dokaz njihovega junaškega dela, posvečenega blaginji sedanjega in sreči prihodnjih rodov. Prijateljstvo in sodelovanje med Romunijo in Jugoslavijo se bo

DJERDAP ODPRTO — Po šestih letih je naposled dokončan hidroenergetski in plavni sistem Djerdap, delo skupnih naporov Jugoslavije in Romunije — pogled na Djerdap.

Nihče nima pravice, da bi ogrožal mir!

Predsednik Tito ob otvoritvi hidroenergetskega sistema Djerdap: »Ta stvaritev je izraz najsoodnejšega pojmovanja gospodarskega sodelovanja«

»Spoštovani tovariš Ceausescu, spoštovana tovarišica Elena Ceausescu, tovarišice in tovariši! Priščno se zahvaljujem v imenu svoje žene, svojih sodelavcev in v svojem imenu za tople besede dobrodošlice, s katerimi nas je nagovoril tovariš Ceausescu. Dragi prijatelji! Dovolite mi, da s tega mesta najpriščneje pozdravim tovarišice Ceausescu, tovarišico Eleno Ceausescu, druge uradne romunske osebnosti in vse ostale goste, ki so danes tukaj ter da hkrati izrečem veliko priznanje delavcem, tehnikom, inženirjem in drugim strokovnjakom Romunije in Jugoslavije, ki jim je z izredno prizadevanjem in visoko strokovnostjo uspelo zgraditi ta veličastni objekt in ga izročiti v uporabo pred določenim rokom. To je zares občudovanja vredno dejanje. En sam pogled na to veliko stvaritev zadostuje, da spoznamo, za kako izreden podvig gre. Ukrotiti moč Donave in jo postaviti v službo človeku, je bilo vse prej ko lahko.

Zal pri takšnih velikih delih ne gre brez žrtve, kljub ogromnim naporom in spretnosti. Tudi pri gradnji Djerdapa je bilo izjemnih več dragocenih človeških življenj. Uporabljam to priložnost, da se po-klonim njihovemu spominu in da izrazim globoko sočustvovanje z njihovimi družinami.

Drzna že sama misel

V zadovoljstvo mi je bilo, da sem lahko večkrat prišel sem. Od vsega začetka sem spremljal gradnjo tega velikega energetskega objekta. In vsakokrat bolj sem se prepričal o sposobnosti delovnih ljudi naših dveh držav in njihovi pripravljenosti, da s skupnimi močmi končajo to veličastno delo. Dobra organizacija dela, obvladane najsoodnejše tehnike in tehnologije in vztrajnost pri premagovanju vseh težav, ki jih ni bilo malo in ki so pri takšnem delu neizogibne, vse to je nam pravilo velik vtis. Če sama zamisel o tem projektu je bila drzna, čeprav nismo niti enkrat podvomili, ali bo tudi uresničena. Zdanj, ko je ta gigant tukaj, pred našimi očmi, lahko brez pretiravanja rečemo, da je to zares tak stvaritev, s kakršno se lahko ponahajo tudi najbolj razvite države.

Nove možnosti za zblizanje

Tovarišice in tovariši! Tukaj so že stekle milijarde kilovatov električne energije, ki napaja industrijske naprave in ustvarja možnosti za hitrejši razvoj gospodarstva naših dveh socialističnih dežel. Rečna ladjevja podonavskih in drugih držav lahko zdaj hitreje in varneje plovejo po tej reki. Ustvarjena so jim tudi ugodne možnosti za razvoj turizma v tem lepem kraju. To pa niso edine koristi. Zgraditvijo tega objekta, enega največjih ter vrste v Evropi in na vsem svetu, nastajajo nove možnosti, da se delovni ljudje Jugoslavije in Romunije še bolj seznanijo in zblizajo. Ta stvaritev je izraz najsoodnejšega pojmovanja gospodarskega sodelovanja, ki s kooperacijo in združevanjem sredstev ustvarja trajnejše koristi za obe deželi.

Rad bi opozoril tudi na pomemben prispevek Sovjetske zveze pri gradnji Djerdapa, saj so njena podjetja in strokovnjaki na podlagi sporazuma o gospodarsko-tehničnem sodelovanju pomagali pri projektiranju in dobavi del

vrhunjske tehnične opreme. Most, čez katerega smo šli malo prej, simbolizira naše skupne težnje in naše perspektive. Predvsem pa bo ta velika stvaritev ostala tu kot trajen spomenik uspešnega, dobrega sodelovanja med sedmi, med Jugoslavijo in Romunijo, in kot spodbuda naroda naših dveh držav za novo skupna prizadevanja.

Rad bi tudi ob tej priložnosti povedal, da se stalno razširja in z novo vsebino bogatijo obojestransko koristno sodelovanje med Jugoslavijo in Romunijo na raznih področjih — političnem, gospodarskem, znanstveno-tehničnem, kulturnem in drugih. Jamstvo nadaljnjega uspešnega razvoja tega sodelovanja je v tem, da temelji na iskrenem prijateljstvu, enakopravnosti in medsebojnem spoštovanju. Že od zdavnaj te žimo drug k drugemu, danes pa nas še bolj povezujejo skupna prizadevanja v ustvarjanju socializma, v boju za mir in enakopravno mednarodno sodelovanje.

Ubiramo iste poti

Pri ustvarjanju socialistične družbe delavski razred in narodi Jugoslavije in Romunije ubirajo iste poti, ki najbolj ustrezajo njihovim razmeram in potrebam. Delovni ljudje Jugoslavije z velikim zanimanjem spremljajo dosežke Romunije in se veselo uspešno, ki jih prijateljsko romunsko ljudstvo ustvarja pri izgradnji svoje dežele.

V Jugoslaviji si v sedanji fazi razvoja nadalje prizadevamo, da bi zagotovili čimvečjo in neposrednejšo vlogo delovnega človeka v samoupravni socialistični družbi. Hkrati s tem se nenehno trudimo poglobljati enakopravnost vseh narodov in narodnosti, Oboje s ciljem, da okrepimo našo socialistično skupnost.

Jugoslavija kot neuvrščena socialistična država pripisuje velik pomen razvijanju prijateljskega sodelovanja z vsemi svojimi sosedi. Dobro sosedsko sodelovanje je v trdnem in življenjskem interesu narodov in dežel tega območja in je temelj njihovega neoviranega razvoja. Takšno sodelovanje, s čimer na načelih neodvisnosti, enakopravnosti in omejitve nedotakljivosti, je velikega pomena za mir in varnost ne samo na tem območju, ampak tudi v širšem svetu.

Da bi bil sleherni narod obvarovan... Tovarišice in tovariši! Veliko nam je do tega, da bi načela aktivne in miroljub-

ne koeksistence, ki sta jih Romunija in Jugoslavija trdno vtakli v svoje odnose, postala splošno veljavna in mednarodno življenjska. Samo tako je namreč mogoče zagotoviti, da bi bil sleherni narod obvarovan pred vmešavanjem in grožnjami, da bi živel varno in v miru in da bi razvijal svoje duhovne in materialne vrednote. Samo na taki podlagi je mogoče ustvarjati demokratične in enakopravne odnose na svetu ter se uspešneje povežemo v prizadevanjih, da bi urebili sedanje probleme in odpravili vzroke kriz in spopadov.

Zal v današnjem svetu še ni tako. Se več, ta načela grobo kršijo, kar se posebno očitno kaže v tem, da se uporablja sila zoper posamezne narode in dežele in se ne marja za njihove zakonite pravice in interese. Vse to ne le otežuje mednarodne odnose in zbija bojazen in zaskrbljenost ljudi po svetu. V zadnjem času je na primer tuja intervencija v Vietnamu zavela tak obseg, da velika nevarnost preži na ves svet. Da sploh ne govorim o strahotnih žrtvah — človeških in materialnih — ki jih prinaša pogumno vietnamsko ljudstvo.

Tovarišice in tovariši! Dovolite mi, da vam na koncu vsem skupaj najskrenejše čestitam za to veliko stvaritev in da vam zaželim novih uspehov v nadaljnjih razvez naših socialističnih dežel.

Naj živi prijateljstvo med narodi Jugoslavije in Romunije!

Naj se naše vsestransko sodelovanje še naprej uspešno razvija!

danes izšlo

ET

TEDENSKA TRIBUNA

S ČIM BODO STRELJALI PARAGRAFI?

»Vse dosedanje razprave kažejo, da bo tu ostalo tako, kot je, torej pri starem.« Je jedrnat odgovor na vprašanje, koliko možnosti za uresničitev ima predlog, po katerem naj bi v jugoslovanski armadi odpravili ameriškega kaptuna Albin Sibenik. Med novostmi, ki jih bo zelo verjetno prinesel novi zakon o sili v oboroženih silah Jugoslavije, ni tudi odprava preloženih služb (sprekorednega požara, požurnost itd.)

POLOM AMERIŠKEGA BOMBARDIRANJA

Povzetek zanimivega članka, ki ga je te dni objavil londonski Sunday Times o falšnosti ameriškega bombardiranja v Vietnamu. Članek se omejuje strogo na vojaško plat in vrate ameriškega prizadevanja in ugotavlja, da v tem delu jugoslovanskega razvoja, ki ga je v oboroženih silah Jugoslavije vedno le civilisti, ne pa vojaki. V vseh etih, ko so padale jaski potenciali ni bil prav nič prižadet — bombe so naredile samo neznansko škodo ugotavlja.

Jutri izide JANA

Primer Eve von Lichtenberg

Na Institutu za sodno medicino v Ljubljani so in arhiva pogledali mag. Eve von Lichtenberg. Toksikolog, ki je tri mesece ratičeval: njena primer je moral ugotoviti, ali je bil v organizmu kakršnokoli strup, ki bi lahko povzročil smrt. »Toksikološka preiskava ni ugotovila strupa v njenem organizmu, morda ni bilo nobenega vira za domnevo, da je živa izšla zaradi nesrečnega.«

Grdi nosovi, skaženi trebuhu

»Tudi presoja o tem kdaj je nos treba operirati in kdaj ne, je najhujša precej relativna.«

»Sreda. Marškomu da prav nepravilno nos nekašen karm. posebnost, ki jo je lepitim nosom pri prili izgubili. Prav zato so take operacije tudi silno zahtevne...«

»Kako to mislite?«

»Operacije in modeliranjem novega nosu se smemo sprejemati izraz človekove osebnosti. To je še dosti pomembnejše in odgovornejše kot sama operativna tehnika.«

Metkina hiša sanj

»Vem, kaj je kdaj dolga ko ste veliko sanjate.«

»Oh, mi je vadih je dolg in prost: »O me pravno stane, jo mislim pa k nam v Ljubljano. Da bi le še naredila in preklemanje kolikor upati Potem bo vse lažje.«

»Kje ste najraje, Metka, kadar ste sami doma?«

»Najraje sem rada v kuhinji. Najraje pa sem pravzaprav v manjši dnevni sobi. Tu v veliki sobi imam kar naprej nekakšen dušen občutek, da nisem svoj in memo.«

Skupna seja republiškega in gospodarskega zbora skupščine SR Slovenije - Referat podpredsednika IS dr. Franceta Hočevarja o zunanje-politični dejavnosti SR Slovenije — Naši odnosi s sosednjimi državami Italijo, Avstrijo in Madžarsko — Analiza nerešenih vprašanj

Konec tega meseca bo uradno obiskala Madžarsko delegacija izvršnega sveta SR Slovenije pod vodstvom predsednika tovariša Staneta Kavčiča, ki bo postavila omenjena vprašanja tako pri mad-

V Sloveniji živi madžarska narodnostna manjšina, ki si, čeer številčno ni velika, uživa pa popolno ustavno in zakonodajno zaščito in ima vse možnosti za svoj razvoj.

Tudi slovenska narodnostna skupnost na Madžarskem je maloštevilna, vendar njen položaj še ni zadovoljivo urejen. Šele v zadnjem času za-

manjšini poklanjati določeno pozornost, in imamo vtis, da prihajajo do zaključka, da je potrebno več storiti zanj, ki urediti določena vprašanja. Pri tem cenimo dejstvo, da iščejo madžarske oblasti pri urejanju tega vprašanja sodelovanje z ustreznimi službami v naši republiki.

Vprašanja, o katerih govorimo, predstavljajo samo del, čeprav izredno pomemben del zunanje-politične problematike, s katero se ukvarja in na kateri je zainteresirana naša republika. Za današnjo razpravo smo izbrali ta vprašanja, ker je potrebno, da najprej o teh najbolj perečih vprašanjih preverimo skupna stališča, ki naj bi bila gibalna naše aktivnosti. Ta vprašanja, predvsem pa po-

zelo interesirajo občane in organizacije v naši republiki, angažirajo jih, hoteli bi pomagati in zdi se jim, da premalo storimo v korist zamejskih Slovencev.

Prav tako ustavni amandmaji nalagajo republiki največjo skrb za položaj slovenske narodnostne skupnosti v zamejstvu, nalagajo ji obveznost, da se aktivno zavzema

za to, da se njen položaj pravno uredi na podlagi humanih in demokratičnih načel, da se izvajajo določbe mednarodnih sporazumov, kakor tudi, da se rešujejo za njen obstoj in razvoj pomembna vprašanja.

manifestaciji, niti ne more biti predmet političnega licitiranja in maksimalističnega pretiravanja kar ni v nobeni zvezi z resničnimi interesi našega naroda, ampak je lahko samo stvar organiziranja družbe, ki je sposobna izhajati iz realnih okoliščin, sposobna zrelo, organizirano in odgovorno delovati in ki lahko angažira politične in strokovne potenciale. Vsak drugačen pristop ne more pomoči niti pomoči manjšini, ampak vnaša lahko samo zmedo

računa o tem, da je manjšina sama nosilec svojih pravic in boja, ki pri tem izhaja iz prilik v katerih živi, iz ustavnih možnosti tiste dežele, iz njene politične strukture ter je zato sama poklicana graditi politiko in taktiko svojega boja.

na dobrostoješčinski odnos, raz-
liko med dobrostoječimi in do-
brim, izboljšanje položaja
manjšine in v ka lažemu spo-
razumevanju tudi glede te-
me. Popoln nesmisel
je trditi, da razvijanje do-
brostoječih odnosov
pomočilo za koristni manj-
nina. Naša republika in Ju-
goslavija sta najenostrežnej-
je v naslovičnejše reagirali, kadar
je bilo to potrebno. Ne mo-
remo pa sprejeti izhodišča,
zastopane pri-
stojno sredstvo, za katero na-
rešuje vprašanje manjšine.
Resnica je ravno obratna,
stopnjo reagiranja da lahko re-
kutat, le če se uprabi ta-
krat, kadar je v resnici po-
stojna potreba. Če se
takšni odnosi so samu po sebi
velika dobrina in velikega po-

renja in Jugoslavija sta odločno orientirani v miroljubno sožitje med svojimi sosedi. Odločni pa sta tudi pri reševanju vprašanj, ki so življenjskega pomena za narode in narodnosti, med katere spadajo tudi vprašanja, zvezana s položajem narodnostnih skupnosti v zamejstvu. S svojim aktivnim zavzemanjem in prizadevanjem za reševanje teh vprašanj smo že dosegli določene pozitivne premike in trdno smo prepričani, da bomo po tej poti dosegli vedno večje rezultate tudi v prihod.

Novice

LJUBLJANA: razstava »Tito v Sloveniji« — Za 80. rojstni dan predsednika Josipa Broza Tita je muzej ljudske revolucije Slovenije pripravil razstavo »Tito v Sloveniji«. Razstavo bodo v petek 19. maja ob 11. uri odprli v prostorih muzeja v Ljubljani, Celovška 23. Sočasno bodo

odprli tudi razstavo »Otroci v osvobodilnem boju in gradivi socialistične domovine«, posvečeno 30-letnici pionirske organizacije. Kulturni program ob otvoritvi bodo izvajali učenci osnovne šole Trnovo in Ljubljane. Posnetek na sliki, ki je tudi na tabli za razstavo, je koncem 1944 posnel Eki Selhaus na Trstu.

KOPER: privlačni koncert — Društvo prijateljev glasbe prireja v četrtek 18. maja ob 20. uri v dvorani glasbene šole v Kopru koncert violončelista Zdenka Prusa, ki je lani navdušil koprsko koncertno publiko. Pri klavirju ga bo spremljala prof. Silvija Pretner. Njune nastope v Ljubljani in Trstu je kritika ugodno ocenila. Spored obsega skladbe Bacha, Schuberta, Fauréa, Dvořaka in Debussyja. V petek 19. maja ob 18. uri bosta koncertanta igrala mladini koprskih šol.

KOPER: glasbeni večer — Šola Glasbene Matice iz Trsta in Center za glasbeno vzgojo Koper bosta uspeli skupni koncertni večer, ki je bil 8. maja v Trstu, ponovila danes, 17. maja v Kopru. V dvorani Glasbene šole bodo nastopili: kvartet klavirja, pianistki Jožica Lasič in Loredana Sanein, klarinetist Silvo Fibrovec in violinist Črt. mir Šiškočič (vsi gojenci šole Glasbene Matice iz Trsta) ter godalni orkester Glasbene šole Koper pod vodstvom Boruta Logarja.

KARLOVAC: stoletnica smrti Valentina Mandelca — V soboto in nedeljo so bile v Karlovcu spominke slovenskega skladatelja Valentina Mandelca, ki je 12. maja 1872 umrl v Karlovcu kot

profesor tamkajšnje gimnazije. Proslavo je organiziralo Slovensko kulturno umetniško društvo Triglav iz Karlovca. Na grobu jugoslovanskega rodoljuba je govoril slovenski književnik Tone Potokar iz Zagreba (na sliki).

MARIBOR: premiera eksperimentalnega gledališča — Najstvarljivejša sekcija MKUD dr. Franjo Crnek na I. gimnaziji bo imela jutri v balkonski dvorani SNG Maribor premiero gledališkega eksperimenta »PRIZNANJE«, ki je sinteza glasbe, igre, filma in slikarstva. Predstava je zgrajena na podlagi besedil Arturja Londona in Tarasa Kermajnerja.

MARIBOR: razstava inozemskih knjig — V poslovalnici Mladinske knjige na Partizanski cesti so odprli razstavo inozemskih knjig. Razstavljajo založbe iz Zveze in Demokracije republike Nemčije in založba McGraw-Hill iz Londona. Razstavo so odprli v okviru mednarodnega leta knjige.

LJUTOMER: glasba ob meji — V ljutomerskem domu kulture je pred številnim občinstvom prvič v tem letu nastopil s novim programom jugoslovansko-avstrijski simfončni orkester, ki plodno sodeluje že tri leta. Simfončni orkester, ki ga sestavljajo glasbeniki pomurskih glasbenih šol in sosednje avstrijske Radgona, je tokrat nastopil s zelo zahtevnim programom, ki je sad uspešnega skupnega dela tega edinstvenega glasbenega ansambla pri nas. Obsejni simfončni orkester sta vodila znana glasbena pedagogga G. Heilmann Beutler, ravnatelj glasbene šole iz avstrijske Radgona, ter prof. Ladislav Vöröš, ravnatelj sosednje glasbene šole. Petinsitridset simfonikov je tokrat izvedlo zanimiv program, ki je navdušil občinstvo. Predstavili so dela klasikov in sodobno glasbo. Repetira ljutomerskega koncerta bo 29. maja v Murski Soboti in 7. junija v Ormožu. Junija bo imel obsejni simfončni orkester tudi tri nastope v avstrijskih mestih Jennerdorf, Radkerburg in Mureck.

SALZBURG: predavanje dr. Habeta — Danes predava na univerzi v Salzburgu dr. France Habeta, znanstveni sodelavec inštituta za raziskovanje Klasike slovenske akademije znanosti in umetnosti, znani slovenski speleolog. Govoril bo o Pirški kotlini kot hidrografski stehi notranjega kraka. Povabila sta ga Geografsko društvo in Jamarska zveza v Salzburgu. Predavatelj bo prikazal dosežke slovenskih krasologov in jamarjev pri hidroloških in speleoloških raziskavah Pivske kotline in njenega podzemnega sveta.

Pogled na platno

MORA ZA MORILCA: globoko pod površjem — Kot ni mogoče pričakovati, da bi v zvrsti kriminalnega ali gangsterskega filma nastajale same mojstrovine napetosti in psiholoških razčlenitev, tako se tudi ni mogoče odreči skromni želji, da se ta mikava zvrst ne bi prevečkrat spuščala tako globoko pod površje, kot se v »Mora za morilca«. V tem italijansko francoskem filmu je popolna smiselna zapletov, kratkotrajnih razpletov in dodatnih zapletov. Njihovo dramaturško uravnavanje pa je hudo podobno napotkom in ljubeznivim starih ljudskih igrah: (pride z desne), (odide na levo). Z desne na levo in nazaj se bolj ali manj urno sprehajajo anonimni gangsterji ali mafijevci, z leve na desno in nazaj bedi pred njimi na svet obsejen izdajalec. Grešni kotel pa se naenkrat spremeni v števno noč, ko mu hočeta bogata zakonca podkrediti krivdo za umor, ki sta ga sama zagrešila. Film, v katerem igrajo in slikaš, se iz »Mora za morilca« čedalje bolj spreminja v moro za gledalca. Na urovnem spisku ga ima distribucija Avala Gemex iz Beograda, ki je sponzorila na slovenske podnaslove.

STANKA GODNIC

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
VABI NA OGLED

RAZSTAVE

medicinskih knjig in revij
založbe

URBAN & SCHWARZENBERG

München-Berlin-Wien

Razstava bo v prostorih knjigarne
INOZEMSKEGA ODDELKA — DZS,
Ljubljana, Titova 25

od 16. do 20. maja 1972
v času od 7.30 do 12.30 in od 16.30 do 19.30.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

Za maldenar

Spričo skromnih sredstev bodo letos
okrnjene zlasti mnoge kulturne akcije

Ljubljanski kulturni se vsaj v letošnjem letu, ko so tako rekoč začele delovati kulturne skupnosti, ne odpira kakšna zavidanja vredna perspektiva. Omejitve bržkone ne predstavljajo te skupnosti, pač pa splošnejša, denarna situacija, ki jo določajo zunajkulturni dejavniki. Zaradi njih je izvršni odbor kulturne skupnosti Ljubljane bil prisiljen odločitve glede razreza svojih finančnih možnosti skieniti tako, da je izdelal predlog, po katerem naj bi se materialni izdatki po ustanovah v primeri z lanskimi skoraj poudarili na 3,5 odstotka, kar zadeva osebnih dohodkov, pa naj bi dosegali 92,5 odstotka družbenega spoznavanja.

Oba finančna stebra kulturne dejavnosti sta potekala nekoliko ali kar precej nižja od denarnih obsegov v preteklih letih, kar je mogoče razložiti s 95-odstotno doseganje družbenega dogovora in kar 15-odstotno povečanje dotacij za materialne izdatke. Seveda ta primera ne izjavi nobenih nasilnih izravnav: v njeni luči postaja samo bolj razviden položaj kulture in kulturnikov, ki hitro lahko razumejo, kaj pomeni le 3,5-odstotno povečanje za materialne izdatke, ko so se materialne stvari podražile za nekajkrat več in se jim bo zategadelj ponekod nemara celo treba nekaterim bodisi odpovedati, skriti ali polskati zanje nove, dodatne virov.

Na drugi strani predlog osebnih prejemkov pomeni napredek, čeprav obstaja bojazn, da se po vseh ustanovah ne bodo mogli ravnati po njem, ampak bodo iz njegovega rezervarja pretakali sredstva v materialne izdatke, poteza, ki je baje samopravna pravica ustanove. Seveda je ta sorazmerno visok odstotek nabral številke ne le na račun materialnih izdatkov, temveč tudi v škodo najrazličnejših akcij, ki bi jih bilo treba podpreti z vseh strani. Tako se bo moralo zgoditi, da bo v Ljubljani, npr. manj gledaliških, likovnih, glasbenih in drugih gozstovani, kot bi jih bilo pričakoval ali želel, kar bo le

Naslednji korak, ki ga je po zavodih poleg notranjega »prestrukturiranja« delovnih mest in služb pričakovati, je najbrž podražitev njihovih storitev. Zdi pa se, da je zdaj tudi to v nasprotju s tem prostorom in časom, po seboj se ob spominu na nedavne deklaracije, da je treba spraviti »kulturo med množice«. Se ji bodo odzvali, če bo čedalje globlje gledala v žep...? Vendar je obisk iz raznih virov marsikje nezadovoljiv, in vprašljivo je, če bi ga intenzivirale ravno družbe vstopnice.

Kljub zagotovitvi »redne« dejavnosti ljubljanskih kulturnih hiš je potekala tudi prireditev precej zadržev, ki se nanašajo na njihovo vlogo in funkcioniranje. Za zdaj bodo o njih morali razmišljati predvsem tisti, ki v njih prebivajo, vsaj posneje pa morda tudi znanjalkulturne dejavnosti.

J. HORVAT

Razpis nagrad Sklada Staneta Severja za l. 1972

V skladu s pravilnikom o ustanovitvi Sklada Staneta Severja razpisuje upravni odbor sklada za leto 1972 te nagrade:

1. dve nagradi za igralsko stvaritev na enem od slovenskih poklicnih gledališč,
2. za igralsko stvaritev enega od študentov AGRFT, ki se praviloma podeljuje kot štipendija,
3. za igralsko stvaritev enega od igralcev slovenskih amaterskih gledališč.

V postev pridejo igralske stvaritve, ki so nastale v času od 1. decembra 1971 do 15. novembra 1972 in ki ustrezajo pojemu pravilnika sklada. Kandidate predlagajo poklicna gledališča, republiko združenje slovenskih dramskih umetnikov, Akademija in ZKPO Slovenije.

Vsak predlagatelj lahko predlaga največ dva kandidata. Zbirja sklada mora imeti možnost, da si ogleda predlagane predstave.

Nagrade bodo javno podeljene 18. decembra 1972. Prijave sprejema najkasneje do 15. novembra 1972 sedež sklada, AGRFT, Ljubljana, Nazorjeva 3.

UPRAVNI ODBOR SKLADA

Pogovori, olive in vino

V. mednarodno srečanje pisateljev v Piranu je izzvenelo bolje, kot smo v začetku pričakovali — Tudi letos je prišla vrsta zanimivih umetnikov

Ce bi delali ob zaključku 5. mednarodnega srečanja pisateljev v Piranu bilanco, bi lahko ugotovili, da je sestanek izvenel bolje, kot smo sami v začetku pričakovali. Zaradi samega koncepta, sredstev in boleznih je bila res udeležila letos manjša kot lani vključujoč le posamezne dele ter nekaj zastopnikov drugih bolj oddaljenih literatur, toda razgovor je bil zato neposrednejši. A če smo bili za trenutke nad tem živim razgovorom zadovoljni, je seveda možno upoštevati tudi pripombo, ki smo jo slišali iz vseh mladih opazovalcev, češ, da so vsi taki razgovori nepotrebni in da ne dajejo ničesar, kajti literatura se ne ustvarja s pogovori. Vsekar, a hkrati je tudi res, da se danes vsepovsod sestajajo vsi, celo tisti, ki jim beseda ni delovno orodje. Zato bo realna najbrž v sredi: taki pogovori ne prinesejo vsega, gotovo pa več kot nič.

Ko je podpredsednica izvršnega sveta skupščine SRS dr. Aleksandra Kornhauser priredila za uvod pisateljskega srečanja tudi protokolarni sprejem, je omenila, da ji je nekdo, še kot študentki kemije, branje Galsworthyjevega »Temnega cveta« odkril pot nazaj k lepoti, zaradi česar je zatelela, da bi tudi pisatelj v današnjem, vse preveč racionalnem svetu, ljudi vsaj delno vračali na to morda neracionalno, a zato nič manj potrebno področje lepote.

Piranski in portoroški domaćini so tudi tokrat na zunanaj pokazali svojo dobrodoščljivost. Vsekar, a hkrati je tudi res, da se danes vsepovsod sestajajo vsi, celo tisti, ki jim beseda ni delovno orodje. Zato bo realna najbrž v sredi: taki pogovori ne prinesejo vsega, gotovo pa več kot nič.

OBRAB Z BELEGA KRIZA — Angleški pisatelj John Berger z ženo Anjo v avditoriju med razgovori o temi »Kaj hočemo« v domu pisateljev nad Piranom.

»TUGOMER« FRANA LEVSTIKA IN TRIJE REZISERJI — Jutri bo v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju zadnja premiera letošnje sezone. Uprizorili bodo tragedijo Frana Levstika »Tugomer«. Dramaturška interpretacija in odskra postavitev je teamsko delo treh avtorjev: režiserja Francija Krizaja, dramaturga Igorja Lampreta in gledališkega ravnatelja Bojana Stihla. Na večerajšnji tiskovni konferenci so avtorji nove celjske predstave — skupaj z igralskimi protagonisti stoma Marijo Goršičev in Sandijem Krošom — povedali, kaj jih je vodilo pri izbiri Levstikove igre in pri njeni novi uprizoritvi. Povzemamo, da je zdajšnja predstava »Tugomerja«, enega temeljnih del slovenske dramatike literature, poskus, dati temu delu to, kar je v bistvu pomenilo — začetek revolucije v slovenskem gledališču. Levstik je s »Tugomerom« položil temelje igralskim možnostim slovenskega teatra, hotel je napraviti temeljit idejno politični seštevek napačnih idej in iluzij. Celjska postavitev si prizadeva izkoristiti vse gledališke elemente, teži v pristnost in ne v ekstravagantnost ter poskuša tudi slogovno ostati zvesta avtorju. Predstava je posvečena stoletnici Društva slovenskih pisateljev. Sceno je zanj zasnova Avgust Lavrenčič. Kostume (v slogu Levstikove dobe) Mija Jarčeva. Lektorsko delo pa je opravila Majda Krizajeva. Na sliki: Sandi Kroš (Tugomer) in Stanko Potisk (Gripo). Posnetek: Viktor Berk

Primer Hilden

Viktor Magyar prvi poslanec naše kulture
v restavraciji »Balkan-Stuben«

OD NAŠEGA BONSKEGA DOPIŠNIKA

Razstava je na ogled v do-
kak nenavadnih urah: od polne
do treh, potem pa od šestih
zvečer do enih ponoči.

Tudi razstavi prostor je ne-
običajen: 38-letni slovenski
naivec iz Motnika pri Kam-
niku Viktor Magyar razstavlja
svojih 20 na les naslikanih
olij in 57 grafik v prostori-
ni restavraciji »Balkan-
Stuben« v obrenskem mestu
Hilden pri Düsseldorfu (ne-
daleč od Neandertala), ki je
last Društva Neda Maškarić.
Slike so na ogled med kosilom in večerjo —
vse do policijske ure.

»Vsekar si bo razstavo
ogledal nekajkrat več ljudi
kot v kakšni galeriji,« pravi
uspešni gostilničar in spava-
list za čevapčice Maškarić
in trdi, da se njegovi nemški
gostje živo zanimajo za
mehko poezijo razstavljenih
del slovenskega slikarskega
samouka. Na slavnosti otvo-
ritvi razstave 22. aprila se je
zbralo v lokalni za balkanske
specialitete večje število
umetniških strokovnjakov
iz Düsseldorfa ter kritikov
in skoraj v vseh dnevnikih
bižnizne in daljnje okolice

Televizija Povrh in počez

Zadnje TV kulturne dia-
gonale so obravnavale
le del tekočih dogodkov

Kulturni diagonal, je ne-
kako dejal njih vodja Jozef
Hudeček, tako dolgo ni bilo
na sporedu, da se je nabralo
toliko pomembnih kulturnih
dogodkov, da bomo (TV ob-
činstvo) seznanjena samo z
nekaterimi, da bodo po me-
membni, žal, ostali zunaj ob-
ravnavne in sploh — oprostite,
te, spoštovani gledalci, mor-
da pa le pridejo na vrsto kdaj
drugič.

Tako se je trudoma motal
skoz vprašanje kaj in kako,
da bi se izognil bistvenemu:
zakaj. Zakaj, smo se mesto
njega potem vpraševali tv
gledalci, ki nam ni šlo v račun,
čemu kulturno dogajanje ni
v istem obsegu kot v preteklih
sorazmerju s televizijskimi
informacijami in komentarji.

Gotovo ne zaradi Jožeta
Hudečka, smo si mislili, saj
se le-ta očito rad in s pri-
dom pogovarja pred kamerami
in o tem in onem tekočem
kulturnem pojavu na Sloven-
skem. Torej, smo si drznili
razmišljati naprej, tidi ta
zadrž zakaj nekeje globlje v
telesu naše televizije.

In tudi tega, smo bili veli-
kodušni naprej, ni bilo tele-
vizijski spravevalec, da mora
kramljati o izbrani knjižni-
ni ber tako neprekošljivo
povrh in počez (to se pravi
šablonsko, neolčno, amu-
zično in navno) s stalnim
knjižnim ocenjevalcem Jože-
tom Šifrarjem.

Je pa, kajpak, potrebno Ci-
ril Kosmač vse drugačnega
kova sogovorec. Na splošno
vprašanja o zadnjem pira-
skem mednarodnem sreča-
nju je takoj z igralsko po-
preproščeno nonsalanco pou-
daril zelo dolžnno navaj-
rekel je približno, da ni ni-
česar v literaturi, tudi v naj-
bolj odklanjani ali resnično
ponesrečni ne, česar ne bi
bilo tudi v družbi, v kateri
je nastala, in da ni tujega
vpliva, ki bi — zasejan v do-
mačo zemljo — ne vseboval
tudi sestavin te zemlje.

Jozef Hudeček se je ta ve-
čer pogovarjal še z udeleženci
konstanjskega literarnega
ga večera, na katerem so na-
stopili naši koroški književ-
niki, z ravnateljem Drame
SNG Janezom Senkom in
dvema predstavnikoma go-
spodarskih organizacij o na-
rtovanih gledališki komuni-
ti s ravnateljem tržaškega
slovenskega gledališča Fili-
bertom Benedičem o no-
vem stalnostnem statusu te
gledališke hiše, doseženem
pri italijanski upravi za se-
daj na ravni dežele.

JOZE SNOJ

na vašo knjižnico tudi PRESENOVE

SLAVKO FRAS

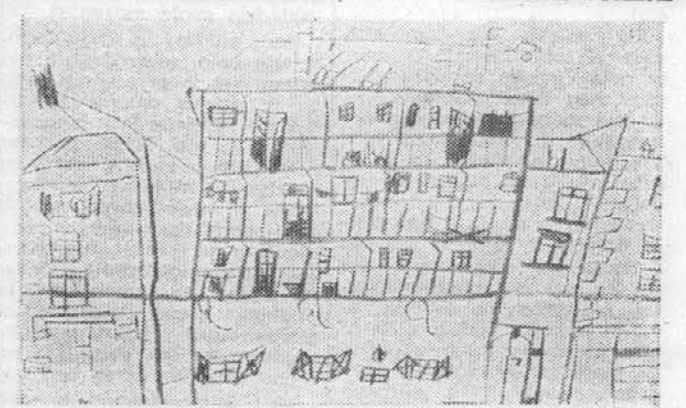
Idejnost v šoli

Vrsta sestavov na témo o idejnosti
pouka v reviji Vzgoja in izobraževanje

Zadnja leta vedno bolj opa-
žamo, da naša družbena stvar-
nost mladine ne zanima. Uče-
telji, ki so večinoma premalo
marksistično izobraženi, se i-
zogibajo idejnemu usmerja-
nju pouka in se raje umakne-
jo v zavetje ideološko ne-
zahtevnih, a tudi vzgojno ne-
učinkovitih »pozitivnih« dej-
stev. Zavod za solstvo SR Slo-
venije in tudi nekateri pri-
znani slovenski pedagogi opo-
zarjajo, da ima idejno nevtralen
pouk lahko negativne po-
sledice in da ni v skladu z
načeli socialistične družbe.

Razprava o idejnosti, pouka
iz prejšnje številke revije
»Vzgoje in izobraževanje« se
v novi, tretji številki nadaljuje.
Pedagoška svetovalka Ro-
meta Mekuk v svojem prispevku
ugotavlja, da je kritično-
odnos do naše družbene stvar-
nosti omogoča, da mladina
najde z njo stik in da s svo-
jim sodelovanjem prispeva k
razvijanju socialističnih sa-
mopravnih odnosov. Meni,
da bi vsako idealizirano
stvarnost in apologetsko o-
pravičevanje napak in neuspe-
hov mladino odbijalo. Sveto-
valca Ivo Zrimšek in Vida
Wedam s svojima prispevko-
ma učiteljem svetujeta, kako
naj idejno oblikujejo učence.

VASILJKA SUKLJE

POTEZE IZ PRVE ROKE — Risba je delo enega izmed
predšolskih otrok, ki se hodijo likovno vzgajati v ljub-
ljanski Pionirski dom. Vpisovanje v likovne tečaje in od-
delke za ritmiko za sezono 1972/73 bo že od 15. do 18. ma-
ja t. m.

OB 80-LETNICI
PRESEDNIKA
REPUBLIKE

CANKARJEVA ZALOŽBA JE IZDALA

PORTRET MARŠALA TITA

ki ga je upodobil naš veliki grafik Božidar Jakac
leta 1966.

Slika je izšla leta 1969 v formatu 50 x 70 cm, in je
na razpolago v dveh variantah:

- kot original, vsak izvod je numeriran in podpisan
od avtorja. Cena 50,00 din.
- kot umetniška reprodukcija po ceni 18,00 din.

Sliko lahko kupite v vseh knjigarnah, pri zastopni-
kih založbe, z izpolnjeno naročilnico pa pri

CANKARJEVI ZALOŽBI, KOPITARJEVA 2,
LJUBLJANA

NAROČILNICA — DELO

Naročam(o) Titov portret, in sicer:

1. _____ izv. po 50,00 din
2. _____ izv. po 18,00 din

Ime in priimek naročnika oz. naslov podjetja,
ustanove _____

Kraj: _____

Ulica in številka: _____

Plačal(i) bom(o): — takoj, po prejemu fakture
(ustrezno podčrtajte).

Dne: _____

(podpis — pečat)

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

VABI NA OGLED

RAZSTAVE

medicinskih knjig in revij
založbe

URBAN & SCHWARZENBERG

München-Berlin-Wien

Razstava bo v prostorih knjigarne
INOZEMSKEGA ODDELKA — DZS,
Ljubljana, Titova 25

od 16. do 20. maja 1972
v času od 7.30 do 12.30 in od 16.30 do 19.30.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

Občanov barometer

Mlad med mladimi

Mladi berejo manj kot nekdanj; kar želijo, hočejo dobiti na lahek način

DOLFE PRESEREN je kljub svojim skorajda sedemdesetletnim letom, ki jih bo v kratkem praznoval, mladenič. Tolleke živahnosti, vitalnosti in pedagoške ekspresivnosti zlepa ne najdeš še pri desetletja mlajšem človeku. Z 45 let uči mladino materinega jezika. »Bolani sem bil,« pravi, »ko sem bil brez nje.«

● V letih vašega dela ste gotovo marsikaj doživeli. Kaj vas v poklicu privablja, da ostanete starosta domačih solnikov?

»Vedno sem imel rad mladino. Brez nje ne morem. Pravzaprav sem vse življenje med mladino. Od tedaj, ko sem bil član dijaških društev Preporoda, Zore, Domovine in kasneje kluba naprednega učiteljskega naraščanja.«

● Kaj mislite o delu mladine nekdanj in danes?

»Današnji najboljši posamezniki so intelektualno precej bolj razviti od najboljših pred desetletji. Sicer pa žal opažam, da mladi manj berejo, zlasti pa si prizadevajo, da bi tisto kar si želijo, pridobili s čim manj truda.«

● Kaj je pokazalo letošnje tekmovanje za Kersnikovo bralno značko?

»Tekmovanje je bilo množično. Prijavljenih je bilo veliko učencev. Precej jih je odstopilo pred ciljem: pač niso bili dovolj vztrajni. Tisti, ki so bralno značko dobili, so pokazali primerno znanje in so odgovarjali lepo in poglavitno.«

● Kako da v Domžalah ni dramske dejavnosti?

»Medtem ko je glasbeno življenje na izredno visoki ravni, dramske dejavnosti sploh ni. Nekdo bi moral začeti pri mladini, saj vem, da rada dela.«

● Znano je, da ste pred leti v kraju velikokrat režirali. Zakaj ste prenehali?

»V hotenju, da bi dramatično ponovno oživel, sem ostal tedaj pred leti popolnoma sam. Na trideset naslovov sem poslal vabila, da bi se na sestanku pogovorili o prihodnosti tedaj bogate domačanske dramske tradicije. Sestanka so se udeležili le trije. Sicer pa je delo v solj tako, da zahteva celotnega človeka.«

● Ob jubileju se spominjate rad vrača nazaj. Česa se vi najraje spominjate?

»Iger in operet Desetega brata, Rdečih rož, Habakuka, Planinske rože. To Gobevo opereto smo igrali 32 krat, kar je za amaterje izredno veliko število predstav.«

● Ali je upanje, da se razmere doma uredijo?

»Kulturno življenje bi se moglo organizirati v gobjem domu, ker je dvorana komunalnega centra za kaj takega prevelika. Vendar je za kaj takega potrebno mnogo denarja. Potrebno bi bilo urediti oder, znižati strop itd. Pokojni Karlovšek je bil pred leti pripravljen napraviti načrt zanj. Prav bi bilo, da bi vsa prizadevanja gobjenikov za renoviranje doma podprli.«

● Kaj vam je bilo v vašem delu najzanimivejše?

»Vedno sem želel izboljšati svoje poučevanje slovenske. Rad sem izdeloval različna učila in pripomočke. V dolgih letih sem si abral tudi dragocen in za slovišta zanimiv arhiv izkušenj, pridobljenih v 45 letih slavišniškega dela.«

● Rekli ste, da vam je konjček pedagogika in metodika slovenskega jezika. S čim se še ukvarjate?

»Amatersko, za zabavo, s slikarstvom. Ojla. Motivi so največkrat cvetlice in slovenska pokrajina.«

● Kaj boste uprliš javnega delavca?

»Zanimam me, če je bilo letos kaj storjenega za lepšo podobo kraja? Rezultati namreč niso dovolj vidni.«

Odgovarja JANEZ KOVAC, urbanistični inšpektor v Domžalah.

»Prejšnja leta je bilo urejanje zelenice in parkov prepuščeno pripravljenosti posameznih krajevnih skupnosti. Letos bodo domačanske zelenice, parke, goščice spomenikov in važnejših objektov se urejale krajevnih skupnosti, prihodnje leto pa bo skrb prevzel Arboretum iz Volčjega potoka. Z direktorjem inž. Miho Ogrovcem smo se o tem že dogovorili.«

MATJAŽ BROJAN

Ljubljana na današnji dan

POPLAVE — LJUBLJANA, 16. maja — Z ljubljanske periferije poročajo o poplavih. Bregove so prestopili manjši potoki, zlasti tisti, ki nimajo reguliranih strug. Coprav ljudje toliškega delevja v tem letnem času ne pominjajo, večja vendarle opozorilo, da je boljše regulirati vode, kot pa potem plačevati stroške za kasnejše velike škode.

Foto: J. Zrnek

Pred petindvajsetimi leti

POMAGAJMO VRACAJOCIM SE IZSELJENCEM — Izseljence, ki se vračajo v domovino, sprejema naše ljudstvo z odprtimi rokami in srčnim veseljem. Vedno nove skupine si želijo domov in kornaj čakanja, da stopijo na domača tla. Odločno je treba pobijati vsak pojav, ki bi kdo delal razliko med domačinimi ljudmi in pri nas bivačimi izseljenci. Zlasti je treba paziti, da se ne bi obsodila vredne razlike delale v pogledu življenjskih pogojev povrnjenih izseljencev, pri dodeljevanju stanovanj, zlasti pri zaposlitvah otrok izseljencev, pri razdeljevanju živil itd. (Slovenski poročevalci)

Pred petdesetimi leti

SLABO GNOJE — Mestni magistrat je dognal, da nekatere stranke, katerim se je oddala zemlja za obdelavo v najem, premalo ali pa sploh nič ne gnoje. Ker se je beti, da bi ta zemlja vsled tega postala v par letih pušča in nerodovna, povzljamo vse mestne najemnike, da se tekom 14 dni izkažejo s potrditvijo, podpisano od dveh verodostojnih priči, pri mestnem gospodarstvenem uradu, da je bilo v najem oddano mestno zemljišče letos ali vsaj letošnje leto pognojeno. (Slovenec)

BREGAR

Pomladanska moda — komplet za deževne dni

Zdravnik je bil in ni ga več

Ukinili so ambulantno v Šentvidu pri Stični — Pri zadetih so upokojenci

Člani društva upokojencev Šentvid pri Stični so močno razočarani, ker je krajevna ambulantna v Šentvidu pri Stični nepravilno in brez vsake utemeljitve prenehala posloovati.

V Šentvidu in bližnji okolici stanuje preko 150 upokojencev s svojimi družinskimi člani. Večina so bolni in onemogli in potrebujejo stalno vsaj manjšo zdravniško nego, redne injekcije in drugo.

Kako naj taki upokojenci, ki imajo vrhu vsega še minimalne pokojnine, iščejo zdravniško pomoč v oddaljeni Ivančni gorici, ko je bilo že v Šentvidu vedno preveč mučnega čakanja, saj je bila ambulantna v Šentvidu vedno zasedena več kot dovolj za enega zdravnika, se sprašujejo.

»Zato ne moremo razumeti, da nam sedaj ukinjajo že tradicionalni sedež enega zdravnika, da nam ukinjajo stalno zdravstveno ambulantno, da nas potiskajo za celo generacijo nazaj in to v dobi, ko narod plačuje milijone in milijarde za nerazvite kraje. Iz nerazumljivih razlogov nas potiskajo v nerazvitoost, tožijo šentvidski upokojenci.«

L. J.

Smrt ob polnoči

LJUBLJANA, 16. maja — Včeraj proti polnoči je v vasi Vinje iz doslej neznanega vzroka zapeljal s ceste fiat 600, ki ga je vozil Jernej Repnik (21) iz Vinja. Voznik je zapeljal s ceste v grmovje. Pri tem so se odprla vrata in stisnila Repnikovo prsni koš in glavo. Ko ga je čez dve uri našel njegov brat, je bil že mrtev.

J. L.

Odvečno obleko bodo zbirali

Aktivisti Rdečega križa v kamniški občini bodo v četrtek popoldne zbirali odvečno obleko in obutev. Skupno s avto-moto društvom so se dogovorili, da bodo obleko tudi vozili z zbirnih mest. Kot vsako leto, bo tudi letos sedež in zbirni center v Zdravstvenem domu.

T. J.

Vode se še dvigajo

Poplavljenih je več predelov na periferiji Ljubljane — Načrti v mapah

LJUBLJANA, 16. maja — Zaradi večerjajnega naliva, ki je v polni meri izpolnil narodni pregovor o Zofici, so namreč številni potoki in reke v Ljubljani se še posebej razbesele. Mali graben in zapušti ustajajo strugo. Še najbolj se je razlil preko desnega brega in obli posamezne hiše. Česta dveh cesarjev je na enem mestu težko prevozna, medtem ko je most, ki povezuje to cesto z Mokriško poplavljen. Tudi vrtec Kolesarja na Mokriški ceste obdaja voda. Bližnji prebivalci že nekaj let ne pominjajo tako visoke vode. Mali graben je tokrat ponovno opozoril, da ga je treba čim prej regulirati. Samo načrti, spravljeni v mapah, vode ne bodo zadržali. Za okoli tri metre in pol se je nad normalni vodostaj dvignila tudi Ljubljana.

R. GOGALA

Zakaj le številk

Učitelj naj obravnava učenca kot doraščajočega človeka in pomaga oblikovati njegovo osebnost v celoti

LJUBLJANA, 16. maja. Člani Zveze komunistov s področja vzgoje in izobraževanja morajo biti oblikovalci, nosilci in boreci za idejno angažirano šolo, je poudarilo sinoči preko 60 prosvetnih delavcev na sestanku aktivna ZK prosvetnih delavcev pri občinski konferenci ZKS Ljubljana Vič-Rudnik. Takšno vlogo pa bodo lahko uresničevali šele, ko ne bo več nejasnosti v zvezi z idejnostjo pouka in ko bo izdelan jasnejši koncept kadrovske politike na tem področju.

Eden izmed prisotnih ravnateljev je na primer v razpravi omenil, da že dva meseca brezuspešno išče v ljubljani predavatelja, ki bi bil pripravljen voditi v 60-članskem kolektivu šole razpravo o idejnosti pouka. Po mnenju več razpravljavcev, je zaradi ozkega strokovnjakova izobraževalnega obravnavanja vzgoje in izobraževanja za učitelja učenec še vedno največkrat samo objekt in ne subjekt. Učenca opredeljuje kot številko, statično, ne obravnava pa ga kot doraščajočega človeka na poti k formiranju. Rezultat take vzgoje in izobraževanja je idejno neopredeljena mladina ali celo mladi ljudje, ki se ogrevajo za samopravnemu socializmu nasprotno silo.

Prve korake z dosedanje smrtno točko je ob podpori celotne občinske organizacije ZK v tej občini že napravila kadrovska komisija komiteja občinske konference ZKS v obliki politične ocene dela vseh osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov (ter se posebej dela ravnateljev oziroma upravnikov), na katerih v letošnjem letu poteka vodilnim delavcem mandat. Ustrezne kadrovske rešitve v primerih, kjer šole ne dosegajo zadovoljujočega uspeha v smislu socialistične vzgoje, pa bodo nedvomno pomenile še povsem konkretno novo smer v kadrovske politiki na področju vzgoje in izobraževanja.

M. ZAGAR

Sindikalna šola za obe strani

Pred konferenco zveze ljubljanskih sindikatov — Enotna usmeritev

LJUBLJANA, 16. maja — Na današnjem sestanku z novinarji je predsednik ljubljanskih sindikatov Rudi Bregar med drugim opozoril, da so ljubljanski sindikati organizirali več petdnevnih seminarjev, ki se jih je udeležilo 670 predstavnikov osnovnih organizacij in delavskih svetov. To ni bilo samo šolanje kadrov ampak tudi ugotavljanje razmer v delovnih kolektivih. Te ugotovitve naj bi dobile na četrtkovni konferenci svojo potrditev.

Rudi Bregar je poudaril, da bo konferenca sprejela povsem konkretne sklepe o vlogi sindikalnih delavcev pri izpolnjevanju ustavnih dopolnil in uveljavljanju samoupravnih sporazumov. Veliko delovnih organizacij namreč še sploh ni začelo uveljavljati ustavnih dopolnil in marsikje še sploh ne vedo, kako naj bi začeli ustanavljati temeljne organizacije združene dela. Stališče in sklepi konference naj bi pomenili enotno usmeritev ljubljanskih sindikatov pri izpolnjevanju omenjenih nalog.

N. I.

Več mladih v ZK

V nekaterih podjetjih v Šiški je samo piclo število članov ZK

LJUBLJANA, 16. maja — Kar zadeva utrjevanje organizacijskega oblika ZK v občini Šiška, so na današnji seji konference ZKS poudarili, da je njihova temeljna naloga pomladiti vrste komunistov in spremeniti socialno strukturo organizacije. Se pravi, naj bi med komuniste stopilo čim več neposrednih delavcev.

Organizacijo ZK naj bi zlasti utrdili in pomnožili v podjetjih, saj je prav številčnost članstva ponekod zelo slaba. Tako so podjetja, ki štejejo tristo članov, med njimi pa so le štirje komunisti ali pa celo 600 zaposlenih in samo deset članov ZK. Nekatere osnovne organizacije menda že več let niso sprejemale niti enega novega člana.

Terenske organizacije so nekoliko na boljšem. Korak naprej so storile zlasti v zadnjem času. Več organizacij so razdelili na manjše organizacije tako, da je njihovo delo lahko bolj učinkovito, kot je bilo sicer. Ustanovili so 13 manjših in prejšnjih petih organizacij in te imajo po nekaj več kot 50 članov.

A. P.

Ob nedeljah zaprto

NOVA GORICA, PIRAN, 16. maja — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Novi Gorici in predsedstvo obalnega sindikalnega sveta v Piranu sta na svojih sejah sklenila, da bodo trgovine ob nedeljah in ob vsaki vsako nedeljo zaprte. Odprte bodo samo tiste trgovine v turističnih krajih ob obali, ki prodajajo spominke in druge predmete povezane s turizmom.

Po poteh spominov

Krajevna konferenca SZDL Hinko Smolnik v Spodnji Šiški je znala prisluhniti željam svojih občanov in je v soboto organizirala izlet po poteh spominov na Travnogoro in Jelenov zib. Na pri srčnem sprejemu so se udeleženci izleta srečali z nekdanjimi soborci in prosvetnimi delavci, ki v krajih, odmaknjenih od kulturnih centrov, uspešno razvijajo pri mladem rodu tiste vrednote, ki oblikujejo pravega človeka. Občani si tudi v prihodnje želijo podobnih izletov in srečanj.

A. P.

Ob nedeljah zaprto

NOVA GORICA, PIRAN, 16. maja — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Novi Gorici in predsedstvo obalnega sindikalnega sveta v Piranu sta na svojih sejah sklenila, da bodo trgovine ob nedeljah in ob vsaki vsako nedeljo zaprte. Odprte bodo samo tiste trgovine v turističnih krajih ob obali, ki prodajajo spominke in druge predmete povezane s turizmom.

Po poteh spominov

Krajevna konferenca SZDL Hinko Smolnik v Spodnji Šiški je znala prisluhniti željam svojih občanov in je v soboto organizirala izlet po poteh spominov na Travnogoro in Jelenov zib. Na pri srčnem sprejemu so se udeleženci izleta srečali z nekdanjimi soborci in prosvetnimi delavci, ki v krajih, odmaknjenih od kulturnih centrov, uspešno razvijajo pri mladem rodu tiste vrednote, ki oblikujejo pravega človeka. Občani si tudi v prihodnje želijo podobnih izletov in srečanj.

A. P.

Dom v zagati?

Pravijo, da zamrznjene stanarine ovirajo redno vzdrževanje stanovanj

LJUBLJANA, 16. maja. Stanovanjsko podjetje »Doma« je sklicalo redni letni zbor vlagateljev za stanovanja v Ljubljani in jim poročalo o svojem poslovanju oziroma o težavah, ki jih podjetje povzroča zamrznitev stanarin in visoki stroški vzdrževanja.

V letnem poročilu je med drugim rečeno, da so stroški vzdrževanja porasli trikratno od leta 1966, odkar velja za zamrznitev stanarin. Podjetje poroča, da so stanovanjske cene bolj pritožujejo. Najhuje je v blokih z mešanimi lastništvom. Stalni lastniki se namreč čisto pritožujejo nad višino prispevkov za vzdrževanje skupnih stanovanjskih prostorov in naprav. Drugo so potem stroški za čiščenje skupnih prostorov in za električno razsvetljavo. Vlagatelji želijo, da bi te stroške plačevali ločeno od stanarin, denar pa naj bi se zbiral pri hišnih svetih.

Glede novih stanovanj pa so vlagatelji pripomnili, da se gradbeno podjetje zadnje čase spuščajo v gradnjo dragih in razkošnih stanovanj. Predlagali so, naj bi bila stanovanja manjša in manj razkošna, da bi tako lahko več

A. P.

S ceste v vodo

KOČEVJE, 16. maja — Pri motelu Jasnica na cesti Ribnica-Kočevje je danes ponoči zapeljal s ceste osebn avto, ki ga je vozil Edo Gabrijan. Zaradi prehitre vožnje ga je začelo zanašati, tako da je zapeljal na travnik in obstal v pol metra globoki vodi. V nesreči se je hujše ranil sopotnik Milan Makoter, gmojne škode pa je za 10.000 dinarjev.

Koliko za vrtec?

Nočno varstvo v vrtcih ne pride v poštev, pač pa je treba spremeniti delovni čas materam — Še bo stiska

LJUBLJANA, 16. maja. Popoldansko, nočno varstvo in diferencirane cene v vzgojnovarstvenih ustanovah v Ljubljani so že dolge mesece tema na različnih sestankih. Vrtci zdaj pridno zbirajo prijave popoldne zaposlenih staršev; nobeden jih za zdaj še ni zbral za cel popoldanski oddelek.

Popoldansko varstvo otrokom bode za začetek nudile tri vzgojnovarstvene ustanove v Mostah-Polju, dve za Bečigradom, dve v Šiški, tri v Centru in dve na Viču.

Za nočno varstvo pa skoraj nihče od odgovornih ni glasoval. Dve slabi izkušnji vrtcev iz preteklih let, ko so otroci preživeli samo vikend s starši, sicer so bili pa v vrtcih, sta bili dovolj prepričljivi. Spremeniti je treba delovni čas materam, to je boljše rešitev, je bilo splošno mnenje v razgovorih.

»Naši vrtci so pa še zmeraj premajhni,« je poudarila Lučka Zalaznik, svetovalka za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti. »Prijave daleč presegajo zmogljivosti naših vrtcev. Kdaj se bo to uredilo ob skromnih sredstvih, s katerimi razpolagamo, ne vem. Seveda bodo nove ustanove, zgrajene s samopriskevkom, prostorsko stisko omilile, določa rešile je pa še ne bode.«

»Kako je pa z diferenciranimi cenami?«

»Največje dileme se pojavljajo prav pri plačevanju oskrbnin. Pedeset odstotkov krije TIS, petdeset pa starši, če odštejemo posamezne primere, ki gredo v celoti v breme socialnim službam. Problem je, kje dobiti sredstva za regres. Zato vprašanje o oskrbnih cenah še

zmeraj ostaja odprto. Kritični za sprejem v VVZ pa temeljijo na socialnem oziroma finančnem položaju družine.«

M. DRASČIO

Strela poškodovala generator

LJUBLJANA, 16. maja — Zaradi udara strele je danes ponoči prišlo do izpada električnega toka na daljnovodu na Pužinah Vevče. Pri tem se je močno ožgal generator last vevške papirnice, pregorela je trofazna tuljava, poškodovan pa je bil tudi elektromotor. Škoda se suče med 200 do 300 tisoč dinarjev, zaradi izpada toka pa je škoda večja za kakih 160.000 dinarjev.

J. L.

Mali so bogati

Presegli so osebne dohodke in zato plačali v sklad skupnih rezerv

Na območju mesta Ljubljane je 56 delovnih organizacij, ki so morale plačati prispevek v sklad skupnih rezerv, ker so porabile za izplačilo osebnih dohodkov večjo vsoto, kot jim to dovoljuje samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Skupno so morale plačati nekaj več kot dva milijona dinarjev. Skoraj 85 odstotkov od te vsote pa je plačalo samo 12 delovnih organizacij.

Na prvem mestu je republiški zavod za produktivnost dela, ki ima le 32 zaposlenih, vendar je toliko presegel vsoto osebnih dohodkov, da je moral plačati v sklad kar 545 tisoč dinarjev. Podjetje Kemofarmacija ima 196 zaposlenih, plačalo pa je 381 tisoč dinarjev. Podjetje Monter ima

oseminštideset zaposlenih in je plačalo 290 tisoč dinarjev. Tehno-Union s 116 zaposlenimi je plačal nekaj nad 200 tisoč dinarjev; kinematografsko podjetje s 86 zaposlenimi je plačalo 145 tisoč dinarjev.

Nennavaden je primer trgovskega podjetja na debelo

N. I.

... veliki pa revni?

V Ljubljani je še vedno devet podjetij, kjer so posamezni delavci dobili v prvem tromesečju letos manj kot 1000 dinarjev osebnega dohodka. Največ delavcev, ki so zaslužili manj kot 1000 dinarjev mesečno je v podjetju Saturnus in sicer kar 283. V Litostroju jih je 137, v gradbenem podjetju Izolit pa 101 delavec. Sledijo: tovarna elektronskih naprav Iskra — Stegne (35 delavcev), Iskra — Pržanj (26), cestno podjetje Ljubljana (20), gradbeno podjetje Temelj — Črnuče (14), gradbeno podjetje Objekt (11) in Elma — Črnuče (9).

Coreal, ki ima vsega le dva zaposlene, plačati sta namreč morala nekaj manj kot 46 tisoč dinarjev prispevka. Podooben je primer podjetja Univit, ki ima 6 zaposlenih in je plačalo 104 tisoč dinarjev.

Zanimivo je, da med zavlačevalci prispevka ni nobene gre za majhne, večkrat po obsegu celo neznatne delovne organizacije, kjer pa se očitno kopiči toliko denarja, da jim tudi stroga določila samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora ne morejo do živga.

N. I.

Loto

20. kolo

Prvo žrebanje: 9, 16, 21, 27, 29 in dodatna 6; drugo žrebanje: 8, 11, 14, 21, 34 in dodatna 5.

Foto: Selhaus

,Dom'v zagati?

Pravijo, da zamrznjene stanarine ovirajo redno vzdrževanje stanovanj

LJUBLJANA, 16. maja. Stanovanjsko podjetje »Doma« je sklicalo redni letni zbor vlagateljev za stanovanja v Ljubljani in jim poročalo o svojem poslovanju oziroma o težavah, ki jih podjetje povzroča zamrznitev stanarin in visoki stroški vzdrževanja.

V letnem poročilu je med drugim rečeno, da so stroški vzdrževanja porasli trikratno od leta 1966, odkar velja za zamrznitev stanarin. Podjetje poroča, da so stanovanjske cene bolj pritožujejo. Najhuje je v blokih z mešanimi lastništvom. Stalni lastniki se namreč čisto pritožujejo nad višino prispevkov za vzdrževanje skupnih stanovanjskih prostorov in naprav. Drugo so potem stroški za čiščenje skupnih prostorov in za električno razsvetljavo. Vlagatelji želijo, da bi te stroške plačevali ločeno od stanarin, denar pa naj bi se zbiral pri hišnih svetih.

Glede novih stanovanj pa so vlagatelji pripomnili, da se gradbeno podjetje zadnje čase spuščajo v gradnjo dragih in razkošnih stanovanj. Predlagali so, naj bi bila stanovanja manjša in manj razkošna, da bi tako lahko več

A. P.

Kronika

V ponedeljek se je v klinični porodnišnici rodilo 7 deklet in 4 dečki. Mamica 3600 gramov težke punčke je 28-letna Milka Kotar; 22-letna Ivana Kos je rodila 4100 gramov težke fantiča.

Včeraj ni bilo v Ljubljani nobene poroke, danes pa bo v poročni dvorani na Magistratu odbrnilo pred uradno osebo odločilni »da« sedem parov mladoporočencev.

Dežurni reševalci so imeli v ponedeljek kar precej dela — 21-krat so priskočili na pomoč ponesrečenecem, prepejali pa so tudi 241 bolnikov. Najdlje so šli v Slovensko Bistrico, Kranjsko goro, Trbovlje, Lenart, Neverke in Laško.

Danes ob 14.30 se bodo na Zalah svojci še zadnjič poslovili od 67-letnega znanstvenega svetnika dr. Maksa Wabra.

Drevi bodo v Ljubljani zasedeni noteti Stori, Lev in Turist, drugod je še prostor. V Lev je prišla včeraj večja skupina tujih bančnih direktorjev, ki bodo imeli poslovne razgovore ljubljanske banko.

V dopoldanskem in popoldanskem Jarovem letalu, ki danes vzletita proti Beogradu, je dovolj prostora.

Praga

Popotnikov utrinki

Na praških trgih in ulicah videz urejenosti in v trgovinah založenosti — Pri Fleku se seveda ustavi vsak tujec — Postanek na Karlovem mostu in drugo

En dan vožnje z vlakom iz Varšave v Prago le ni taka reč, posebno če imaš družbo in nimaš nobenih obveznosti, na postaji pa te čakajo taksisti. Res da niso takšni tako disciplinirani kot na Poljskem, mesto pa le poznajo in to je za nas najvažnejše. Priti v mesto, ki je v zadnjih letih najbolj pretreslo evropsko zgodovino, pomeni priti iskati sledove še nečesa precej svežega: ko smo se sprehajali po trgu svetega Vavla, se nam je zdelo, da bomo zdaj zdaj zagledali plamenico Jana Palacha. Ne! Ničesar ni, kar bi rušilo zunanji red in varnost. Še več! Izložbe so postale zelo razkošne, evropske.

Izredna vročina nas prisili, da se izognemo Hradčanom in zavijemo v mestno kopališče. Pokrit olimpijski bazen nas spominja na ljubljansko željo po tovrstnem bazenu v Tivoliju. Voda znotraj ima devetindvajset stopinj. Sedem na angleški travici in se pogovarjamo z nekim Čehom. Avgusta 1968 je nekaj dni pred invazijo prišel nazaj domov z vročega Jadrana. Ni se spustil v analizo vrednotenja problemov, že gola

opisnost je bila za nas dovolj, saj smo dogodke takrat do volj pozorno spremljali po sredstvih množičnega obveščanja. Predstavljajte si, da bi se zbudili nekega avgustovskega dne v Ljubljani in bi bili vsa Titova cesta, pa Celovška, pa Trg revolucije polni tankov in pol milijona tujih vojakov! Kaj bi naredili? Vročina tudi zvečer ni ponehala, zato smo zavili k Svehlovemu Fleku na črno

pivo in kruhke. Pravzaprav ni ta gostilna nobena posebnost. Na dokaj velikem dvorišču so dolge mize za nekaj deset ljudi. In pivo iz posebnih pivovarne teče kot za stavo. Sprosti plačujemo. Hitro se nam upre. Raje bi pili belo, pilsensko, ki je še boljše. Kot nalašč so samopostrežne restavracije, da hodiš od mize do mize in zbirals jeda. Vsakih petnajst minut greš napolniti prazen vrček piva in po dobri uri si si

Pivo pri Fleku

Skoda, ker je bil Narodni muzej zaprt, pa tako pri rokah je. Knjižarne so polne knjig o Pragi in njeni zgodovini, škoda je, ker se jim Masaryk nekoliko izmika iz spomina. Toda Hradčani ostanejo in Karlov most tudi. Še zdaj ga popravljajo, obljubljajo pa, da bo leta 1973 zares restavriran. Z mostu gledamo kamuniste, ki ob edini brzici (še ta je umetna) pridno trenirajo: ob brzici navzgor, nato vdor v brzico in poizkus krmarjenja mogoče dvajset metrov. In to je vse.

Na mostu je daljnogledar. Ne vemo, koliko je ura. Tudi on ne. Toda bister mož je vzame krono, jo vrže v rezo in naravnava cev daljnogleda proti zvoniku cerkve. Na Hradčanih, nas pokliče in že vidimo uro na zvoniku. Kaj čuden odgovor na vprašanje, koliko je ura, mar ne? Zvečer naslednjega dne si zaelimo jazz koncert. V posebnem klubu je bil ravno tisti večer koncert nekega kvarteta: mladih poslušalcev se ni nabralo ravno pretrpano veliko, zato pa so mladi izvajalci igrali kot za stavo. Vzorna disciplina ni spominjala na hrupno pop festivalo po svetu, toda tu je bilo tudi okolje tako, da človeka nekako umirja.

Proti domu

Od tod gremo v kavarno na ples: orkester je podoben običajnim zabavnim orkestrom, ki so prirejani bolj za kavarniški ples kot za kvalitetno komorno glasbo. Treščadaj je, da bi se šli domov: ogledujemo si izložbo. Izredno lep kristal imajo. In kdo bi si mislil, da lahko sredi Prage kupiš najboljši teniški lopar za nekaj več kot tisoč kron in kompletno opremo za veliki golf. Zelo so se »popravili«, ti Pražani.

Vročina nas daje vse dneve, nikamor se nam ne ljubi: samo počivali bi, pili pivo in hodili pod prho. Odpravimo se domov na jug. Na vlak se srečamo s starimi znanci: prisidemo in se pogovarjamo. Starejša profesorica je bila še pred vojno na Bledu. Pohvalila se je, da je plesala z nekim oficirjem. Druga gošpa je čez vse hvallila Spil-Trejša nas je učila matbarskih stavkov iz ljuhezeškega to priporoča, naj bi železo prevlekli s snovjo, ki ne oksidira, kar so poznali že stari Grki.

DAVOR HOLJEVIĆ

M. ZLOBEC

VACLAVSKI TRG V PRAGI

Foto: M. Zlobec

Davčna utaja

Stroji in jahta

Anton Kavčič, obrtnik iz Šentjurja, je osumljen davčne utaje — Uspešno posojanje strojev in razne »zveze«

CELJE, 16. maja. Minuli ponedeljek je preiskovalni sodnik Zlato Klarič odredil zapor za 44-letnega Antona Kavčiča, samostojnega obrtnika iz Šentjurja, doma iz Celja, občana z dvojnimi državljanstvom, ki je pri nas razvil nevsakdanjo obrt in utajeval davek.

Anton Kavčič, nazadnje doma v Šaranovičevi ulici v Celju, ki je 10 let živel v Nemčiji, se tamkaj zaposlil in zaprosil za državljanstvo, je pred petimi leti v Šentjurju zaprosil tudi za obrt. Opravljal naj bi servisno dejavnost za podjetje Hanomag za območje naše države. Nekako istočasno je bil pri nas tudi v postopku zaradi nedovoljene trgovine z gradbenimi stroji.

Dvojno dejavnost je po dosedanjih ugotovitvah opravljal z gradbenimi stroji, ki jih je posojal podjetjem, najpogosteje cestnim podjetjem, tako v Celju in Bujah. Svoje gradbene stroje pa ima tudi po drugih gradbiščih. Dosegljivo so ugotovili, da jih ima v Umagu, Novigradu in drugih krajih Istre. Te stroje ima pod tujimi imeni. Iz Nemčije se je Kavčič vračal v Jugoslavijo le enkrat na mesec, da je pobral denar.

Široka podjetnost

Kaže, da je tovrstno poslovanje Kavčiču lepo cvetelo, saj je lani carinarnici na Jesenicah predložil uvoz strojev v vrednosti skoraj 2 milijona dinarjev na račun njegove vrtnice, del opreme je na nepojasnjen način je uvozil, med drugim tudi jahto, ki jo ima zasidrano nekeje v Istri. Carinarnici je v svoji prošnji navajal, da stroje in opremo potrebuje za vzpostavitev obrti v Šentjurju, ki pa jo je že imel. Medtem je v Šentjurju napaval, da je posojal mer navajano, da je posojal samo celjskemu cestnemu podjetju štiri gradbene stroje, od tega pa je bil samo eden vpisan na njegovo ime. J. S.

Vračaričevi pomočniki?

Sabor SRH se sprašuje, kako sploh lahko nekdo ukrade več sto milijonov

ZAGREB, 16. maja. (Tanjug). Zastopniki organizacijske političnega zbora hrvaškega sabora danes niso dobili odgovora na vprašanje, katere organe ima republiški izvršni svet za odgovorne, da je Lazu Vračariču uspela tako težka kraja družbene imovine.

To vprašanje je na minuli seji organizacijske političnega zbora postavil zastopnik Savo Trbojevič. Ta primer je po njegovih besedah izjaval je občanov, ki zahtevajo, da se pokličejo na odgovornost tisti, ki so Vračariču omogočili krajo. Naglasil je, da so vsi za nadzorstvo zadolženi organi zatajili in zahtevali, da se jasno pove, ali je Vračarič oskodoval skupnost za 224 milijonov din.

V odgovoru na Trbojevičev vprašanje je republiški podsekretar za notranje zadeve Vlado Perić izjavil, da so doslej ugotovili, da podjetje Metalum, katerega je bil Vračarič direktor, dolguje raznim bankam 111 milijonov dinarjev, hkrati pa mu tri inozemske firme, ki jih je ustanovil Vračarič, dolgujejo 246 milijonov dinarjev. Vlado Perić je še rekel, da se preiskava nadaljuje, da se nekaj odgovornih vodilnih ljudi Metaluma v pripravi, medtem ko sta Vračarič in njegov kompanjon Predrag Veljković v inozemstvu.

Perić je postregel tudi s podatki o malverzacijah v še nekaterih podjetjih s sedežem v Zagrebu in dejal, da organi javne varnosti in drugi pristojni organi nadaljujejo s preiskavo in da ti primeri še niso do konca proučeni, da pa bo zbor sabora obveščen, ko bo to delo dočela opravljeno.

Ko je slišal te podatke, ki potrjujejo vse, kar je o teh krajah družbene imovine skop objavil tisk, se Savo Trbojevič ni mogel premagati, da ne bi glasno vprašal:

Trije ranjeni v razbitinah

LENDAVA, 16. maja — Nekaj pred deveto uro je na Partizanski cesti zaradi neprimernosti hitrosti na mokri cesti zaneslo tovornjak v osebnih avtomobil, ki ga je vozil 30-letni Anton Laslo iz Dobrovo. Teden je bilo tako silovito, da so iz razbitin Laslo tegnili hudo ranjenega Laslo (njegovo stanje je kritično) ter ranjena sopotnika Andreja Horvata iz Strhovec in Marijo Varga iz Dobrovnika. Škoda je za okrog 20.000 din. E. B.

Ak je to mogoče? neke državi, v kateri obstajajo zakoni? S tem v zvezi je Trbojevič rekel, da Vračarič kljub vsemu vsega tega ne bi mogel storiti, če bi pristojni organi preverili o njegovem delovanju podatke, ki so prišli iz inozemstva.

Ivan Vlah je nato zahteval, da pristojni organi izvršijo najstrežje kontrolo v gospodarskih organizacijah, kjer obstaja tudi najmanjša sum, da bi lahko prišlo do novega »primera Vračariča«.

Roparji slabo zaslužijo

V dveh ropih so štirje roparji pobrali komaj 110 dinarjev

LJUBLJANA, 16. maja — Anton B. iz Logatca je prijavil milicijskim, da je bil minuli ponedeljek žrtve ropan. Tega dne je v bifeju »Pri žitju« pri ljubljanskem živilskem trgu popiljal z nekim neznanim moškim, ki ga je pravkar spoznal. Ko je bil Anton že precej okajen, ga je neznanec zvlekel v bližnjo vejo, pobli na tla in mu vzel iz žepa 50 dinarjev. Žrtve o dogodku ne more povedati dosti, ker je preveč popiljal, delavci uprave javne varnosti pa si bodo poskušali pomagati s podatki, ki so jih posredovali očitniki.

Na podoben način je bil pred nedeli na svoji prijavi opan Ljubljancem Anton V. V neki gostilni je se spoznal s tremi mladeniči, po njegovemu mnenju begavci iz Logatca, ki so mu po odhodu iz gostilne pri protestantski cerkvi v Tivoliju nasilno vneli 60 dinarjev. UJV je domnevne napadalce že identificirala, natančen potek dogodkov pa bo pojasnilo sodišče. J. L.

Mina pod motiko

Pri okopavanju vinograde je F. Trstenjak zadel ob ostanek vojne

ORMOŽ, 16. maja — Franc Trstenjak je pri kopanju svojega vinograda na Pavlovskem vrhu pri Ormožu nalezal na veliko tankovsko mino, ki izhaja iz druge svetovne vojne. Na srečo, ni eksplodirala. Tankovska mina je namreč zelo dobro ohranjena. Danes je odšel na Pavlovski vrh strokovnjak za razstreljevanje granat pri mariborskem zavodu za gasilsko in reševalno službo Janko Florijan, ki bo tankovsko mino uničil. M. S.

Vlomilec trmast, zapah tudi

Spet vlom v mariborsko bencinsko črpalko — spet zaman za vlomilca

MARIBOR, 16. maja — Včeraj smo poročali o vlovu v bencinski servis na Lenjngrajski ulici, karizor je bilo vlomljeno v noči na nedeljo. V noči na ponedeljek pa je bilo vlomljeno v bencinski servis na Gosposvetski ulici. Doslej še neznan vlomilec je v garderobi nasilno odprl dva predala. Najbrž je iskal ključ ob blaginje. Zatem pa poskušal vlomiti še v železno blaginjo, kar pa mu ni uspelo. Za vlomilec posredujem. J. PERAT

Razpadlo truplo ob potoku

Ob Grdoveljskem potoku ob Zaloški cesti našli mrtvega moškega

LJUBLJANA, 16. maja — Škodi ob pol devetih so ob Grdoveljskem potoku ob Zaloški cesti našli še povsem razpadlo truplo. Iz ostanke oblačil sklepajo, da gre najbrž za moškega. Truplo bodo poskušali identificirati na sodno medicinskem inštitutu. J. L.

Avto-vlomilec

LJUBLJANA, 16. maja — Intervencijska skupina UJV Ljubljane je pred dnevi prišla Matijo J. (34) iz Zagreba, delavca brez zaposlitve in stalnega bivališča, ki je iste noči vlomil v NSU 1200 Filipa H. in v fiat 1300 Jožeta D. iz Siske. Iz prvega avta je vlomilec odnesel radioapar, iz drugega pa magnetofon. Milici so ga zadržali še med sledenja. J. L.

Globoka sreča

AJDOVŠČINA, 16. maja — Ob 21.45 se je iz Cola proti Ajdovščini peljal s osebnim avtomobilom 27-letni Slavko Frtlija iz Dobrodo. V ovinku ga je zaneslo čez cesto, prevrnil se je in obstal na kolesih 80 metrov pod cesto. Bil je lažje ranjen. Škoda za 5.000 din. J. PERAT

Plen: Martel in salame

MARIBOR, 16. maja — Včeraj ponoči je bilo vlomljeno v samopostrežno trgovino »Vemec« v Kalohovi ulici. Vlomilec je prišel najprej v skladišče in v prodajne prostore trgovine, od koder je ukradel štiri steklenice francoskega konjaka Martel in nekaj suhih salam. V pisarni poslovojdje je odprl predale in jih razmetel. Denarja pa ni našel. Kot smo izvedeli, so preiskovalci mariborske UJV zlikovcu že na sledi. Gre za mladoletnika iz Maribora. M. S.

Položaj ženske v Franciji

Kaj delajo in kaj mislijo Francozinje: predvsem zadovoljne, da so ženske

PARIZ, maja — Kakšen je položaj Francozinje v družbi in življenju? Na to vprašanje je z anketo med ženskami od osemnajstega do petindvajsetega leta poskušal odgovoriti tisk L'Express. Večina Francozinj (56%), sodi, da je zaposlena zato, da bi izboljšala družinski proračun, 34% jih dela zato, da bi bile preseljene, 27% pa zato, da bi bile neodvisne. Okrog 32% jih zastopa stališče, da bi ženske morale pustiti službo, ko se rodi prvi otrok, in se znova zaposliti, ko otroci nekoliko zrastejo, 26% pa jih meni, da bi morale službo po rojstvu prvega otroka dokončno pustiti. Kar 78% žensk je prepričanih, da so na delovnem mestu enako učinkovite kot moški.

Na vprašanje, kaj bi želele s delom doseči in dokazati v življenju, jih je samo 4% navedlo inteligentnost. Vzorci današnje Francozinje so Simone de Beauvoir (zanjo je izreklo 17% anketiranih), Indira Gandhi (13%), Bernadette Devlin (9%), Elizabeth Taylor (8%).

O splovu, ki je včasih potreben, meni 30% udeleženk ankete, da bi ga morali dovoliti v vseh primerih, kadar ga nosečnica zahteva, 57%, da samo v izjemnih primerih, 13% pa, da v nobenem primeru. Ne glede na neenačnost ženske v družbi je 82% Francozinj zadovoljnih s svojim spolom. Čeprav so Francozinje članice političnih strank, jih je v vrhovih le malo: od CK KPF je med 107 članov 7 žensk, v direkcijski demokratičnega centra samo 5, v direkcijski socialistične stranke 3 in med 81 članov, v izvršilni direkcijski UDR pa 2 od 30 članov.

MILO ĐUKIĆ

Spomenik

Ljudje, rešite hitro Akropolo!

Ponos Aten, antična Akropola plačuje usodni davek naši moderni civilizaciji

Strelnjak od Akropole je veliko atensko civilno letališče, na katerem včasih kar vsako minuto pristane po eno moderno potniško letalo. V bližini je tudi ameriško letalsko oporišče, kjer se včasih spuščajo nadzvočna letala. Reaktivni motorji s svojo vibracijo hudo škodujejo krhki Akropoli, ki jo obdružuje ves svet.

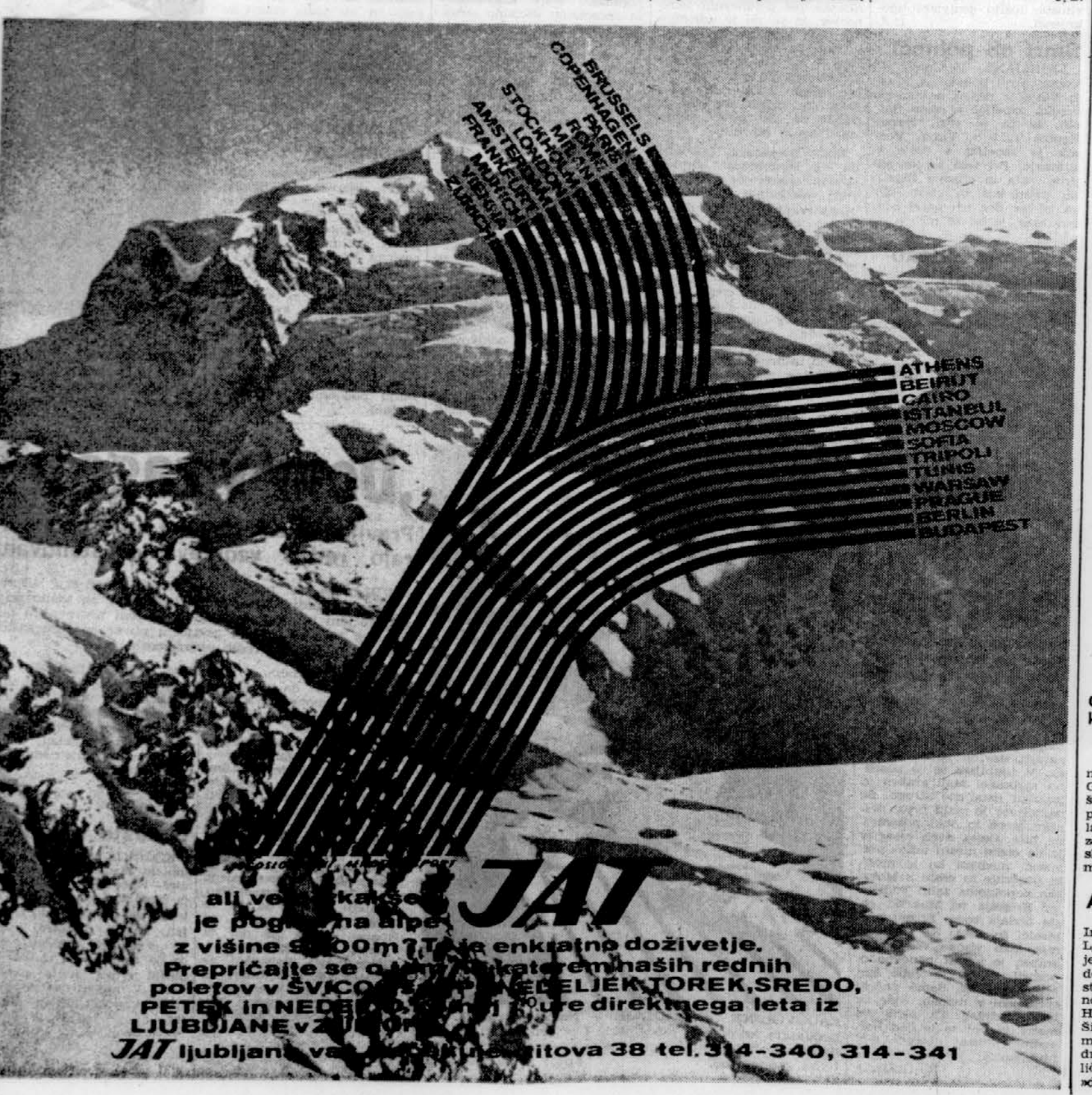
Druga nevarnost, ki grozi atenskim starodavnim spomenikom, je zastrupljanje zraka. Atene s okolico štejejo dva milijona prebivalcev, štejejo pa nenehno naraščajo. Nekdaj je v Atenah, kjer je podnebje bilo, le maločlovek ogreval stanovanjske prostore, danes pa je to prišlo v navado v skoraj vsaki hiši. Ulice so polne avtomobilov, v mestu in okolici so zrastle nove tovarne.

OZN za prosveto, znanost in kulturo je predlagala, naj bi nekatere marmornate spomenike na prostem shranili in tudi marmornate dele arhitekture, ki bi se jo dalo brez škode razstaviti, naj bi prenesli v muzej na Akropoli in originalne zamurali s kopijami. Tudi dober milijon obiskovalcev, ki se vsako leto povzpne na Akropolo, pripomore k škodi, a umetnine načenja še vreme. Atenski univerzitetni profesor Teodor Skulickidis pa je opozoril še na nevarnost, ki so ji doslej posvečali le malo pozornosti. Profesor je ugotovil, da restavracijska dela povzročajo več

škoda kot koristi; železo in cement, ki ju pri tem uporabljajo, povzročata nepopravljivo škodo. Kot primer je profesor navedel Pantenon, svetišče Atene, boginje modrosti in zaščitnice mesta, zgrajen v 5. stoletju pred našim štetjem v osrednjem delu Akropole. Svetišče iz belega marmorja so obnovili pred 45 leti, železo in cement pa sta povzročila hudo škodo. Zaradi oksidacije železa se lomi marmor, ki so ga uporabili ob restavriranju, ob tem pa raspada stari marmor. Profesor za to priporoča, naj bi železo prevlekli s snovjo, ki ne oksidira, kar so poznali že stari Grki.

DAVOR HOLJEVIĆ

M. ZLOBEC

Pesniki

Beg iz Amerike

Pesnik Auden se bo odselil v Anglijo, kot že mnogi književniki pred njim

NEW YORK, maja. (AP). Slavni ameriški pesnik Wystan Hugh Auden se je pri petinšestdesetih letih odločil, da bo zapustil ZDA in se odselil v Anglijo, tako kakor že mnogi književniki pred njim.

»Na stara leta se človekovo življenje spreminja« je rekel v intervjuju za Life. »Znamo, da bi me zadel srčna kap. Tukaj v New Yorku bi lahko dneve in dneve ležal, ne da bi se kdo zmenil zame, v Oxfordu pa bom sestavil del družbene skupnosti.«

Priznani stari pesnik, ki se je lani mudil tudi v Jugoslaviji, ima ameriško državljanstvo, toda kljub temu je sprejel povabilo svoje stare univerze, koledia Christ Church iz Oxforda, na se vrne. Na Christ Churchu mu ne bo treba predavati, temveč bo samo na voljo študentom.

Na prvašnje, ali bo pogrešal živahno kukušno življenje New Yorka, v primerjavi s katerim je Oxford kot mirno univerzitetno mesto prava provinca, je Auden odgovoril, da v newyorškem kulturnem življenju ni nikoli sodeloval, nekaj zato, ker se ob desetih zvečer rad leže, nekaj pa zato, ker so restavracije za operne predstave zelo drage. »Moje kulturno življenje se omejuje na branje tor poslušanje klasične glasbe s piščo in reševanje križank.«

Zadnja pomembna književnika, ki sta se pred Audenom iselila v Anglijo, sta pesnik Robert Lowell in humorist S. J. Perelman. Perelman se je v London preselil lani in ob tem poudaril, da književni ameriškega življenja črpalje bolj upodabljajo.

Film

René Clair, francoski filmski režiser, ko je bil na obisku v Beogradu: »Film mora zainteresirati gledalca. To sta svojčas dobro vedela še Shakespeare in Čehov, danes pa se mnogi umetniki na to kar pozabijo.«

all ve ... kase ... je poga ... na alpe ... z višine 9.000 m? ... enkratno doživetje. Prepričajte se o tem na katerem naših rednih potofov v SVICO ... BELIEK TOREK, SREDO, PETEK in NEDELJO ... ure direktnega leta iz LJUBLJANE v ... JAT ljubljana ... gitova 38 tel. 314-340, 314-341

Z barbari pride zdravilni „Ra“

Rabarbaro so v Rim prinesli barbari s Kitajskega in tu so zelo hitro odkrili njene izborne zdravilne lastnosti

Rabarbara (Rheum) je najprej rasla na Kitajskem, v južnem Tibetu in Burmi. No, tam so jo poznali že pred pet tisoč leti kot zdravilno rastlino sira. V našo civilizacijo so jo prinesli barbari in to v sam Rim, kjer je tudi nastala skovanka rabarbara. Še danes pa prihaja največ rabarbarinih korenin ali korenin v prahu prav iz Kitajske, kjer jo nabirajo pred cvetenjem divje rabarbare.

Bolj znana botanična knjiga omenja dva sorodna barbare: južnokitajsko in tangutsko rabarbaro, zadnja pa je v Evropi bolj razširjena. Glede zdravilnosti pa obe različici pripisujejo enak učinek. Rabarbara si je naša prostora v le redkih vrstah, čeprav kot kultura dobro uspeva zlasti v dobri vrtni zemlji.

Rastlina poganja iz mesnatega podzemnega stebelca — predvsem tega ceni zdravilstvo — nadzemne peclje pa poznamo kot okusen kompot, sok ali marmelado. Listi so veliki in krpati. Cveti junija, rabarbarini cvetovi pa so beli.

Zdravilnost dajejo rabarbari naslednje korenine: sira, antraknonovi derivati, česnovine, škrob, urea, večje množine emodin, kalcijevog oksalata ter vitamina C.

Rabarbarina korenika ima

lahko dvojni učinek: odvisno od količine pospešuje prebavo ali pa jo nasprotno zavira. Za zaprtje ali leno črevesje je najbolj ustrezná količina ena čajna žlička korenike v prahu za eno skodelico vode. Samo četrtina te količine pa ima popolnoma nasprotni učinek (ena žlička zadostuje za štiri skodelice) in jo priporočajo pri driskah, želodčnem ali črevesnem katarju itd.

Odvajalnih sredstev je med zdravilnimi rastlinami ali tujecami cela vrsta. To, kar odlikuje rabarbaro, pa je, da jo lahko damo otrokom ali velja, da tega odvajala — tako je tudi z drugimi — ne gre jemati predolgo, ker tako z navajenostjo zgubi svojo pravi učinek. Pri rabarbarini uporabi se tudi poveča količina izločenega seča, ki je tudi nekaj temnejše barve.

Od nadzemnih delov pozna ljudsko zdravilstvo samo peclje, listi pa nikakor niso uporabni, ker so organizmu škodljivi. Ščavna kislina, ki jo vsebujejo peclji, deluje blago odvajalno, pospešuje pa tudi izločanje seča. Poznamo več vrst predelave pecljev:

- rabarbarin sok: tega priporočajo še posebej vročnim bolnikom, ker gasi žej, kompot oslaja za medom je zelo krepil za rekonvalescenca,
- marmelada, ki jo bolj redko kuhajo, prav ugodno deluje na črevesje, ki se med boleznijo kaj rado poleni.

Rabarbarin sok pa vsebuje še neko neugotovljeno in ne raziskano snov, ki varuje z obnavljanjem soka priporočajo ljudem z zelo tenko in občutljivo zobno sklenino.

M. L.

Poceni

Ni potrebno, da imate na kupe denarja, če hočete biti moderni. Blazer je vsestransko oblačilo. Največkrat je temno moder. Krila so lahko pikčasta, karo, črtasta. Vedno pa morate barvo uskladi z bluzo, kravato, rutico...

MARTA HROVATIN

Lutka se spunta

Kako ravnati z otrokom, da mu naši nauki o lepem vedenju ne bodo zoprni in da ne bo počel ravno nasprotno

Poglej ga, kako sedi, srebrje juho in kolico ima razprte, kot bi bil sam pri mizi. Ne motijo ga pogledi ostalih, zdi se celo, da uživa v tem svojem skrajno neolikanim obnašanju pri jedi. In skoraj je že odrasel, ta naš otrok! Ko da mu nismo nikoli povedali, kako je prav in kako ne sme delati. Na vse smo ga začeli navajati že v najnežnejši dobi, ko je komaj zlezal iz dojenčaka, in potem smo bedeli nad vsako njegovo kretanje. Zdaj pa se vede kot divjak! Zakaj?

Odgovor je preprost. Preveč smo zahtevali od njega. Neprestano je moral poslušati te večne opomine, stroga pravila, vojaška povelja. Hoteli smo ga oblikovati še otroka, da bi se vedel kot odrasel, samostojen človek. Šla rodi odpor! Prenasičen vsega si zdaj daje duška in se nam mačuje za vse nazaj.

Se marsikje dosegamo s pretravanji ravno nasprotno. Kje, pokazuje otrok sam. Noče pozdraviti znanca, ne da roke, kaj šele, da bi odgovoril na vprašanje. In če pride obisk, ga ne pripravimo, da bi povedal in pokazal, kaj vse zna. Ze nekaj, mesečnega otroka namreč začnemo terorizirati in potem se to naše posiljevanje vleče skozi vse otroštvo. Na ukaz mora deklamirati, pripovedovati posrečene sale, peti, telovaditi, plesati in igrati. Pridružijo se še nove zahteve. Mora prositi, se zahvaliti, se oproščati. Kot navita lutka! Ne, za našo noč, posebno se takrat

ne, ko bi se radi z njim postavili in pobahali. Reakcija prihaja sama od sebe, porojena od večnega pritiska. Lepo obnašanje se mu sprevrže in nekaj neprijetnega, v nekaj, čemur se želi čimprej izmakniti. Prav radi tega se otroci tudi obiskar skrivajo, če zaslišijo obisk.

Vzgojo, ki vodi do olikanosti, je treba graditi drugače. Stati mora na urdnih temeljih in te ji dajejo starši in predpostavljeni s svojimi dobrimi vzgledy. Ti prekašajo vse priide. Ali nas ne oponaša še dojenček? Če se mamica le enkrat spozabi in oslini prst, da obrne list v knjigi, je že pokazala nekaj, kar bo dojenček takoj ponovil.

Če nam torej manjka prijaznosti, odkritosti, ljubeznivosti, uravnoveščenosti, do slednosti, nenasrečenosti, potem začnimo piliti najprej sebe, kajti kolikor bolj bomo naše zahteve v skladu z našim lastnim vedenjem, toliko hitreje in bolj sproščeno ter samo po sebi razumljivo bodo prešle v otroka.

Lepih navad se bo otrok

navzel počasi. Starši pa so velikokrat tako neukani. Kako nesmiselno je n.p.r., ko tiščijo v otroške ročice velik nož in vilice, ko jih še držijo ne morejo. Otroku potrebuje čas, dosti časa, da se seznanji in spoprime z oblikami pravilnega obnašanja. In ta čas mu moramo pustiti. M. P.

Korak k prikupnosti

Nekaj vaj in skromnih napotkov, ki naše bralke lahko podučijo o pozabljeni, a zato nič manj pomembni odliki, ki se ji reče hoja — Ne s knjigo na glavi!

Lepe ženske se rodijo redko, ni pa malo tistih, ki so čedne in privlačne zato, ker so ugotovile, kakšna priročna pristaja njihovemu obrazu, kako se morajo ličiti, kako negovati svojo kožo in ohraniti svoje telo prožno in ne nazadnje, ker so se naučile lepo hoditi.

Naj vam pomagamo prodrati v skrivnost lepe hoje, večšine, ki jo vse preveč zanemarjamo. Ne pozabite, da je pokončna in lahka hoja viden samozavestnega človeka. Zato brezpozgovno pozabite na okorne korake, ki ste se jih naučili s knjigo na glavi, saj takšna hoja izgleda nenaravna.

In kakšna je lepa hoja? Takole boste pravilno hodile: levo nogo izprožite s stegnenim kolonom, nato stopite na stopalo in peto ter zopet

odrineite. Istočasno zamahnite z desno roko, pri tem pa že ugonite desno koleno, ga dvignite in izprožite desno nogo, itd. Glava je ves čas dvignjena! Poizkusite vsaj enkrat navedeno ponoviti to vajo in dvide boste, da uspeh ne bo izostal.

Postavite se z nogo ob nogo. Z levo nogo najprej napravite velik korak in se dvakrat globoko zazibajte nazaj, nato pa priključite nogo. Pri tem morajo biti boji popolnoma zravni. Vajo ponovite

menjajte z vsako nogo petkrat.

Z rokami v pasu in nogami druga ob drugi menjajte prožno dvignite in spustite eno peto, nato še drugo. Glejte na uro in dvignite pete vsaj 60 sekund.

Ta vaja vam bo pomagala ohraniti prožne gležnje. Tako daleč kot morete, odklopite vstran najprej dvakrat v levo, nato dvakrat v desno nogo. Pri tem bodite kolikor se da prožne. Odklo-

pite vsaj osemkrat vstran in nazaj. Z rokami v pasu vsaj dvakrat v levo in desno smer.

Krepko sunite stirkirak levo nogo, nato stirkirak desno naprej, tako visoko kot zmorate. Telo ves čas iztegnete. Pri dvigu ene noge je druga noga vedno na prstih.

Sestopite. Roke položite drugo zraven druge na boki. Z levo nogo napravite normalen korak in izprožite medenico naprej. Priključite nogo in vajo ponovite stirkirak.

Sunkoma zamahnite nazaj petkrat z levo, nato petkrat z desno nogo. Kolikor se da daleč. Roke naj prosto krilijo in spremljajo noge.

M. Z.

Moški koketirajo s soncem in zelenjem

Ko so mladi ponoreli zaradi Beatlov, se je spremenila tudi moška moda - počasi si veseli vzorci utirajo pot tudi med starejše, ki še mislijo klasično

Poletje je takorekoč pred vrati in ženski svet je v glavnem že seznanjen z vsemi modnimi novostmi. Drugače je seveda z nasprotnim spolom. Na moške hote ali nehoti pozabljamo, kot da se ne bi radi lepo in moderno oblačili, kot da ne bi radi tudi oni ugajali.

Vsem je menda znano, da se je s prvimi uspehi ansambla »Beatles« začela tudi moška moda na moč sproščati. Podaljšali so se lasje, klasično krojenje obleke in srajce so dobile konkurenco v manj klasičnih, puloverji so se bolj pogumno obarvali in obutev ter drugi dodatki so tu in tam bolj ali manj izgubili svojo standardnost. Nekateri ljudje so se nad novotarijami zgražali, drugi so jih stoletno opazovali in tretji so se nad njimi navduševali.

Dve modi

Od takrat je minilo že nekaj let in moška moda se še vedno deli na običajno in »nalo manj običajno. Okoli nas hodijo moški v strogo krojenih ter obarvanih oblekah in mladeniči v drzno širokih hlačah ter pisanih srajcah.

Kakorkoli že, moda, takšna in drugačna, je tu in treba je o njej spregovoriti. Tištim, ki bodo ostali še naprej solidni in tistim, ki bodo nadaljevali s pogumnostjo.

Klasika ostane

Pri klasičnih oblekah od lanskega leta ni bistvenih sprememb. Suknjiči so še vedno daljši, od pasu navzgor oprijeti, s širokimi fazonami in zapenjanjem z dvema ali tremi gumbi. Dvostranskega zapenjanja je manj in žepi, rahlo okrogli, so največkrat našiti. Hlače so še naprej čez boke ozke, nato pa razpne ravno ali spodaj rahlo razširjene, z zavijki ali brez njih.

Srajce so opriete, iz takih in drugačnih materialov, tu-

di ovratniki so najrazličnejši. Vsekar pa najlon že davno ni več v modi.

Puloverji imajo večinoma okrogel izrez, barve so bolj ali manj pogumne, zaželeni pa so tudi vzorci: črte, karo ali razni zanimivi liki. Čez srajce se pogostokrat nosijo tudi ob vratu precej izrezani brezokavnički, ki so za poletne večere veliko bolj idealni kot puloverji.

Na vratu in nogah

Kravate so široke, enobarvne ali vzorčaste. V moških modnih časopisih propagirajo kravate z raznimi podetajli, toda ker večina mladih kravati sploh ne nosi, se verjetno tudi starejši predstavniki nad takimi vzorci ne bodo ravno navduševali.

Obutev je v glavnem podobna

lanski in predlanski. Spretni del je zaokrožen, vendar ne deluje več tako težko kot prej. Nasploh so čevlji nekoliko finejšje oblikovani, lažji in še zmeraj so zelo popularni mokasini. Za izrazito vroče dneve so začeli propagirati razne bolj ali manj zaprte oziroma odprte sandale. Pri celih obliki so takšni sandali še naprej prepovedani.

In kako je s tisto bolj »moro« modo? Tu ni omejitev, čeprav ne gre pozabiti na okus.

Vse je veselo

Bolj ali manj široke hlače, veselo obarvane jerser srajce, tanke majice s pop detajli ali brez njih, v črtah ali enobarvne, pasovi in spet pasovi, kratki športni jopiči,

široki klobid, škornji ali polvisoki semiš čevlji, torbe preko ramen, kožnata oblačila (toda ne samo v rjavem tonu), že prej omenjeni brezokavnički s najbolj norimi vzorci ali detajli in kavbojke, kavbojke. Te nosimo dopoldne, popoldne in svečer, samo ne v gledališču ali na svečanem koncertu.

Jopiči se lahko zapenjajo s grobimi zadrgami ali s gumbi, našitih imajo lahko sedem ali pa samo dva žepa, krasijo jih lahko tudi v drugačni šivi ali robovi. Važno je, da izbira barv in materialov ni suhoparna, da se vse lepše ujema s soncem, zelenjem, toplo. In če mora kdo, ki je ogret za tovrstno razgibanje oblačenje, na izpit ali k strogemu direktorju na razgovor za sprejem v novo službo, no ja, potem naj se oblače malce bolj umirjeno.

ZVONKA MAKUŠ

Jajčne variante

Pet in eden recept, kako lupinasto vsakdanjo jed popestrimo tako, da nam odtehta za spremembo celo kosilo

Jajce na oko si zna pripraviti vsak otrok, zjutraj si s takim jajcem obogatimo zajtrk, dve jajčni oči pa sta najbolj hitra in enostavna večerja v marsikaterem gospodinjstvu. Nekaj več časa in dodatkov je potrebnih, če hočemo iz takih jajc pripraviti glavno jed — kosilo. Pet različnih kombinacij bistveno spreminja okus in podobo najbolj oguljenemu načinu priprave jajc, tako da jih lahko ponudimo tudi takim, ki so se jim že uprila.

Potrebujemo mini hrenovke — prodajajo jih v večjih samopostrežnih trgovinah — kosček sira, jajca, rdeč paradiznik ali nekaj francoske solate, lahko je tudi majoneza krompirjeva, šopek zelenega peteršilja.

Hrenovke popečemo v vroči maščobi, jih podolžno zarežemo in vložimo v vsako zarezo rezino sira. Plitvo posodo namastimo, ubijemo vajo nekaj jajc, jih posolimo, potresemo z mešanico naribanega sira in popra, naložimo v krogu ob rumenjakih hrenovke z zarezo navzgor in postavimo v močno segreto pečico za 6—8 minut. Med tem časom jajca zakremo, sir se razpusti. Jed okrasimo s kolobarjem paradiznika ali pripravljeno solato, potaknemo vmes zelen peteršilj in ponudimo.

Hitro pripravljena jed se nam ponuja s svežimi paradizniki in jajci. V shrambi je gotovo nekaj sira in mesnih ostankov in seveda jajc. Ogranim paradiznikom odrežemo pokrovčke, z žličko izpraznimo notranjost. Paradiznike potresemo z naribanim sirom in sesekljanim

mesom, šunko ali pečenko, spustimo v vsakega manjše jajce, posolimo in postavimo v vročo pečico za 15 minut. Poleg serviramo opečen krompir ali toast.

Se ena inačica prepečenih jajc! Spet bo treba nekaj sira, smetane in jajc. Proti ognju odporno posodo pomazemo s surovim maslom, potresemo z debelejšo plastjo naribanega sira, polijemo z nekaj žlicami kisle smetane, pokrijemo z nesterpenimi jajci, posolimo in popopramo in še po vrhu porazdelimo smetano. Skledo postavimo v močno segreto pečico za 10—15 minut. Pečeno jed potresemo z rdečo papriko in parum.

Tudi mesni ostanki in juca nam dajejo izvrstno kosilo. Mešano meso: kurje, goveje, prekajeno ali pečeno zmeljemo, dodamo nekaj jetrne pastete ali praženih gob, primešamo v kislis smetani razmnožene kruhovce drobtine, začnimo z dišavami in prepraženo čebulo ter sesekljanim peteršiljem in vse naložimo v pomazeno posodo. Ob straneh zvišamo robove, v sredo spustimo jajca, po-

tresemo s kosmi margarine in postavimo v vročo pečico, da jajca zakreknjejo. Zelena solata je izvrstna priloga.

Zakaj ne jajca v paradiznikovi omaki? Vrečko Knorrove paradiznikove juhe razmešamo v hladni vodi in jo precedimo v vročo, da dobimo gosto omako. V omako ubijemo jajca, jih posolimo in postavimo v pečico, da se prepečejo. Poleg ponudimo pire krompir ali dušen riž.

In še jajca na oko na prepečenec, ki ga lahko ponudimo ob vsakem dnevnem obroku.

Rezine belega kruha popečemo na surovem maslu, shladimo in obložimo s prav tako rahlo pečeni koščki gnjati. Mno potresemo s soljo, gorčico in prenesemo z lopatko na vsak kos po eno na oko pečeno jajce. Po vrhu potresemo poper in sol, ali papriko in sol, lahko se sekajano vloženo rdečo papriko, svežo zelenjavo ali kruhke obzigamo s aljvarjem.

M. P.

OSNOVNA ŠOLA LJUBNO ob Savinji
proda
kombibus TAM 2000
letnik 67, vozen, registr.
Vozilo je rdeče barve in primerno za gasilska društva. 4781

Bojim se mačk!

Stara sem 22 let in živim v zelo slabem okolju. Imam doma, ki pa je brez ljubezni. Očeta nimam več. Z materjo pa se nisem nikoli razumela, ker mnogo več časa posveti cerkvi kot pa meni. Doma pustim nared, ne kuha, kar se boji, da bi v cerkvi kaj zamudila. Vem, da je ne bom nikoli spreminila, toda pogrešam lepe besede.

S svojim prvim fantom sem doživela razočaranje, čeprav — ne boste verjeli — sem ostala devica. Od takrat pa do danes še nisem srečala fanta, v katerega bi se zaljubila. Tarejo me tudi druge stvari. Ena izmed njih je ta, da se bojim mačk. Res smešno! Cutim odpor tudi do drugih živali, vendar mačk ne morem niti pogledati, kaj šele, da bi se me dotaknile. V takšnih primerih sem vplila in jokala. Ali si lahko zamislite mojo položaj, če pridem kam na obisk in imajo tam mačke! Pomagajte mi!

ROZIKA M., Ljubljana
Znaki nezadostne socializiranosti so različni. Kažejo se odvisno od individualne psihične strukture, temperamenta in stopnje čustvene motenosti posameznika. Pri nekaterih ljudeh se nezadostna socializiranost lahko

kaže v odklanjanju ljudi, pri drugih v avtoritativnem vsiljevanju svoje volje drugim. Značilno za ljudi z nevrotskimi potezami je, da so agresivni do bližnjih, ali pa se zaprejo vase, zaničujejo druge in njihova dejanja. Odklonilno stališče do drugih se kaže predvsem v tem, da jih — preprosto — ne sprejmemo. Nismo sposobni sprejeti druge osebe takšne kot so; dovolj je kakršnakoli pomanjkljivosti in že lahko opravimo svoja odločila ter negativna stališča.

Kaj večkrat pozabljamo? Pozabimo polskati v sebi razloge, zakaj se s kom ne razumemo! Hitro pa smo pripravljeni obsojati druge, bodisi starše, prijatelje, zakonskega tovariša ali fanta. Ta psihičen mehanizem obrambe večkrat uporabljamo, da bi prikrili svojo nesigurnost ali občutek manjvrednosti.

In kako reagira zdrava osebnost? Vsekar se skuša približati osebam iz svojega okolja. Kolikor se da. Od drugih ljudi ne moremo zahtevati kdo ve kakšne popolnosti. Če se homo izgubil izuži — pa čeprav gre za naše starše — nas ne bodo »slepšile« negativne značilnosti, ampak homo iskal tudi dobre.

Večkrat se zgodi, da otroci z oblikovanimi stališči in nazori do sveta ter odnosi do ljudi vidijo starše v povsem drugačni luči, kot so jih še nedavno videli. Tako se začne ponoven proces prilagajanja staršev in otrok, da bi lahko drugače, ali kot rečemo »na višji ravni« ena-

kopravno sodelovali. Ni čudno, da se pojavljajo razhajanja, ki pa se počasi »zgladijo«. To pa zahteva potrpežljivost tako od staršev kot od otrok.

Nepotrpežljivost, pretirano poudarjanje neustreznih značilnosti oseb iz našega okolja rodi čustveno napetost v nas samih, ki se širi tudi na druge odnose z ljudmi. Rezultat: nesrečni smo, nezadovoljni, nič nam ne gre gladko od rok. Vse to pa poraja nova nesoglasja in nove težave. Čedalje globlje se pogrezamo v nezadovoljstvo, ki lahko postane kronično in bolezen-nevroza je tu!

Kadar kritiziramo, moramo poudariti poleg negativnih značilnosti tudi pozitivne. Neaktiwnost v odnosih, ki je značilna za nevrotske ljudi, je ena izmed stopenj agresije.

Kaj so to fobije?

Strah, čeprav redni spremljevalec človeka, se ni dovolj razložen. Mnogi strokovnjaki delijo strah na pravi strah — ko se bojimo nečesa otipljivega, realnega, in na strah kot nedoločen, neprijeten občutek, ki ga spremljajo telesni znaki — povečan srčni utrip, razširjene zenice (strah ima velike oči). Strah v naravi ima svoj pomen za ohrani-

POT IZ LABIRINTA

stalno rubriko za pogovor o osebnih težavah vodi dipl. psiholog Azra Kristancić

tev posamezne vrste. Pomaga pa tudi človeku, da globlje utrdi prednosti in slabosti. Samemu bolniku je še manj znan vzrok, ker strah — čustveni spremljevalec človeka — nastane brez sodelovanja aktualne psihične vsebine, ki bi jo lahko razložili z zdravim razumom. Zaradi tega kasneje težko ugotovimo prave vzroke strahu, ker je nastal v globljih delih psihe: redko ga odkrijemo med pogovorom in še takrat le s posredovanjem afekta — močnejšega čustva.

V življenju se fobije menjajo, kombinirajo z novimi in so pogosto ne glede na neprijetnosti doživljanja sestavni del osebnosti. Večkrat angažirajo psihično moč v določenih življenjskih situacijah, ko na poti do cilja zmanjkujeta moči.

Strah pred življenjem in problemi, ki jih prinaša, se maskira s fobijami. Tako se skuša nevrotska oseba podzavestno kognitivno težavam, ki jo mučijo in zmanjšati čustveno napetost v sebi. Učinek je nasproten: čustvena napetost se še bolj poveča.

Nasvet v pismu ne zadošča, ampak obisk pri psihanalitiku ali nevropsihiatru, da bi skušal pomagati, da se rešite bolezn. te.

Kovanec, ki se pozna

Srečanje z dekletom z juga, ki je pred Tromostovjem opozorila nase s stegnjenim dlanjo - Ni hotela ostati doma, pa je ušla, kam, še sama ne ve

Stala je na pločniku pred Tromostovjem. Dež se je bil pravkar umaknil soncu. Na temnih laseh so se še zmeraj svetile deževne kaplje, brezskrben nasmehek je razkril zobe brez napake. »Daj stotku.« se je stegnila dlan. Nežna in mehka, brez žuljev. Strah ji je zatemnil smehljaj, ko je zagledala fotoaparata. Da nismo od policije, smo zatrdili.

Rodila se je v majhni vasi blizu Pristine. Stojalo so ji dve linie, piše se pa Leković. Ko je zatrijevala, da ima že osmemašlet let, je živo zardela in laž ji je bilo brati na nosu.

Strah pred domom
»Če bi povedali očetu, da sem tu, bi me ubil, je spet zamislila smehljaj na obrazu. »Slabo smo živeli na tisti kraj zemlje, šest otrok in invalidna mama, prosjaki pa nismo nikoli. Uprlo se mi je tisto življenje. Neke noč sem pogledala. Beograd. Tam je bilo strašno. Toliko avtomobilov in ljudi, ki hitijo sem ter tja in nihče te ne pogleda in ne pozdravi.«

Ste mislili, da vas bodo čakale na postaji bele oblečene deklice in godba?

Srečanje z mestom
»Ne to ne. Ampak sem se ustrašila grobega napada na železniški postaji, ko me je neki moški skušal zvleci v avto. Zelo sem kričala in je pobegnil. Prišel je mlilnik pa sem se zlagala, da čakam na sorodnike, ki me bodo prišli iskat. Prvo noč sem prespala

v parku na klopi.«
● Kaj pa naslednje počni?
»Srečala sem mladega fanta, ki mi je takoj objubil, da se bo poročil z mano. Stanovala je na pločniku blizu njegove, kot je trdil, ampak je drug dan prišel neki drugi človek in je ta fant odšel. Potem mi je ta človek objubil, da mi bo preskrbel službo.«
● Pa ste obema verjeli?

● »Kam pa naj bi šla? Tri dni sem živela v tistem stanovanju, potem sem pobegnila, ker so bili pijani. Potem sem dva meseca prodajala na beograjski tržnici polvinilne vrečke, ker sem se neki stari ženi zasmilila in mi je ponudila delo. Spali smo v neki kleti, več kot deset se nas je nagneto vsako noč na pograde. Bilo je pa lepo, vsi so bili prijazni drug z drugim. Tudi sika sem bila. Potem so me pa spodili, ker sem nekaj vrečk prodala za svoj račun.«
● Zakaj?
»Tista agričica mi je bila tako všeč. Saj mi je bilo po zneje žal. Z denarjem, ki sem ga imela, sem se z vlakom peljala v Zagreb. Tam ni bilo lepo. Nekaj časa sem pomivala posodo na železniški postaji, potem so me pa strašno bolele noge. Govorili so, da je pa v Ljubljani lepo in so ljudje dobri.«
● So res?
»So že, ampak samo nekateri.«
● Kakšno dobroto imate v mislih?
»No, to, da dajo denar, če jih prosim.«

STOJA LEKOVIC

Upanje v džamiji

● Zakaj berčate, ko bi lahko delali, Miadi in krepili se. »Saj se tem lepo oblečeni ljudem ne pozna, če dajo stotak, meni se pa zelo. Kar precej zberem kovancev.«
● Tako življenje ne bo šlo v nedogled, kaj boste pa potem?
»Domov ne grem več. Garati bi morala kot črna žival, oče bi me pa tepel, če ne bi bilo kaj prav. Potem bi me poročili s prvim uštrnim parstirjem, takoj ko bi bila majša sestra sposobna kuhati in delati za družino. Nočem. Bo že kako. V Sarajevu bom šla. Lepe džamije imajo tam in se bom zaposlila.«
● Kje?
»Ne vem.«
MARINA DRASČIO

Hišni svet zgradbe Moše Pijada 27-37, Ljubljana
isče
UPRAVNIKA
zgradbe za nedolocen čas s polnim delnim delovnim časom.
Zaželen je mlajši upokojenec s prakso na takem delovnem mestu. Ponudbe na gornji naslov. 4765

Sij ob ravniku

Za ultra vijoličaste žarke občutljiva astronomska kamera je posnela svetlobni venec okoli našega planeta

HOUSTON — Astronomska kamera, ki sta jo vesoljca Young in Duke iz »Apolla 16« postavila na Luni, je posnela svetlobni venec okoli našega planeta. Posnetki iz majhnega observatorija na Luni so potrdili že nekajkrat nakazane domneve o ekvatorialni svetlobi okoli Zemlje.

Te svetlobe ni mogoče opaziti niti s prostim očesom niti z navadnimi optičnimi instrumenti, odkrila pa jo je astronomska kamera, občutljiva za ultra vijoličaste žarke. Področje te svetlobe sega 30 stopinj daleč na obe strani zemeljskega ravnika.

Kmalu po prihodu na rob Descartesovega kraterja sta vesoljca John Young in Charles Duke v senči trajekta »Orion« uredila prvo astronomsko opazovalnico na Luni. S kamero sta napravila 175 do 300 stopinj daleč na obe strani zemeljskega ravnika.

Po besedah Dr. Pagea iz vesoljskega centra v Houstonu so posnetki ekvatorialne svetlobe zelo presenetili znan-

stvenike. Astronomska kamera za mali observatorij na Luni so izdelali v laboratoriju za podmorske raziskave. Vesoljca sta jo pustila blizu kraterskega roba, s seboj pa sta vzela posnetke, ki sta jih napravila med tridnevno bivanjem na planoti Descartes.

Inženir za tišje motorje

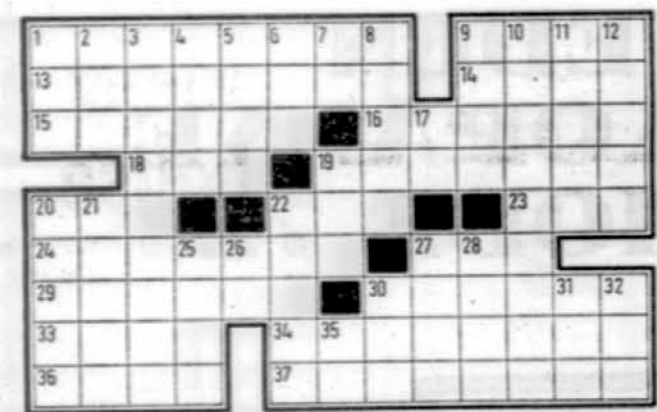
Najhrupnejši laboratorij na tehnološkem inštitutu v Kaliforniji

LOS ANGELES — Letalski inženir Sutherland s kalifornijskega inštituta za tehnološko študij skuša ublažiti hrup motornih koles, letal in drugih vozil z močnimi motorji. Motorji povzročajo močne zračne valove, ki jih človeško uho zaznava kot hrup. V laboratoriju je Sutherland postavil stroj, ki povzroča takšne valove. Z njim skuša ugotoviti, kako bi jih bilo mogoče nevtralizirati, preden uide dario iz motorja. Pravi, da je njegov laboratorij najbolj hrupen na vsem inštitutu.

Letalska razstava

TORINO — Na torinskem letališču je v letališču Caselle bo v prvi tretjini junija 5. mednarodna letalska in vesoljska razstava.

Križanka

Ob osemdesetletnici predsednika Tita - 10

Pot čez mejo - k CK na Dunaj

Odlomek iz Dedijerovih »Prispevkov za življenjepisa« Josipa Broza Tita

»Prva in osnovna naloga, ki so jo postavljali na sejah pokrajinskega komiteja v Zagrebu, je bila upostavitve stike s centralnim komitejem na Dunaju. Ljudje so odkrili govorili, da nekaj ni v redu, da policija aretira vsakega človeka, ki pride od centralnega komiteja, da nastajajo taka razkritja; oglašali so se celo ljudje, ki so predlagali, naj bi stikov sploh ne imeli. Zato je partijsko vodstvo v Zagrebu sklenilo, naj odpotujejo na Dunaj, da bi se tam na mestu domenili z ljudmi iz CK, kako bi mogli upostaviti zanesljivo zvezo.« (poročila dalje Tito o razmerah v KPJ leta 1934).

»Bilo je že poleti, v začetku julija, ko sem končal v Zagrebu za partijsko organizacijo na zagrebški univerzi daljši referat o fašizmu, potem pa sem se napotil na Dunaj. Na izbiro sem imel enega izmed dveh načinov potovanja: ali da si priskrbim porajen potni list, potni list na tuje ime, ali pa da pridem čez mejo na kakem manjšem zračnem letalu. Da bi si priskrbel porajen potni list, je bilo precej težje, zato sem se odločil za pot na letalu. Na izbiro sem imel enega izmed dveh načinov potovanja: ali da si priskrbim porajen potni list, potni list na tuje ime, ali pa da pridem čez mejo na kakem manjšem zračnem letalu. Da bi si priskrbel porajen potni list, je bilo precej težje, zato sem se odločil za pot na letalu.

Vodnik je med potjo popil toliko vina, da je imel majal. Ko sva bila kakih sto metrov od meje, je začel zvoniti zvon. Tudi sem vzrojal, ga osmerjal in rekel, da pojdem naprej sam. Vendar pa je šel z menoj, ker je šel po kremenčevih za vžigalnik. Za to uslužno je zahteval od mene tristo dinarjev.

Tisti dan — 25. julija 1934

Silno utrujen sem približno ob šestih zjutraj prispel v prvo hišo na avstrijski strani. V hiši so stanovali Slovenci.

Izmed domačinov sem našel v njej samo staro z velikanskim gošto. Kot turista me je odvedla v lopo, da bi se sprel na snu. Prebudili sem se šele okrog polnoči in začel motriti življenje v hiši,

GORILA V ŽIVALSKI SIROTIŠNICI — Gorila v živalskem sirotišnici vrtu je tako slabo ravnala s svojim mladim, da so bili na upravi v skrbeh zanj. Ko mu je bilo štiri tedne, so ga poslali v Frankfurt, kjer je pri živalskem vrtu poseben oddelek za osirotel živalski naraščal. Na sliki je ravnatelj dr. Grzimek v vlogi dojlje.

Telefoto: UPI

Nagec na policiji

GLEISDORF — Samo spodnje hlače in nogavice je imel na sebi moški, ki je sredi noči prišel na policijo v Gleisdorfu. Avstrijski policist Stajerskem: »Pomagajte, svoja oblačila moram dobit nazaj. Sam si ne upam več tja. Njegov mož naju je zalotil.« Odgovorili so mu, da se v takšno zasebno zadevo ne morejo mešati. — Zadelo se je s praznovanjen rojstnega dne, možakar se je bolj kot za slavljenca zanimal za njegovo ženo.

VODORAVNO: 1. pica s predimanimi, izmaščeni kretjani, 9. reka v severozahodnem delu SZ prioklinskega jezera, 13. poik, takšna vojska enota iz dveh ali več bataljonov, 14. rimski nog ljubeni, 15. krajine ime za Baltsko morje, 16. mesto, administrativno, trgovsko in poljedeljsko središče istoimenske province v južni Italiji, 18. prebivalce starogrške pokrajine Aonije, 19. oder s predavateljevo mizo, 20. sodobni slovenski pesnik in dramatik (Mater), 21. večji otok v ledenem morju, 22. znanja naših gospodinjstev, 23. kura za mušanje (Wilhelm), 24. čas brez vojne, 25. francoski filmski režiser (Alexandre »Verga«), 26. pokrivala katoliških in judovskih duhovnikov, 27. sironi, ubodice, 28. poudarna znamenje, 29. tekmovalne v stari Grčiji, 30. hišni kralja Edipa in Jokaste v grški mitologiji (znana Sofoklejeva drama).

NAVPIČNO: 1. sibirolni čast mestu ali države, 2. hišni ura in čas v grški mitologiji, 3. izdelovanje orja, 4. naš voditelj, 5. del imena že umrlega irskega pisatelja Viktorja Carja, 6. zamah s sekuro, 7. avtomobilski oznaka Krapine, 8. indijski religiozno-filozofski pojem duse, 9. japonska reka, 10. srbsko mesto ob Donavi, 11. vodno od Beograda v ostanke srednjeverških zidov, 12. dan v tednu, 13. dolgoroka tropiska palma, 14. kemijski znak za asistat, 15. naslov mongolskih poveljav, 16. na nekdanji najbolj znani nogometni vratar (Vladimir), 17. obod, dolžina telesa, 18. domate zrnko ime, 19. voljski pratec, 20. taj dvojeznik, 21. roditeljica, 22. mesec v Srečni pod Frusko goro, 23. del cilindričnega motorja, 31. polt, barva kože, 32. srbsko moško ime, 33. različna soglasnika. REŠITVE PREJŠNJE KRIŽANKE: VODORAVNO: 1. skoba, 2. Sparta, 3. pusec, 13. ponton, 14. astra, 15. Ela, 16. le, 17. tetrah, 18. vek, 20. Sara, 21. cm, 22. Dore, 23. kre, 24. toaletta, 25. li, 27. akant, 28. akcent, 32. bonci, 33. Dunska, 34. arja. NAVPIČNO: 31. Charles (Nodler).

Neznan mesalec

TOKIO — Na otoku Iriomote v otočju Riukiu je odkril japonski naravoslovec Imazumi novega mesaleca, majhno divjo mačko, ki je precej podobna ozolotu.

vračam na Jesenice, v Jugoslavijo, pa sem moral zaradi hitlerjancev napraviti tako velik ovinek.

Tako sem srečno prispel do železniške postaje v Celovcu, kjer sem stopil v dunajski vlak. Tako sem po 14 letih znova prispel na Dunaj; toliko časa je bilo minilo, odkar sem se skozi to mesto vrnil iz ruskega vojnega ujetništva.

Na Dunaju je bilo treba najprej upostaviti zvezo. V Zagrebu so mi tovariši pred odhodom rekli, da bom lahko navezal stike s CK preko neke Jugoslovanke, hčerke zdravnika Srečka Silovića iz Zagreba, ki je študirala balet na Dunaju. Javil sem se ji in povedal, kaj bi rad; obljubila mi je, da mi bo prinesla odgovor drugi dan. Našla mi je tudi stanovanje v XIX. okraju v Döblinger Strasse. Bila je majhna, toda srazna in prikrita soba. Seveda se nisem prijavil in najemnik stanovanja je bil sporazumen s tem.

Kooptiran za člana politbiroja CK

Drugi dan sem se v nečem drugem stanovanju sestal s člani CK. Na sestanku so bili sekretar CK Milan Gorkić, z imenom Somer, dalje član CK Vladimir Čopić-Senjković (ali Winter), Blagoje Parović. Smit in še nekateri. Milan Gorkić je bil krepak, zavaljen rdečelas moč pegegastega obraza. Bilo mu je kakih 30 let. Za sekretarja CK je bil postavljen leta 1932. V Jugoslaviji ni dolgo živel. Njegovo pravo ime je bilo Josip Čizinski. Njegov oče se je rodil v Prikrpaški Rusiji in kot kamor so turisti imeli pravo, hoditi brez potnega lista, toda pojasnil sem jim, da se

Pravda zavoljo pretepa

Oče je našel učiteljico, ker ni pretepa njegovega poredneža

ILKESTON — Brian Dreber, 37-letni oče sedemletnega otroka, je pobesnel, ker šolska upraviteljica v Ilkestonu (Anglija) ni hotela s šibo kaznovati njegovega porednega sinčka. Jezni oče je zgrabil paliko in upraviteljico našel po zadnji plati. Zaradi telesne poškodbe bo moral za šest mesecev v zapor.

Tableta brez estrogena

TORONTO — V Kanadi bodo kmalu začeli proizvajati kontracepcijske tablete brez estrogena, hormona, ki ga uvrščajo med povzročitelje neprijetnih posledic daljšega jemanja tablet.

Karta Lune

WASHINGTON — Sovjetski in ameriški kartografi so na skupnem sestanku v Washingtonu primerjali merilne podatke, da bi izdelali karto se le da natančno karto Lune.

Rekordni zadetek na stavi

Španski ribič je pravilno napovedal izide vseh nogometnih tekem

MADRID — Španski ribič Jose Abejon, oče dveh otrok, je pripravljen v nogometni stavi rekordno vsoto, v našem denarju 13,5 milijona dinarjev. Zadel je izide vseh 14 tekem, imel je en listek.

Film o fiziku

MOSKVA — V SZ so posneli film o raziskovalni poti akademika Leva Landaua od predvojnih let dalje. Vrstijo se pogovori s fiziki in dokumentarni posnetki Landauovih srečanj z znanimi osebnostmi, med drugim z Nielsom Bohrom.

Zdravnik je prvi

FRANKFURT — Po podatkih ankete, ki so jo izvedli Wickettovi zavodi, uživa zdravnik med znanimi poklici največ ugled. Zanj se je odločilo 31 odstotkov anketirancev. S sedmimi odstotki je direktor na drugem mestu, potem pa se vrstijo župnik, pravnik, uradnik, sodnik, profesorji in inženirji.

je bil član neke socialdemokratske mladinske skupine. Leta 1922 je sodeloval na neki konferenci na Dunaju, po njej pa je odšel v Moskvo, v aparat Kominterne, kjer se je ukvarjal z mladinskimi vprašanji ter pisal članke in brošure. Med bivanjem v Moskvi se dolgo ni odločil, ali bi se izdal za Jugoslovana ali za Čehoslovaka, ker je Prikrpaška Rusija takrat pripadala Čehoslovaki. Slednje se je odločil za Jugoslavo.

V Kominterni se je dobro vgnedel, leta 1932 pa so ga izločili iz aparata in postavili za političnega sekretarja Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije.

Gorkić in ostali člani CK so navadili name ko čebela na med. Radi bi bili čimveč izveklji iz mene in zvedeli, kaj se pri nas doma dogaja. Tudi to je stanje v partijski organizaciji. Vse sem jim natančno povedal. Nisem si jim upal povedati, kako partijske množice gledajo na to, da je centralni komite zunaj doma, na stalne aretacije in razkritja ljudi, ki jih pošilja v domovino.

Na Dunaju, kjer sem ostal več tednov in sodeloval v delu CK, so mi sporočili, da so me kooptirali za člana politbiroja CK partije. To je bilo konec avgusta 1934. Tu sem dobil nalogo, naj organiziram partijski konferenci za Hrvaško in Slovenijo, pa tudi, naj pripravim konferenco za vso Jugoslavijo. Potem pa sem se odpeljal nazaj v domovino. Povelj sem po isti poti. Imel nisem nobenih posebnih težav. Prispel sem čez mejo in srečno prispel v Zagreb, kjer sem se takoj lotil določenih nalog.

Med svojimi delom v domovini leta 1934 je Tito poslal CK na Dunaj več poročil. Ta poročila so nosila posebne kurirje, večinoma študentje, ki so hodili študirat v glavno mesto Avstrije. Nekatera izmed teh poročil so se ohranila v arhivu CK KPJ. V poročilu iz septembra 1934 govori Tito o organizaciji pokrajinskih konferenc.

Po 14 letih spet v Moskvi

HARRY KURNITZ

Vdor v skrivnost

46. nadaljevanje

»Louis, skušaj sesti.« Dorsey je postavil steklenico na tla in pomagal Broda da se je postavil na majave noge. »Čemu je to dobro, da me siliš, da počnem stvari, ki mi niso prav nič všeč?« je rekel.

Ker se je Broda nevarno majal na šibkih nogah, ga je Dorsey prijel pod pazduho. Broda se je obesil nanj. Njegova desnica se je opirala na Dorseyev podlakt, levico pa si je tiščal na prsa, kot da hoče ublažiti nenadno bolečino.

»Daj, Louis, verjemi, saj si boš opomogel.« je zaskrbljeno spregovoril Ken Dorsey. »Sedi. Prinesem ti pižame ali kave, kar želiš.«

»Prasec, amazani,« se je oglasil Broda presenetljivo mirno tisti trenutek, ko je Dorsey začel pod rebri pritisk lastnega samokosa. Dorseyeva roka je popustila, Broda se je umaknil za dva koraka. Z levico je tipal okoli sebe. Otupil je stol in sedel nanj, njegova desnica pa je trdno držala revolver, ki je meril v Dorseyja. Brodove oči so se bliskale od sovraštva.

»Pomiri se, Louis,« je mrmraje rekel Dorsey. »Za boga, Louis, pomiri se!«

Broda je bruhnil v smeh. Obločeni obraz se mu je krenzil od bolečine. Potem je z muco vstal in pokazal na stol. »Sedi, cupina,« je rekel. »Sedi, če ne, ti pokljam svinčeno v trebuh.«

Dorsey je ubogal. Na mogočnem vratu so se mu nabirale potne srage. Brodi je obrnil hrbet. Slišal in videl je zamah, revolver v Brodovi roki je treščil po njegovem tilniku. Za hip se je zbral na stolu, nato pa se je zamajal in zgrmel na tla.

Broda je na slabotnih nogah prišel do zidu v veži. Oprl se je na steno, končno je dosegel vrh stopnišča. Trdno se je oprjel ograje, nato pa se je s težavo odpravil po stopnjah. Skoraj na vsaki stopnici je počival in nabiral moči. Ko je prišel v temno vežo, je slišal glasove ljudi na ulici in zvenket kovine pri ključavnici vrtnih vrat.

Se vedno ves omočen se je napobil proti zadnjim vratom, ki jih je opazil na nasprotnem koncu veže. Zdelo se mu je, da nikakor ne bo kos tej razdalji. Noge so se majale, kolena so mu klecala, s hrbtom se je moral nasloniti na zid, da je ohranil ravnotežje.

Zvenket v ključavnici se je podvojil. Broda je držala pokonci le volja, da mora iti. Iz te zavesti je izbrskala zadnja trohica moči. Končno je bil pri zadnjih vratih. Naslonil se je nanje, nato pa trzljivo odprl zasuk, jih odprl in s pohnitimi pljuči zajel hladni nočni zrak.

Ko je napravil tri korake, je omahnil po tleh, potem se je s obupnim naporom vse svoje bisti spet spravil na noge. Bil je na prehodu med dvema vrstama hiš, stena je peljala na prazno cesto. Ko je zavil na ulico, je opazil nekaj metrov pred seboj parkiran avto. Zaradi meglice pred očmi ni mogel videti, ali je voz prazen, vendar se je napotil proti njemu kot na smrt utrujen popotnik proti zelenidi.

Ko je bil le še nekaj korakov od avtomobila, so se vrata odprla. Broda je iztegnil roko. V megli, ki ga je obdajala, je komajda čutil roko, ki je počasi in mehko ločila njegove prste od samokosa, ki ga je še vedno držal za cev. Omahnil je na kolena in zdrnil ob vratih na tla. Bržkone sploh ni bil pri zavesti, ko mu je strel iz neposredne bližine razstrelil glavo.

Komisar Rule je Michaela Zorna osebno pospremil do celice, ki so mu je izločili. Na njegov obraz se je prikrdel eden redkih nasmeškov.

»Ker se tako radi greste samotnega kavalirja na lastno pest,« je Rule rekel Zornu, preden je zaprl težka vrata, »se boste že kako znašli.«

Zorn se je spustil na železno posteljo, ki je bila v sobici edino pohištvo. Napejal je možgane v prizadevanju, da bi našel rešilno misel, čez pol ure pa je spoznal, da bo pač treba počakati. Čas se je vlekel, končno so na hodniku objelnili koraki. Vrata so se odprla.

Vstopila je Shelly. Vsa zadihana je bila, za njo se je prikazal advokat Harold Fenn. Shelly se je Zornu dobesedno vrgla v naročje.

»Mar mi je, kaj si storil, Michael,« je vzkliknila. Glas ji je drgetal od nemira. »Kakla bom nata. Skupaj bova kje druge začela novo življenje.«

Zorn ji je razklenil roke na svojem tilniku in jo lahko potisnil na posteljo, potem pa se je obrnil k Haroldu Fennu.

»Ali sem v hudi kaši?« ga je vprašal. »Kar precej hudo je,« je rekel advokat.

»Komisar Rule skiplje z zobmi, kadar izgovori tvoje ime,« je rekla Shelly Gray. »Michael, kaj si pravzaprav storil?«

»Z Brackettom sva skušala priti v Bronzu v tisto hišo. Ko je prišla policija, naju je našla tik zraven mrljca. Ob njem je ležal revolver, iz katerega se je še kadilo.«

»Lepo,« je rekel advokat Fenn. »Zelo lepo.« Bracketta sva videla tam zgornj v Rulovi pisarni. Vse zgornje se mi je zdelo.

»Michael, bodi moč,« je pohitela Shelly. »Izmaži se!«

»Komisar Rule vas še ni obtožil uboja,« je povzel advokat Fenn, »govori pa o oviranju oblasti pri delu, o vdoru v tuje bivalisice, o vplomu, o prikrivanju podatkov in o podobnih kaznivih dejanjih.«

»Koliko lahko dobim za vse to?« je skoraj plaho vprašal Zorn.

»O, od pet do deset let.«

Vrata so se sunkovito odprla. Med potjo je stal komisar Rule. Z ledenim pogledom je preletel tri v celici.

»Zorn, čakam vas,« je rekel.

Michael Zorn je z roko pokazal proti Haroldu Fennu. »To je moj advokat,« je rekla Shelly Gray. »Vzemite ga s seboj,« je odvrnil Rule. S palcem je pokazal proti hodniku. »Gremo!«

Spotoma je Shelly svetlovala Zornu to in ono. »Predvsem, Michael, ne povej jim ničesar.« Komisar jo je grdo pogledal.

Sue MacDonald

BOSA SESTRA

30. nadaljevanje

»Vesel sem, da ste šli z Rohini. Težke case je preživel v vaše prijateljstvo ji mora biti v veliko uteho.« S temi besedami je vstal. »Rohinjin oče je bil ves iz sebe od skrbi, ko je zvedel, da ima hčerko bolno. Jutri se bom sestel v vašo pacientko in mu potem brzojavil, da ga pomirim. Prepričan sem, da v najnižih rokah že popolnoma ozdravela do takrat, ko bomo prišli v Kalkuto.«

»Hvala, Claire ga je pospremila do vrat.«

»Jutri vaju bom poiskal na palubi. Najbrž ji boste za kratek čas dovolili iti gor.«

»Odvisno je od vremena.«

Pokimal je. »Upam, da vam je kdo povedal, da imamo zase zasebno palubo za sončenje na koncu hodnika.«

»Da, hvala. Nisem se imela časa, da bi si ogledala, toda rekli so mi, da je to topel, zavesten kotiček, na ladji.«

»Torej na svidenje jutri. Predlagam, da se setanemo okrog enajstih, ko se bo zrak že malo ogrel.« Ponudil ji je roko. Ko sta se rokovala, je opazila, da ima zelo majhne, skoraj ženske roke, ki so čudovito, gibčne. »Kar težko čakam, da bom spet videl Rohini. Če me spomin ne vara, je bila pogumno in očarljivo dete.«

Po njegovem odhodu je Claire premišljevala o pogovoru in se spominjala njegove poslednje opazke. Tipko se je zahihitala. Vedela je, da ji je Indijec všeč in da bo njegova družba prav tisto, kar trenutno potrebuje njena bolnica. Bila bi čudovito, priča sta imela na sebi nekaj mirnega in potrpežljivega, kar je bilo kot balzam za njeno razbolelo srce.

9. poglavje

»Namaste, Jai.«

Claire je opazovala Rohini, ki je stopila na palubo in proti indijskemu zdravniku. Tudi zdaj je, kot že tolikrat poprej, občudovala graciozno hojo indijske deklice, ponosno dvignjeno glavo in nepriljubeno kretanje, s katero je sklenila končice prstov pred obrazom, ko je v tradicionalnem hindujskem pozdravu sklonila glavo.

Ko ji je s sklonjeno glavno odzdravil, se je v njegovih kretnjah zrcalila enaka dostojanstvenost. Prijeto je bilo gledati, kako jima je z obrazov sijalo veselje nad ponovnim snidenjem. In vendar je Claire vedela, da se je Rohini s precejšnjim strahom pripravljala na srečanje: skrbno je preudarjala, ali naj izbere evropsko obleko ali

indijski sari; ali naj počese lase po običaju svojega naroda v vozlu na vratu ali pa naj si jih zvije v krono vrh glave, kot jih je, spleteno v kite, najraje nosila pod bolnišnično čepico. Oblekja je sari blede limonove barve, ki je odlično poudarjala njeno olivno polt in rjave oči, ki so sijale tako živo, da so bile videti skoraj črne.

»Namaste, Rohini!« Položil ji je roko na rame in jo dolgo gledal. »Zdi se mi, da si zrasla, vendar bi te vseeno pogled prepoznal. Še vedno si mala deklica, ki nas je mledovala, maj jo vzamemo s seboj na izlet.«

»Oh, Jai, to pa že ni res.« Led je bil prebit in Rohinjin srečni smeh je napolnil ozračje. Z namočenim se je obrnil in pozdravil Claire.

»Dobro jutro, sestra. Upam, da vam vaša bolnica ne dela preveč preglav. Lahkotno, neprisiljeno ji je ponudil roko in njegovo očarljivo obnašanje je spet prevzelo Claire.

»Pridita, tamle v kot sem postavil nekaj ležalnikov. Zdi se mi, da je tam najboljše zavetje.« Prijel je Rohini pod roko in jo odvedel po palubi. Udobno jo je namestil, Claire pa je sedla poleg nje. »Če bo preveč vroče, se lahko umaknemo pod platneno streho,« je pripomnil in si primaknil ležalnik bliže.

Claire ni bila popolnoma sproščena. Zaradi uniforme in ker je bila časno ozdravljena njene pacientke, se je težko priklonila njenemu prijateljskemu obnašanju.

Rohini je kar s paluba nestrpna vprašala. Ze čez kratek čas sta veselo klepetala. Iz obzirnosti do Claire sta govorila angleško in večkrat sta jo poskušala pritegniti v pogovor. Toda Claire je bolj prijala, da je opazovala igra izrazov na njenih obrazih in prisluškovala mehki, melodični govorici. Veselilo jo je, da je bila Rohini tako živahna in srečna. Zabavalo jo je, ko je opazila, da vedno bolj drsita v rodni jezik. Ko ga je Rohini vprašala nekaj veselega in sta se njegovemu odgovoru celo smejala, se je Jai obrnil h Claire.

»Oprostite nama, sestra. Rohini je neudarna klepetavica. Toliko sprašuje in nekatera vprašanja so takaka.« Zgovorno je razširil roke. »No, da se ji angleško preprosto ne da odgovoriti.«

»Potem jo morava pa naučiti govoriti hindi, ali ne, Jai? Če bova oba govorila z njo, bo do takrat, ko bomo prispeli domov, že skoraj tekoče govorila.« se je nenadoma spomnila Rohini. »Za jezik je nadarjena. Ali ne, Claire?« Claire ni bilo popolnoma jasno, zakaj tako vztraja pri svoji zamisli, da ji je celo odločno in opogumljajoče pomigala.

NATOČITE SI SONCA!

Koprska

Kabernet REFOŠK Merlot

sodijo po harmoničnem, prijetnem okusu ter izraziti cvetlici in aromi v vseh kakovostnih vin.

„Zunanja politika mora nastajati in rasti iz celotnega sistema samoupravnih demokratičnih“

Skupna seja republiškega in gospodarskega zbora skupščine SR Slovenije - Referat podpredsednika IS dr. Franceta Hočevarja o zunanje-politični dejavnosti SR Slovenije — Naši odnosi s sosednjimi državami Italijo, Avstrijo in Madžarsko — Analiza nerešenih vprašanj

LJUBLJANA, 16. maja — Podpredsednik IS Slovenije dr. France Hočevar je imel danes pred republiškim in gospodarskim zborom Skupščine SR Slovenije referat o zunanje-politični dejavnosti Slovenije. V referatu je zajel predvsem problematiko v zvezi z odnosi s sosednjimi državami, v katerih živi slovenska narodna manjšina, podrobno prikazal te odnose in analiziral še nerešena vprašanja. Med drugim je dejal:

Mednarodni položaj nasprotnosti in posebej mednarodni položaj naše države in republike, dogajanja v svetu in mednarodna aktivnost naše države in republike pomenijo izredno pomembno komponento obstoja in razvoja naše države in našega naroda, kateri moramo posvetiti veliki, kot več pozornosti kot doslej.

Po lansko leto sprejetih ustavnih amandmajh k zvezi ustavi spada zunanja politika med tista področja, ki so skupnega pomena za vse republike in avtonomne pokrajine v Jugoslaviji in ki se zato urejajo in določajo v federaciji. To je razumljivo potreba, da v organih federacije določimo skupno enotno zunanjo politiko naše zvezne države, pa ne moremo izvajati zaključka, da bi bila zunanja politika odnosno, da bi bilo kreiranje zunanje politike samo stvar katerega zveznega organa. Tudi zunanja politika mora nastajati in rasti iz celotnega sistema samoupravnih demokratičnih in federalnih institucij. Pri tem moramo izhajati iz celotnega nekega ustavnega položaja "edne države oziroma iz prav takega položaja republik in avtonomnih pokrajin, ki morajo nositi skupno odgovornost tudi za enotno zunanjo politiko Jugoslavije in ki neposredno sodelujejo pri oblikovanju, sprejemanju in izvažanju take zunanje politike. Zato zunanja politika, ki nastaja v federaciji, ni in ne more biti nekakšna abstrakcija, ona je le sinteza vseh tistih interesov in težnjav delovnih ljudi, narodov in narodnosti v Jugoslaviji, ki postanejo skupnega pomena. Ona mora izražati vitalne interese delovnih ljudi, narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin.

Mednarodne odnose vrsto novih elementov, katerih učinkov v tem trenutku še ne moremo izmeriti. Vse te spremembe in dogodki postavljajo pred nas naloge tudi našo in vse druge neevropske države. To je izredno, ki logično zahteva, da neevropske države skupaj presodijo nastali položaj in vsiljajo svojo aktivnost.

Tudi položaj in vloga Jugoslavije med neevropskimi državami sta izraz njenega bistva in njenih vitalnih interesov po neodvisnosti in samostojnosti, sta izraz potrebe njenega boja za nov svet brez nasilja in vojne, za demokratične in enakopravne odnose med vsemi državami in narodi. Zato je položaj Jugoslavije med neevropskimi državami trajna in edina možna podlaga njene družbene in mednarodne individualnosti, največja možna garancija za njeno neodvisnost in varnost.

Med najpomembnejše nove elemente mednarodnih odnosov štejemo prodor LR Kitajske na svetovno prizorišče, kar je omogočilo Kitajski, da je zasedla svoje mesto v ZN in Varnostnem svetu in ki kar ji odpira nadaljnje možnosti za njeno pristojnost v mednarodnih organizacijah in v mednarodnem življenju nasprotnosti. Tak razvoj dogodkov je vplival tudi na naglo spremembo v politiki ZDA do Kitajske.

Zoper sporazumevanje med velesilami na račun tretjih

V Moskvi se pripravljala generalni razgovor med SZ in ZDA o vseh vprašanjih, ki zanimajo ti dve super-sili, ki kakor kaže, skusata potegniti ob strani možnosti neposredne konfrontacije in potiskanja kompromisov, ki bi ji omogočali modus vivendi. V kolikor bodo ti kompromisi prispevali k rešitvi najbolj perečih vprašanj, kot so razorožitev, omejevanje oboroževanja zlasti atomske, umik tujih oboroženih sil, likvidacija obstoječih vojnih žarišč, itd., bodo pomenili pozitiven prispevek k miru in k razvoju mednarodnih odnosov, za kar velesile nosijo največjo odgovornost. Odlodno pa odlikanja metode sporazumevanja med velesilami na račun tretjih, predvsem malih držav, delitev interesnih sfer, ki naj omogočijo vmešavanje in notranje zadeve posameznih držav in reševanje mednarodnih vprašanj brez udeležbe zainteresiranih držav.

Takih metod nikoli nismo mogli sprejeti in toliko manj so takšne metode sprejemljive danes ali jutri.

Ne glede na spremembe na svetovnem prizorišču in ne glede na dogodke na Daljnem Vzhodu pa se z nezmanjšano intenziteto in surovostjo nadaljuje intervencijska vojna proti indokitajskim narodom, pogajanja v Parizu pa mirujejo.

Delovni ljudje naše republike, kakor tudi vse Jugoslavije, odločno obojejo nadaljevanje vojne in posebno zločinsko bombardiranje Severnega Vietnama ter podpirajo pravičen revolucionaren boj indokitajskih narodov za svobodo, neodvisnost in samostojnost.

V Evropi so dosedaj najbolj napredovali procesi popuščenja, tu je sorazmerno največ stopenj pri odstranitvi posledic druge svetovne in hladne vojne, tu so najmočnejše sile, ki bi hotele zagotoviti varnost Evrope na novih temeljih priznavajo vsaki državi samostojnost, neodvisnost in enakovrednost. Ključno mesto pri tem zavzema še vedno urejanje nemškega vprašanja, katerega je druga svetovna vojna pustila najbolj odprtega. Sklenitev sporazuma o nenapadanju med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo, sklenitev sporazuma med Zahodno Nemčijo in Poljsko o priznavanju definicijske meje na Odrin in Nisi, pregovori o ureditvi nekaterih vprašanj v zvezi z Berlinom in pregovori med obema Nemčijama pomenijo resen prispevek k zmanjšanju nevarnosti.

Nove naloge pred neevropskimi

Jugoslavija je zainteresirana za mir, razvija veliko mednarodno aktivnost v korist miru ter vlaga velika napore, da se odprta vprašanja rešujejo po mirujočih poti. Ona je ena najuglednejših in najaktivnejših predstavnic politike neevropskosti.

V zadnjem času smo na svetovnem prizorišču pričeli dinamično doživljati spremembam, ki vnašajo v

se razvija prek odprte meje, kar je v korist obema sodelovanju in ob enem predstavlja pomemben faktor mira in stabilnih odnosov v Evropi.

Prav z ozirom na takšno visoko stopnjo medsebojnega razumevanja in sodelovanja pa bi bilo logično in koristno rešiti v enakem duhu tudi še preostala vprašanja, ki se niso povsem urejena. Pravzaprav je treba povedati, da se z reševanjem teh vprašanj že preveč dolgo odlašajo, kar omogoča, da z njimi spremljajo razne politične sile, ki niso naklonjene urejenim in dobrih jugoslovansko-italijanskim odnosom ali celo gojijo teritorialne aspiracije na jugoslovansko ozemlje. Ni težko prepoznati teh silah ostanke fašističnih in zavojnih sil, ki od nekdanjih stegujejo grabeljne prste po posameznih delih jugoslovanskega ozemlja in ogrožajo demokratične pridobitve sami Italiji. Tudi se nekateri še vedno ukvarjajo z nekakšnimi posebnimi pravicami nad ozemljem bivše zone B, nad katerim naj bi še veljala suverenost Italije, da je bilo to ozemlje z londonskim memorandumom dano Jugoslaviji le v začasno upravo. To so seveda spekulacije, ki so v popolnem nasprotju s pravnimi in dejanskimi položaji, ki je nastal s sklenitvijo mirovne pogodbe in pozneje s sklenitvijo londonskega memorandumu o soglasju. Z mirovno pogodbo je bilo ustrojeno svobodno tržaško ozemlje, nad katerim je v pravnem in dejanskem pogledu prenehal suverenost italijanske države. Z londonskim memorandumom pa je bilo svobodno tržaško ozemlje nanovo teritorialno razdeljeno in izročeno v civilno upravo Italiji oz. Jugoslaviji. Tako rešitev je predstavljala veliko žrtve za Jugoslavijo, ki je prav v interesu miru in normalizacije odnosov med obema državama pristala na ta sporazum, po katerem je prišel Trst in večina zone A pod italijansko upravo. Londonski memorandum predstavlja politični sporazum med enakopravnimi partnerji, s katerim se je na novih osnovah rešilo vprašanje svobodnega tržaškega ozemlja in med obema državama potegnila nova državna meja. Tisti, ki ne priznava tega sporazuma in ki gojijo odkrite ali prikrite aspiracije po tem ozemlju, se morajo zavedati vsestranske odgovornosti in posledice tega svojega početja, kajti vedeti morajo, da kdor ruši ta sporazum, ga poruši v celoti, to se pravi, predvsem tisti del, s katerim je bila civilna uprava nad Trstom in njegovim okolico izročena Italiji. Kdor torej odpira vprašanje t. zv. zone B, s samim tem odpira tudi vprašanje zone A in Trsta. Prepričani smo, da sta spoštovanje meje in teritorialne integritete edino mogoče temelj dobrih odnosov med obema državama in hkrati njun prispevek k evropski varnosti. Če kdaj, potem mora biti danes, ko se pripravljala evropska konferenca varnosti jasno, da pomenijo teritorialne aspiracije na zono B popoln anahizem. Pred nami je naša skupna naloga, da se na Tržaškem, katero smo rešili v njenem bistvu z londonskim memorandumom, čimprej dokončamo z bilateralnim sporazumom med obema državama, v katerem bomo na temelju spoštovanja obstoječe meje in mednarodnih sporazumov, ki nas obvezujejo, uredili vsa še odprta vprašanja.

Balkan za evropsko varnost pomembno področje

V sklopu priprav za konferenco je za Jugoslavijo tudi bistveno vprašanje, ali se bo evropska konferenca varnosti bavila z vsem evropskim prostorom, ali pa se bo osredotočila samo na problematiko srednje Evrope in pustila ob strani Balkan in nekatere druge dele Evrope. Smatramo, da bi bilo nerazumno in nesprejemljivo stališče, da bi se konferenca ukvarjala samo s srednjo Evropo. Balkan je bil za evropsko varnost vedno izredno pomembno območje. V današnjih pogojih ključna sta Evropa in svet z vsakim dnem bolj povezana, je toliko bolj nemogoče izolirano reševati sama vprašanja v srednji Evropi, ko je jasno, da vse, kar se dogaja v katerikoli delu Evrope, na Balkanu in tudi na Bliznjem Vzhodu, neposredno vpliva na razmere v vsej Evropi in predvsem na njeno varnost. Stvar se torej lahko postavi samo v obrnjenem smislu. Kdor želi v Evropi ustvariti pogoje za nadaljnje popuščanje, mora pri tem voditi računa tudi o položaju na Balkanu, Sredozemlju in na Bliznjem Vzhodu.

Kljub pozitivnim premikom in popuščanju v raznih delih sveta, pa v Sredozemlju še naprej traja napetost in obstoja realna nevarnost za obstoj oboroženega spopada. Glavni vir te napetosti je agresija Izraela na arabske države in še nekaj let trajajoča izraelska vojaška okupacija arabskih ozemelj.

Jugoslavija je od vsega začetka dajala največjo podporo resoluciji ZN, da se Izrael brezpogojno umakne z okupiranih ozemelj. Žal pa po tej poti dosedaj ni uspelo rešiti nobenega vprašanja zaradi odpora Izraela.

Jugoslavija pripisuje velik pomen odnosom s sosednjimi državami. Pri tem je politika Jugoslavije do vseh sosedov zasnovana na spoštovanju njihove neodvisnosti, suverenosti in teritorialne integritete, enakopravnosti in nevmesavanja v njihove notranje zadeve.

Jugoslavija razvija zelo aktivno in dinamično zunanjo politiko, saj se nahaja med vodilnimi in najaktivnejšimi neevropskimi državami in se razen tega vključuje v številne mednarodne akcije, ki prispevajo k odstranitvi konfliktov in žarišč, k reševanju odprtih vprašanj in k razvijanju mednarodnega sodelovanja. Razumljivo je, da smo dolžni toliko prejeti vlagati napore, da vzdržujemo dobre in prijateljske odnose s svojimi sosedmi in z njimi na miren način uredimo eventualna odprta vprašanja. Naša republika ustvarjalno podpira tako orijentacijo.

Med Jugoslavijo in Italijo obstajajo odnosi dobrega sosedstva, plodnega vestransko razvitega sodelovanja, ki

zadovoljivi pogoji za gospodarsko in kulturno življenje manjšine. Res je, da se po stanju popravila, toda preostali in parcialni, veliki vprašanja pa čaka leta in leta na rešitev ali pa se sploh ne rešujejo.

Za položaj manjšine so se v zadnjem času začele v večji meri zanimati tudi nekatere demokratske italijanske stranke, kakor tudi nekatere druge organizacije, zlasti s področja Furlanije-Juljske Krajine. Nekateri od teh strank so parlamentu predložili osnutek zakona, s katerim se naj uredi položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Takšno povečano zanimanje demokratskih političnih strank in nekaterih drugih organizacij v Italiji za položaj in nerešena vprašanja slovenske manjšine ocenjujemo pozitivno in v tem vidimo rezultat prizadevanj demokratičnih sil Italije.

K temu cilju so oredoteno vse sile slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, katero prevzema visoka narodnostna zavest in katera kaže veliko politično zrelost in sposobnost, da sama oblikuje program in zahteve glede svojega položaja ali rešitve posameznih vprašanj in da na tem dosega akcijsko enotnost. V tem kakor tudi v sposobnosti, da si za svojo akcijo zna pridobiti zaveznike v italijanski demokratični strukturi, vidimo največje poročilo za uspehe v njenem boju.

Slovinci v Italiji lahko računajo na največjo pomoč matičnega naroda

Slovenska narodnostna skupnost v Italiji v svojem boju lahko računa na največjo pomoč matičnega naroda, na narod, kakor tudi na solidarno pomoč vseh delovnih ljudi, vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Jugoslavija sprejema in spoštuje mednarodne sporazume, s katerimi so bila rešena vprašanja sedanjih in prihodnjih istih ljudi od drugih. Skupaj s svojimi sosedmi želimo graditi vzajemno zaupanje na temeljih spoštovanja, spoštovanja neodvisnosti, suverenosti, teritorialne nedotakljivosti in nevmesavanja. Skrb za usodo in položaj slovenske narodnostne skupnosti pa izraža prirodno prizadetost matičnega naroda, mimo tega pa se opira tudi na določbe mednarodnih sporazumov. Narodnostna manjšina v sosednji državi mora biti zavarovana pred asimilacijo, mora imeti možnosti, da živi jezik, s katerim je bila civilizirana, da se razvija in izražajo svoje kulturne, znanstvene, izobraževalne, gospodarske in druge ustanove matičnega naroda imajo določene obveznosti tudi do tistega dela naroda, ki se nahaja v zamejstvu, ob upoštevanju dejstva, da je to del sosednje države. Noben matični narod in njegova država ne moreta biti ravnodušna do položaja in tretmanskega ravnanja s sosednjo narodnostno skupnostjo. Odnos do tega vprašanja tudi ni brez vpliva na stanje in gibanje medsebojnih odnosov. Zato smatramo, da je zelo pozitivno dejstvo, da ob sosednji državi tudi o tem vprašanju razpravljata kadar je to potrebno in na takšen način odpravljata nesporazume in vzpodbujata pozitivni razvoj kot je to bilo storjeno ob priliki obiska predsednika Tita Italiji in ob priliki srečanja Tepavac-Moro v Benetkah.

Kljub temu, da je sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo vestransko razvito, se da narediti še marsikaj, da se to sodelovanje še poveča. Prepričani smo tudi, da Italija članstvo v Evropskem skupnem trgu ne ovira, da ne bi mogli na vzajemno koristni podlagi urediti vprašanj, ki prizadevajo gospodarske interese obeh dežel. Žal imamo tudi nekaj primerov drugačnega ravnanja Italije, ki so prav slovenskemu gospodarstvu prinesli ogromno škodo kot npr. določila o obveznem tranzitu agromov skozi italijanska pristanišča, italijanske zahteve v EGS, da omeji izvoz nekaterih jugoslovanskih izdelkov, itd. Takšen primerom se je potrebno spoprijeti, ker so izraz kratkovidne zamisli, da se tu tudi na silo lahko potisnejo v stran interese sosedne dežele.

Neposredno sodelovanje med SR Slovenijo in avtonomno pokrajino Furlanijo-Juljsko Krajino je dalo že veliko dobrih rezultatov. Naša republika, da se s svoje strani zainteresirana, da se še nadalje proučujejo in odpirajo možnosti

čim širšega in čim večjega neposrednega sodelovanja z obmejno pokrajino Furlanijo-Juljsko Krajino in v največji meri olajša življenje prebivalstvu na meji. Naša republika je pripravljena, da o teh vprašanjih razpravlja s pristojnimi italijanskimi oblastmi, obenem pa podpira pobude institucij, da neposredno navezujejo kontakte.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da se zadnja leta širijo stiki med političnimi in drugimi organizacijami v Italiji in še zlasti v Furlaniji-Juljski Krajini ter med družbeno političnimi in drugimi organizacijami v Jugoslaviji in še posebej v naši republiki.

Jugoslavija zainteresirana za nevtralen položaj Avstrije

Nevtralni status, urejen s takozvano Državno pogodbo, daje naši severni sosedji Avstriji posebno mesto in oblože v mednarodnih odnosih, saj je ena redkih evropskih držav, ki se nahaja zunaj vojaško-političnih zvez in gradi svojo varnost predvsem na svoji miroljubni vlogi. Jugoslavija je zelo zainteresirana, da se utrjuje takšen nevtralen položaj Avstrije in na tem temelji krepki njena neodvisnost, suverenost in varnost. Tak mednarodni položaj nevtralne Avstrije, skupna geografska lega in sosedstva predstavljajo ugodno podlago za enaka ali podobna stališča glede mnogih mednarodnih vprašanj, zlasti tudi glede vprašanj o evropski varnosti, kakor tudi za razvoj medsebojnih odnosov in plodnega sodelovanja. Prav na tej podlagi so se med Avstrijo in Jugoslavijo postopno razvili odnosi dobrega sosedstva in prijateljstva, ki so dobili svojo potrditev tudi z obiski na najvišji ravni.

Čeprav je potekal nekaj časa od našega obiska, moramo vendar ugotoviti, da so naši sosedji Avstrijci, ki so se prepoznali odpravljalne posledice prejšnjega stanja in počasi se urejajo celo tako vprašanja, ki so izrecno navedena v Državni pogodbi kot obveznost republike Avstrije. Takšen odnos do slovenske, pa tudi do hrvaške manjšine v Avstriji je tem manj sprejemljiv, ker uživa avstralska manjšina v Južni Tirolski popolnoma drugače urejen položaj.

Zapustiti je potrebno staro prakso pritiskov, groženj, zastraževanja in čakanja, da čas opravi svoje, kar niso storili v preteklosti, hujše metode in sredstva. Lotiti se je potrebno reševanja položaja manjšine v duhu strpnosti, humanizma in demokratičnosti. V takšnem duhu je v bistvu napisan tudi 7. člen Državne pogodbe, katerega ni moč razumeti kot seznam posameznosti, ki se lahko vsaka zase izpolnjuje v celoti, na pol ali pa tudi ne, marveč kot kompleksno zaščito, ki se mora v celoti izpolnjevati in ki mora biti usmerjena glede vseh določil. Celotno izpolnjevanje člena 7 Državne pogodbe je življenjskega pomena za obstanek in življenje slovenske manjšine na Koroskem, zato bomo strokito vztrajali na njegovem spoštovanju in uresničevanju.

Prav sedaj se na Koroskem pripravljala nova teritorialna razdelitev na občine in šolske okraje. Povsem jasno je, da takša reforma lahko prinese velike spremembe za manjšino in razumljivo je, da se mora na narodnostno mešanih ozemljih takša reforma posebej urediti in voditi računa o posledicah, ki bodo prizadele manjšino.

Na ozemlju, kjer prebiva slovenska manjšina, se vršijo procesi degradiranja in prestrukturiranja prebivalstva in gospodarstva podobno kot v ostalih predelih Avstrije. Ti procesi zelo globoko posegajo v način in pogoje življenja manjšine in ne smejo biti prepušteni stihiji. Možnosti za izboljšanje stanja za zaposlovanje postavljajo najpomembnejše za življenje manjšine. Brez urejenega izobraževanja v lastnem jeziku je manjšina obsodena na odlivanje in zaostalost, brez urejenosti možnosti za zaposlovanje morajo pripadniki manjšine iskati delo zunaj domačega kraja. Ta vprašanja pa niso zadovoljivo urejena na Koroskem. Slovenska manjšina upravičeno terja, da se vprašanju šolstva posveti več pozornosti.

V sklopu gospodarskega sodelovanja med obema deželama je potrebno urediti nekatera pomembna vprašanja: povezovalno in modernizacijo cestnega in železniškega prometa, koordinirati usmerjanje turističnih tokov in sodelovanje, problematiko, ki jo prinaša industrijska kooperacija (carinske olajšave, itd.), pospeševanje blagovnega prometa, pri čemer je potrebno rešiti tudi vprašanje našega plačilnega deficita, pospeševanje obmejnega blagovnega prometa, ipd.

Bilo bi zelo koristno v večji meri kot doslej vzdrževati stike med pristojnimi oblastvenimi organi, ki urejajo posamezna vprašanja in tako intenzivirati kontakte med neposrednimi interesi in partnerji. Vzpustiti je potrebno telesa, ki bi se bavila s pospeševanjem sodelovanja na višjem nivoju.

Smatramo, da bi storili veliko uslugu stanju medsebojnih odnosov, če bi se enkrat dokončno uredili vprašanja arhivov in če bi Avstrija restituirala še preostale kulturne predmete.

Nekaj problemov je potrebno rešiti v zvezi z zaposlovanjem naših delavcev v Avstriji. Kar precejšnje je število delavcev, ki se zaposlujejo mimo redne poti. Potrebno pa je apelirati tudi na avstralske pristojne oblasti, da na svoji strani podvzamejo ukrepe, da ne bo prihajalo do neurejenih delovnih razmerij in izkoriščanja.

Naša republika pripisuje največji pomen položaju slovenske narodne skupnosti v Avstriji. Ta del slovenskega naroda je bil za časa druge svetovne vojne izpostavljen najhujšemu preganjanju in zatiranju. Po vojni, pa tudi po vzpostavitvi neodvisne nevtralne republike Avstrije, pa so se prepoznali odpravljalne posledice prejšnjega stanja in počasi se urejajo celo tako vprašanja, ki so izrecno navedena v Državni pogodbi kot obveznost republike Avstrije. Takšen odnos do slovenske, pa tudi do hrvaške manjšine v Avstriji je tem manj sprejemljiv, ker uživa avstralska manjšina v Južni Tirolski popolnoma drugače urejen položaj.

Reševanje položaja manjšine v duhu strpnosti, humanizma in demokratičnosti

Zapustiti je potrebno staro prakso pritiskov, groženj, zastraževanja in čakanja, da čas opravi svoje, kar niso storili v preteklosti, hujše metode in sredstva. Lotiti se je potrebno reševanja položaja manjšine v duhu strpnosti, humanizma in demokratičnosti. V takšnem duhu je v bistvu napisan tudi 7. člen Državne pogodbe, katerega ni moč razumeti kot seznam posameznosti, ki se lahko vsaka zase izpolnjuje v celoti, na pol ali pa tudi ne, marveč kot kompleksno zaščito, ki se mora v celoti izpolnjevati in ki mora biti usmerjena glede vseh določil. Celotno izpolnjevanje člena 7 Državne pogodbe je življenjskega pomena za obstanek in življenje slovenske manjšine na Koroskem, zato bomo strokito vztrajali na njegovem spoštovanju in uresničevanju.

Prav sedaj se na Koroskem pripravljala nova teritorialna razdelitev na občine in šolske okraje. Povsem jasno je, da takša reforma lahko prinese velike spremembe za manjšino in razumljivo je, da se mora na narodnostno mešanih ozemljih takša reforma posebej urediti in voditi računa o posledicah, ki bodo prizadele manjšino.

Na ozemlju, kjer prebiva slovenska manjšina, se vršijo procesi degradiranja in prestrukturiranja prebivalstva in gospodarstva podobno kot v ostalih predelih Avstrije. Ti procesi zelo globoko posegajo v način in pogoje življenja manjšine in ne smejo biti prepušteni stihiji. Možnosti za izboljšanje stanja za zaposlovanje postavljajo najpomembnejše za življenje manjšine. Brez urejenega izobraževanja v lastnem jeziku je manjšina obsodena na odlivanje in zaostalost, brez urejenosti možnosti za zaposlovanje morajo pripadniki manjšine iskati delo zunaj domačega kraja. Ta vprašanja pa niso zadovoljivo urejena na Koroskem. Slovenska manjšina upravičeno terja, da se vprašanju šolstva posveti več pozornosti.

Smatramo, da bi avstralske oblasti v večji meri kot doslej morale finančno podpirati gospodarsko in kulturno življenje manjšine. Polno podporo dajemo težnjam slovenske manjšine, da se ji postavi kulturni dom v Celovcu.

Prav tako ni zadovoljivo rešeno vprašanje uporabe slovenskega kod drugega uradnega jezika v upravi in sodstvu, niso še nameščena slovenska krajevna imena na območju, na katerem živi slovenska manjšina, kakor to predvideva čl. 7 Državne pogodbe.

Organizacije manjšine so predložile avstralskim oblastem skupno spomenico o položaju manjšine in o vprašanjih, katere je treba nujno rešiti v njen prid. Razen tega so dodale še posebno spomenico o stanju šolstva, ki manjšino posebno boleče prizadeva. Ob priliki občnih kontaktov med predstavniki manjšine in predstavniki deželne oblasti Avstrije, se v neposrednem dialogu razpravljajo o položaju manjšine in mislimo, da je to zelo dober način za izmenjavo mnenj in za ugotavljanje odprtih problemov.

Predvsem pa je največjega pomena dejstvo, da politične in druge organizacije manjšine koordinirajo svojo dejavnost in dosegaajo akcijsko enotnost brez ozira na politične in svetovnoizvorske razlike med njimi, kadar gre za vprašanja, ki so pomembna za življenje manjšine.

Urediti pogoje za koroško Slovence v duhu 7. člena državne pogodbe

Naša republika si kar najbolj prizadeva, da bi dosegle urejene pogoje za življenje slovenske skupnosti na Koroskem v smislu in duhu čl. 7 Državne pogodbe. Vprašanja, ki si niso urejena ali niso zadovoljivo rešena v smislu člena 7 Državne pogodbe, so predmet razgovorov ob priliki takorekoc vsakega kontakta med predstavnikoma Koroške oziroma Avstrije. Ta vprašanja so dobila ustrezeno mesto pri razgovorih med obema ministrima za zunanje zadeve v letošnjem februarju kot tudi pri nedavnem obisku predsednika ZIS-a tov. Bijedica v Avstriji.

Na podlagi izjav avstralskih državnikov in vesti v tisku imamo vtis, da na avstralski strani dozoreva spoznanje, da je vendar potrebno izboljšati ali urediti nekatera vprašanja glede katerih obvezuje Avstrijo člen 7 Državne pogodbe. Iz istih virov povzamamo, da se avstralske oblasti po dolgih letih odlaganja lotevajo uvažanja dvojezičnosti krajevnih imen, kar predvideva člen 7 Državne pogodbe. Celotno izpolnjevanje člena 7 Državne pogodbe je življenjskega pomena za obstanek in življenje slovenske manjšine na Koroskem, zato bomo strokito vztrajali na njegovem spoštovanju in uresničevanju.

Prav sedaj se na Koroskem pripravljala nova teritorialna razdelitev na občine in šolske okraje. Povsem jasno je, da takša reforma lahko prinese velike spremembe za manjšino in razumljivo je, da se mora na narodnostno mešanih ozemljih takša reforma posebej urediti in voditi računa o posledicah, ki bodo prizadele manjšino.

Na ozemlju, kjer prebiva slovenska manjšina, se vršijo procesi degradiranja in prestrukturiranja prebivalstva in gospodarstva podobno kot v ostalih predelih Avstrije. Ti procesi zelo globoko posegajo v način in pogoje življenja manjšine in ne smejo biti prepušteni stihiji. Možnosti za izboljšanje stanja za zaposlovanje postavljajo najpomembnejše za življenje manjšine. Brez urejenega izobraževanja v lastnem jeziku je manjšina obsodena na odlivanje in zaostalost, brez urejenosti možnosti za zaposlovanje morajo pripadniki manjšine iskati delo zunaj domačega kraja. Ta vprašanja pa niso zadovoljivo urejena na Koroskem. Slovenska manjšina upravičeno terja, da se vprašanju šolstva posveti več pozornosti.

Odnosi med Jugoslavijo in Madžarsko se ugodno razvijajo na podlagi vzajemnega spoštovanja neodvisnosti in suverenosti ter ob rastjočem sodelovanju na raznih področjih. Tudi med našo republiko in Madžarsko, kakor tudi med pomurskimi občinami in obmejnimi madžarskimi županijami, se razvijajo raznovrstni stiki in oblike sodelovanja na gospodarskem in kulturnem področju. Seveda so to le začetki. Želimo, da bi se takšno sodelovanje v vestransko razmahnilo in smo s svoje strani pripravljali in na sporazumom ureditvi vseh tistih vprašanj, ki bi takšno sodelovanje pospešile.

Dobri začetki sodelovanja med koprskimi pristaniščem in Madžarsko nosijo v sebi še veliko perspektivo za razvoj.

Konec tega meseca bo uradno obiskala Madžarsko delegacija izvršnega sveta SR Slovenije pod vodstvom predsednika tovaršna Staneta Kayčiča, ki bo postavila omenjena vprašanja tako pri madžarski vladi v Budimpešti kot pri vodstvu obmejnih županij.

V Sloveniji živi madžarska narodnostna manjšina, ki si cer številčno ni velika, uživa pa popolno ustavno in zakonodajno zaščito in ima vse možnosti za svoj razvoj.

Tudi slovenska narodnostna skupnost na Madžarskem je maloštevilna, vendar njena položaj še ni zadovoljivo urejen. Šele v zadnjem času začnjenju madžarske oblasti pri manjšini poklanjati določeno pozornost, in imamo vtis, da prihajajo do zaključka, da je potrebno več storiti zanj in urediti določena vprašanja. Pri tem cenimo dejstvo, da iščejo madžarske oblasti pri urejanju tega vprašanja sodelovanje z ustreznimi službami v naši republiki.

Ustavni amandmaji nalagajo republiko skrb za manjšine

Vprašanja, o katerih govorimo, predstavljajo samo del, čeprav izredno pomemben del zunanje-politične problematike, s katero se ukvarjamo in na kateri je zainteresirana naša republika. Za današnjo razpravo smo izbrali tista vprašanja, kar je potrebno, da najprej o teh najbolj perečih vprašanjih preverimo skupna stališča, ki naj bi bila globalna naše aktivnosti. Ta vprašanja, predvsem pa položaj zamejskih Slovencev, zelo interesirajo občane in organizacije v naši republiki, angažirajo jih, hoteli bi pomagati in zdi se jim, da premo storišmo v korist zamejskih Slovencev.

Prav tako ustavnim amandmaj nalagajo republiko največjo skrb za položaj slovenske narodnostne skupnosti v zamejstvu, nalagajo ji obveznost, da se aktivno zavzema za to, da se njen položaj pravno uredi na podlagi humanih in demokratičnih načel, da se izvajajo določbe mednarodnih sporazumov, kakor tudi, da se rešujejo za njeno obstoj in razvoj pomembna vprašanja.

Položaj Slovencev v zamejstvu mora biti stvar trenutne emocije ali občasnih manifestacij, niti ne more biti predmet politikalističnega licitiranja in maksimalističnega pretraviranja kar ni v nobeni zvezi z resničnimi interesi našega naroda, ampak je lahko samo stvar organizirane mreže, ki je sposobna izhajati iz realnih okoliščin, sposobna zrelo, organizirano in odgovorno delovati in ki lahko zagotavlja politične in strokovne potencialne. Vsak droben pristop ne more pomeniti pomoči manjšini, ampak vnaša lahko samo zmedo in toliko prej, če se ne vodi računa o tem, da je manjšina sama nosilec svojih pravic in boja, ki pri tem izhaja iz prilik v katerih živi, iz ustavnih možnosti tiste dežele, iz njene politične strukture ter je zato sama poklicana k politični in taktični svojega boja.

Izkušnje nam povsem zanesljivo kažejo, da prispeva k dobrososedski odnosi, razvito sodelovanje in odprta meja k izboljšanju položaja manjšine in k lažjemu sporazumevanju tudi glede teh vprašanj. Popoln nesmisel je trditi, da razvijanje dobrososedskih odnosov prihaja v kolizijo s koristmi manjšine. Naša republika in Jugoslavija sta najenostavnejše in najodločnejše reagirali, kadar je bilo to sprejeto. Ne moremo pa prejeti izhodišča, da je zaostrevanje edino sredstvo, s katerim naj se rešuje vprašanje manjšine. Resnica je ravno obratna, ostro reagiranja da lahko rezultate, če se uporabi takrat, kadar je v resnici potrebno. Urejeni dobrososedski odnosi so koristni po sebi velika dobrota in velika pomena za vsako državo. Slovenija in Jugoslavija sta odločno orientirani v miroljubno sožitje s svojimi sosedmi. Odlodno pa sta tudi pri reševanju vprašanj, ki so živ

**KARTONAZNA
TOVARNA
LJUBLJANA**

objavlja prosto
sezonsko delovno mesto
— **KUHARICE** v počit-
niškem domu Fiesa

Pogoji: kvalificirana
delavica s večletno prakso.
Delovno razmerje se lah-
ko sklene za določen čas
štirih mesecev ali pogodi-
beno. Osební dohodek po
prilici.
Pisne prijave sprejema
kadrovski sektor podjetja
do vključno 23. 5. 1972.
4781

**Razpisna komisija pri
strokovni službi
CESTNEGA
SKLADA SRS
LJUBLJANA**

Prešernova 22
razpisuje
prosto delovno mesto
STROJEPISE

Kandidatka mora izpolnje-
vati splošne pogoje po te-
majnem zakonu o delov-
nih razmerjih ter še na-
slednji pogoji:
— najmanj eno leto de-
lovne izkušnje.
Prednost imajo strojepe-
ske s dobrim znanjem stroje-
pisja.
Osební dohodek je dolo-
čen po pravilniku.
Pisne ponudbe s ustrez-
nimi dokazili pošljete kan-
didatke gornjemu naslovu.
4778

Razpisna komisija**tovarne prešitih odev
O D E J A ŠKOFJA LOKA**

razpisuje
na podlagi določb 100. člena Statuta
podjetja prosto delovno mesto
(ni reelektroja)

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki
so določeni s statutom, izpolnjevati še na-
slednje pogoje:
1. visoka izobrazba s 5-letno prakso, od tega
3 leta na vodilnih delovnih mestih
2. višješolska izobrazba s 8-letno prakso, od
tega 5 let na vodilnih delovnih mestih
3. srednješolska izobrazba s 15-letno prakso,
od tega vsaj 8 let na vodilnih delovnih me-
stih.

Prijave za razpis s kratkim življenjepisom in doka-
zili o strokovnosti, potrdilo o nekasnovanju, spreje-
ma razpisna komisija 15 dni od dneva objave raz-
pisa.
4701

**Industrija volnenih izdelkov
»VOLNA« LAŠKO**

proda na
**JAVNI LICITACIJI
STRUŽNICO**

Izključna cena je 3.500 din, prometni davek ni
vračunan.

Licitacija bo v četrtek, 25. maja 1972, ob 12. uri
v tovarni.

Pravico do licitacije imajo pravne osebe in zasebni
ki. Kavgijo v višini 20 odst. od izključne cene položite
pred licitacijo. Kupnino po licitaciji pa mora kupec
plačati v celoti.

Ogled 25. maja 1972 od 10. ure dalje.
4784

»UNIS-ROG«**tovarna opreme LJUBLJANA
Savije 89**

objavlja prosta delovna mesta za:

komercialnega referenta

za prodajo šolske opreme in učnih pripomočkov
POGOJ: visoka ali višja izobrazba s prakso v pe-
dagoškem delu in veselje do terenskega dela.

KV ključavničarje

za izdelavo in montažo transportnih naprav
POGOJ: KV ključavničar s nekaj prakso in veselje
do terenskega dela.

NK delavce

za delo v proizvodnji in notranjem transportu.

Interesenti naj se zgledajo osebno v tajništvo To-
varne opreme Savije 89.
4707

**Kmetijsko gospodarstvo
ŠKOFJA LOKA**

A razpisuje prosto delovno mesto:

TEHNIČNEGA DIREKTORJA

enote »Posestvo«

POGOJ: visoka ali višja šola agronomске
smerti

REFERENTA ZA VARNOST

POGOJ: da izpolnjuje pogoje za opravljanje
tega dela

B objavlja prosta delovna mesta:

VEČ VK ALI PK MESARJEV

v mesni predelavi in v klavnic

VEČ NK DELAVCEV

v klavnic in mesni predelavi (tudi ženske)

C objavlja

prosta učna mesta v Škofji Loki za poklica:
MESAR — KLAVER in MESAR — PREDELOVALEC
POGOJ: 6 uspešno končanih razredov osemletice;
šolanje traja 18 mesecev;
za poklic: MESAR — PROIZVAJALEC
POGOJ: uspešno končana osemletka, šolanje traja
36 mesecev.

Prosta učna mesta v prodajalnah — mesnicah:
na Jesenicah, na Bledu, v Trzinu, v Kranju, v Med-
vodah, v Škofji Loki, v Ljubljani, v Velenju, v
Bovcu, v Kobaridu in Novi Gorici za poklic: mesar
— prodajalec;

POGOJ: uspešno končana osemletka, šolanje traja
36 mesecev.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave na naslov:
Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka, Mestni trg 20,
p. 64220 Škofja Loka.
4715

**LJUBLJANSKE
MLEKARNE**

LJUBLJANA, Tolstojeva 63

razpisujemo delovna mesta

1. **SEKRETARJA** podjetja
POGOJ: diplomirani pravnik s petletno prakso
2. **DIREKTORJA** delovne enote Kmetij-
stvo
3. **DIREKTORJA** delovne enote Koope-
racija
POGOJ: za obe delovni mesti je potrebna vi-
soka strokovna izobrazba s petletno prakso
v kmetijstvu oz. kooperaciji.

objavljamo delovna mesta
v zemljiško pravni službi

1. **PRAVNEGA REFERENTA**
POGOJ: diplomirani pravnik ali pravnik s 2-letno
praksno
2. **GEOMETRA**
POGOJ: visoka ali srednja strokovna izobrazba s
2-letno prakso
3. **REFERENTA ZA ZAKUPE**
POGOJ: ekonomski tehnik
v delovni enoti kmetijstvo

1. **POLJEDELSKEGA DELOVODJO** v obratu
Stična
POGOJ: kmetijski tehnik
2. **več TRAKTORISTOV** v obratih Grosuplje
in Bokalce
3. **dva KV SADJARJA** za plantažo Dolsko
4. **več POLJEDELSKIH DELAVCEV**
za določen čas

na upravi podjetja
več **EKONOMSKIH TEHNIKOV** za delo v fi-
nančnem sektorju in kadrovski službi
za delovno enoto maloprodaja
PRODAJALKE živilske ali mešane stroke in
dve **SERVIRKI** v delikatesi Bled

za počitniški dom v Ankaranu
dve **mlajši vestni DELAVKI** za delo v go-
spodinjstvu in serviranju
za določen čas od 10. junija do 31. avgusta

Za objavljen delovna mesta razen za delavce za
določen čas je poskusno delo po dogovoru.

Ponudbe s dokazili o strokovnosti sprejema kadrov-
ska služba podjetja 10 dni po objavi oglasa.
4770

VEČJE PODJETJE V SLOVENIJI

potrebuje za nadaljnji razvoj svoje pro-
dajne mreže za prodajo časopisov, revij, raz-
glednic in tobačnih izdelkov

MANJŠE LOKALE

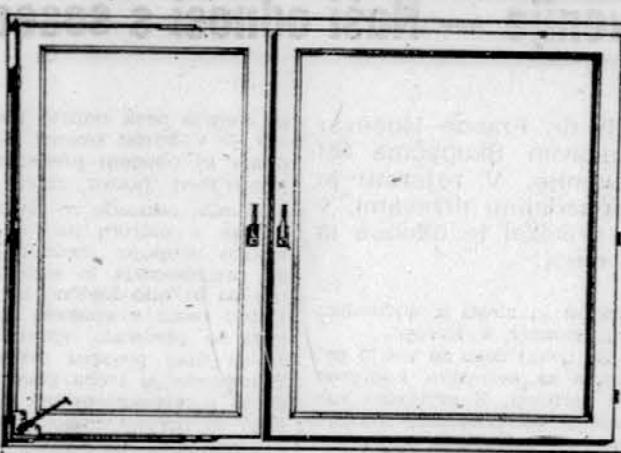
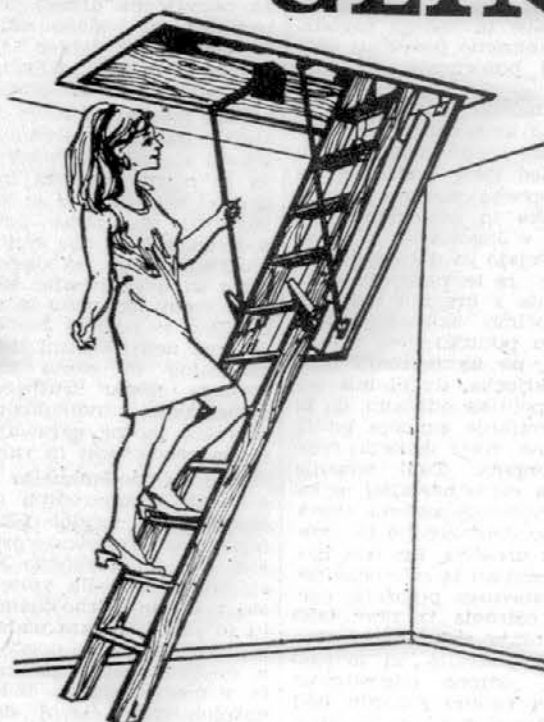
v izmeri 6—10 m² na vseh sedežih
pošt in industrijskih centrov
v Sloveniji

Prednost imajo ponudniki, katerih lokali so že
služili gornji dejavnosti.

Lastniki lokalov imajo prednost pri zaposlitvi v
teh lokalih. Lokali so lahko opremljeni ali tudi ne!

Ce bo potrebno, bomo opravili tudi manjša po-
pravila.

Lastniki primernih lokalov pošljite vaše ponudbe
s kratkim opisom lokala, lokacije, kvadrature in
višino najemnine najkasneje do 30. maja 1972 na
oglasno agencijo »DELCO« Ljubljana pod šifro »Pro-
dajna mreža«.

SAMO EDEN JE**GLIN****NAZARJE****vezano okno
GLIN****zložljive stopnice
GLIN****STAVBNO
POHIŠTVO**

- vrata
- okna
- rolete
- zložljive stopnice
- ladijski pod
- opaži
- iverice

GLIN

**pohištvo dobite v vseh
večjih trgovinah z gradbenim
materialom**

**PRI NAKUPU Z DEVIZAMI V
TOVARNI 10% POPUST**

studio d delo

Razpisna komisija strokovne službe**Skupnosti zdravstvenega
zavarovanja delavcev
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 24**

razpisuje prosta delovna mesta

1. **ZDRAVNIKA**
(Zdravniška komisija I. stopnje)
POGOJ: medicinska fakulteta in 5 let delov-
nih izkušenj
2. **REFERENTA**
(izvajanje zdravstvenega zavarovanja po kon-
vencijah)
POGOJ: gimnazija z zaključnim izpitom ali
ekonomska srednja šola in 3 leta delovnih iz-
kušenj
3. **KONTISTA in RAZČIŠČEVALCA napak
AOP**
POGOJ: ekonomska srednja šola in 2 leti de-
lovnih izkušenj.

Osební dohodek po pravilniku.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave s dokazili o
strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah na naslov:
Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev Ljub-
ljana — strokovna služba, Miklošičeva c. 24.
4706

Razpisna komisija**»KLIMA« industrija
aeroterminčnih naprav Celje**

razpisuje
po čl. 120 statuta podjetja delovno mesto

DIREKTORJA

Razpis velja do 28. 5. 1972.

Kandidat za delovno mesto direktorja mora izpol-
njevati naslednje pogoje:

- imeti mora dokončano strojno ali ekonomsko fa-
kulteto in najmanj 10 let praktičnega dela v stroki
na vodilnem delovnem mestu ali tehnična srednja
šola — strojne smeri in najmanj 13 let praktičnega
dela v stroki na vodilnem delovnem mestu;
- poznati mora specifičnost domačega in inozem-
skega trga iz predmeta poslovanja podjetja;
- izkazanost v organizacijskih in vodstvenih uspe-
hah v svojem prejšnjem delu.

Kandidat mora izpolnjevati splošne pogoje za sto-
panje v delovno razmerje in ne sme imeti prepovedi
iz čl. 55 Temeljnega zakona o podjetjih.

Osební dohodek je določen s pravilnikom o delitvi
osebni dohodkov podjetja.

Stanovanje ni zagotovljeno.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 10 dneh
po imenovanju.

Prijave s dokazili o izobrazbi in podatki o svojem
dosedanjem delu naj kandidati pošljejo na naslov:
»KLIMA«, industrija aeroterminčnih naprav Celje —
Splošni sektor.
4712

**SGP »SLOVENIJA CESTE«
DIREKCIJA LJUBLJANA**

Center za strokovno izobraževanje

**Možnosti za zaposlitev in
pridobitev kvalifikacije**

Splošno gradbeno podjetje »Slovenija cest«, Ljubljana, Titova 38 je eno izmed največjih
gradbenih podjetij za izvajanje del na objek-
tih visokih in nizkih gradenj in asfaltnih del.
V sklopu osnovne dejavnosti ima tudi močno
stransko dejavnost mehanične obrate in stroj-
no-inventarni park.

Z namenom, da bi izpolnili vrste že zapo-
slenih delavcev z novimi kadri
vabimo
k sodelovanju mlajše delavce, ki imajo veselje
do gradbene stroke, nimajo še kvalifikacije
in si jo želijo pridobiti. Te delavce bi izobra-
ževali za naslednje poklice:

**STROJNIK gradbene mehanizacije
ZIDAR
TESAR
ZELEZOKRIVEC
ASFALTER
VARILEC**

Pogoji za sprejem v izobraževanje so naslednji:
— fizična in zdravstvena sposobnost za opravljanje
enega od navedenih poklicev
— odslužen kadrovski rok, ali tudi mlajši
— najmanj 6 razredov osnovne šole
— starost do 32 let
— veselje do enega od navedenih poklicev

Podjetje ima v Ljubljani preskrbljena samska leži-
šča, na terenu po gradbiščih pa urejena delavska
naselja.

Izobraževanje poteka po naslednjem sistemu:
— v zimskem času 2—3 mesečen tečaj praktičnega
dela in strokovne teorije
— nato praktično usposabljanje po delovnih enotah
pod vodstvom inštruktorja
— v naslednji zimski zopet 2—3 mesečen tečaj stro-
kovne in splošne teorije

Po uspešno zaključenih vseh treh fazah izobraževa-
nja prejme kandidat potrdilo o interni priznani
kvalifikaciji.

Kandidatom s najmanj 7 razredi osnovne šole bo
dana možnost, da dokončajo še osmi razred in si
nato pridobijo splošno veljavno kvalifikacijo.

Na delo sprejemamo za nedoločen čas, s pogojem
1-mesečnega poskusnega dela. V času tečaja preje-
ma delavec nadomestilo osebnega dohodka, v času
praktičnega usposabljanja pa osební dohodek po
vloženem delu.

Kandidati naj vložijo prošnje na naslov:
SGP »Slovenija ceste« Ljubljana, Titova 38, center
za strokovno izobraževanje. Zaželeno pa je, da se
kandidati osebno zgledajo v našem centru zaradi
ostalih podatkov o pogojih dela in izobraževanja
v našem podjetju.
4732

mladinska knjiga

Za učence višjih razredov osnovne šole
za dijake in študente
za vse, ki jih zanimajo naravoslovne vede

deset odličnih priročnikov:

**ATLASI
ZNANJA**

Zbirka predstavlja pomembno obogatitev naše učne in splošnoizobraževalne litera-
ture. Knjige dajejo izredno nazoren in sistematičen pregled vsega znanja iz pose-
bnih učnih predmetov. Vsaki strani besedila sledi barvna stran shem, struktur
in procesov, foto — **ATLASI ZNANJA**.

Format: 13,5 x 20 cm; kartonski listi so zvezani s plastično spiralo; vsaka knjiga
ima približno 100 strani in je bogato opremljena s barvnimi slikami, shemami in
riševami.

Knjige obravnavajo naslednja področja:

KEMIJA, M. A. Feber Canals, prevedel Bruno Gombeš
MINERALOGIJA, M. Font Altaba in A. Maori, prevedel Samo Cermelj
BIOLOGIJA, A. H. Vera, prevedel Tone Penko
BOTANIKA, J. T. Thomas Domenech, prevedel Bogdan Petrič
ANATOMIJA ZIVIL, L. Blas Artio, prevedel Zmago Bufon
ZOOLOGIJA, L. Blas Artio, prevedel Zmago Bufon
ANATOMIJA CLOVEKA, V. Muedra, prevedla Alenka Dekleva
ASTRONOMIJA, M. C. Pantaleo, prevedel Martin Mastnak
FIZIKA, Fernandes Ferrer, prevedel Martin Mastnak
GEOLOGIJA, M. Font Altaba in S. Miguel Arribe, prevedel Samo Cermelj

Komplet knjig **ATLASI ZNANJA** stane 300 dinarjev v prednaročilu. Cena za posa-
menko knjigo pa je 35 din. Izšli sta še dve knjigi in sicer **KEMIJA** in **MINERALO-
GIJA**. Vseh deset bo imlo postopoma do septembra tega leta.

Knjige lahko kupite in naročite v vseh knjigarnah, pri poverjenikih in sastopnikih
na šolah, pri aktivnostih ali neposredno pri Mladinski knjigi. Oddelček za prodajo
po pošti, 61000 Ljubljana, Titova 3/III s priloženo naročilnico. Knjige boste spre-
jemali sproti.

NAROČILNICA — D

Podpisani(a) _____

natančen naslov _____

zaposlen(a) pri _____

štev. osebne izkaznice _____ Izdane od _____

Neprekljeno naročam zbirko **ATLASI ZNANJA**.

Prednaročniščno ceno 300 din bom poravnal(a) — naskrat — v 5 zaporednih me-
sčnih obrokih po 60 din — po prejemu računa in polovnice na tekoči račun Mla-
dinske knjige, Ljubljana, 501-1-30/1 (Neustrešno predplačilo!)

Strinjam se s pogojem, da prejmem komplet šole, ko je v celoti plačan.

Datum: _____

Podpis: _____

4728

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

razpisuje
prosto delovno mesto
dipl. ing. gradb. —
statik

Nastop službe takoj ali
po dogovoru.
Razpis velja do zasedbe
delovnega mesta. Pismene
ponudbe pošljite na na-
slov: Projektivno podjetje
Kranj, Cesta JLA 6-I.
4782

Razpisna komisija montažnega podjetja »INSTALACIJE« GROSUPLJE

razpisuje
maradi reelektre delovno mesto
DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še
naslednje pogoje:
da imajo srednjo strokovno izobrazbo oziroma de-
lovodsko šolo s desetletno prakso na vodilnih de-
lovnih mestih.

Ponudbe sprejema razpisna komisija do 10. jun-
ja 1972. 4780

ZAHVALA

Ob prežgdnj izgubi naše predrage žene in mame

JOŽE DEBELJAK

roj. RAZINGER

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so jo
spremili na zadnji poti, darovali vence ali cvetje ali kako drugače počastili
njen spomin. Zahvala zdravnikom dr. Bitencu in dr. Snoju ter strežnemu
osebju. Zahvaljujemo se tudi g. županu za tolažilne besede in opravljeni
obred in vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje.

Zalujoči:

mož Ciril, sinova Tone z družino in Peter ter drugo sorodstvo

V 95. letu je mirno zaspal naš dobi oče, ded in praded

ALOJZI PRIMC

Pogreb bo v sredo, dne 17. maja 1972 na pokopališču v Zalcu ob 16. uri
Avto odpelje izpred hiše žalosti v Celju, Dečkova cesta 42, ob 15.30

Zalujoči:

otroci Alojz, Ignac in Peter z družinami

Celje, 16. maja 1972

KO STIRI TRPIMO ZARADI IZGUBE NASE NADVSE LJUBLJENE

ANGELE LOŽAR

SE LEPO ZAHVALJUJEMO VSEM, KI STE BILI KAKORKOLI
OB NJEJ IN OB NAS V NAJTEŽJH TRENUTKIH ŽALOSTI

LOŽARJEVI, KAVCICEVI, MESETOVI

LJUBLJANA, 17. MAJA 1972

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni sodelavec

JOŽE ROMŠAK

delavec v obratu za anorgansko proizvodnjo

Pogreb pokojnega sodelavca, ki je s prizadevnim delom pripomogel
k razvoju tovarne, bo izpred hiše žalosti v Palovčah št. 7 na
pokopališču v Vranji peči v sredo, 17. maja 1972 ob 16. uri

Dobrega in vestnega sodelavca bomo trajno ohranili
v lepem spominu

Kolektiv in družbenopolitične organizacije
»LEK« Ljubljana

Sporočamo vsem prijateljem in znancom, da je po dolgi bolezni
v 76. letu starosti preminila naša ljuba, dobra mama

KAROLINA PROSEN

rojena KRAIGER

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, dne 18. maja 1972, ob 15.30
na dravljem pokopališču

Do pogreba leži v kapeli v Dravljah

Zalujoči:

otroci: sinovi Franc, Andrej, Stane, Ljotje z družinami, hčeri Frida
in Mimi z družinami, vnuki in pravnuki in drugo sorodstvo

Ljubljana, Senčur, Celovec, Velikovec, Dunaj, 14. maja 1972

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

dr. MAKS WRABER

znanstveni svetnik in dopisni član SAZU

Pogreb bo v sredo, 17. maja 1972, ob 14.30 iz Nikolajeve
mrliške vežice na Zalah

Dolgoletnega aktivnega člana in sodelavca Prirodoslovnega društva
in Društva biologov Slovenije bomo ohranili v trajnem spominu

Prirodoslovno društvo Slovenije
Društvo biologov Slovenije

ZP ISKRA KRANJ Strokovne službe Organizacijsko kadrovske področje

razpisuje
prosti delovni mesti:

1. PERSONALNEGA REFERENTA
2. OBRAČUNOVALCA ŠTIPENDIJ

POGOJI:

pod 1.: ekonomska srednja šola ali višja administra-
tivna šola in najmanj 3-letne delovne izkušnje v ad-
ministraciji;
pod 2.: ekonomska srednja šola in najmanj 3-letne
delovne izkušnje v administraciji.

Osební dohodki po pravilniku o delitvi osebnih do-
hodkov Strokovnih služb ZP Iskra.
Delovni mesti sta v Ljubljani, Trg prekomorskih
brigad 1. Nastop dela je mogoč takoj ali po dogo-
voru.

Pismene prijave pošljite na naslov: ZP ISKRA Kranj,
Organizacijsko kadrovske področje, Ljubljana, Trg
prekomorskih brigad 1/VI., najkasneje do 5. VI. 1972.
4764

ZAHVALA

Po prestanem trpljenju smo izgubili našo drago
hčerko, sestro, svakinjo in teto

Julijo Pogačnik

Iskreno se zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu
osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, predvsem
pa zdravnici dr. Krečevi in strežnemu osebju ZD
Kranj za vso pomoč v času njene hude bolezni.
Enako se zahvaljujemo č. duhovščini, pevcom, so-
sedom, prijateljem in znancom za izrečeno sožalje,
darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoči:

mama, sestre, svakinje, nečakinje in nečaki.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi
moje drage in nepozabne mame,
tete in sestre

Elizabete Grčar

- Luše

roj. Walland

se iskreno zahvaljujemo delegaciji ZBKS »Stara Ljub-
ljana«, za poslovljni govor tov. Jesetovi, pevcom,
duhovščini ter vsem sorodnikom in znancom, ki so
počastili njen spomin, ji darovali cvetja in jo
spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči:

sin Zdenko in drugo sorodstvo
Ljubljana, 11. maja 1972

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancom, da je umrl naš dragi
stari očka, tast, stric in svak

Slavko Jeranč

vodja zemljiške knjige v pokou

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 18. maja 1972,
ob 14.30 iz Kristoforve vežice na Zalah

Zalujoči:

vnucuk Sami z mamico in drugo sorodstvo
Logatec, Cerknica, Koper, Pula, Branica,
Ljubljana, 15. maja 1972

Dotrpela je v 77. letu naša draga žena, mama,
stara mama in sestra

Ivana Marin

roj. KOSAK, p. d. Tomažkova mama

Pogreb pokojne bo v četrtek, 18. maja 1972, ob 15.30
iz hiše žalosti Sr. Jarše 9, na pokopališču v Mengeš

Zalujoči:

mož Alojz, sin Franc in hčerke Ivanka, Kristina,
Stefka in Milena z družinami, sestra Marija
in drugo sorodstvo

Sr. Jarše, 16. maja 1972

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

Amalija Primožič

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 17. maja 1972
ob 16. uri v Dol. Logatcu.

Užaloščeni:

mož Franc, sin Slavko, hčere Elda, Jolanda
in Jožica z družinami

TOVARNA VOLNENIH ODEJ ŠKOJFA VAS

Odbor za delovna razmerja

razpisuje

1 štipendijo za leto 1972/73

na študij na višji ekonomsko komercialni šoli —
finančna smer

Prijavitelj pošlje na gornji naslov. Rok za pošiljanje
prošenj je 30 dni po objavi razpisa. 4783

Razpisna komisija pri podjetju

FERRALIT ŽALEC

ŽALEC, Šlandrov trg 22

razpisuje

po 106. in 114. členu Statuta podjetja
delovno mesto

DIREKTORJA podjetja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpol-
njevati še naslednje:

— visoka strokovna izobrazba metalurške,
strojne, ekonomske ali pravne smeri z naj-
manj 4-letno prakso na vodilnih delovnih me-
stih

— višja strokovna izobrazba metalurške,
strojne, ekonomske ali pravne smeri z naj-
manj 6-letno prakso na vodilnih delovnih me-
stih

Kandidat mora predložiti, potrdilo o nekaznovanju
in da ni v postopku ter potrdilo, da je aktiven dru-
žbenopolitični delavec.

Prijave naj kandidati s dokazili o izpolnjevanju na-
vedenih pogojev pošljejo na razpisno komisijo Fe-
rralit Žalec, najkasneje v 15 dneh po objavi tega
razpisa. 4720

SKLAD ZA KOMUNALNO UREJANJE ZEMLJIŠČ OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA

LJUBLJANA, Celovška 89

razpisuje

po 13. in 14. členu Odloka o urejanju in od-
dajanju stavbnega zemljišča na območju me-
sta Ljubljana, (Glasnik št. 2/67)

II. JAVNI NATEČAJ

Za oddajo stavbnega zemljišča parc.
šte. 17/23 k. o. Sp. Šiška, površine
94 m² za zgraditev stanovanjskega
prizidka ob Trzni ulici.

Rok za začetek graditve je 1. 8. 1973, rok za dokonča-
nje pa 1. 8. 1975.

Izključna cena, ki obsega stroške za pripravo stav-
bnega zemljišča znaša 1.380.— din za 1 kv. m.

Ponudniki morajo hkrati z vložitvijo ponudbe vpla-
čati varščino v znesku 5.000.— din na tekoči račun
Sklada za komunalno urejanje zemljišč številka
501-652-43/4.

Ostale pogoje natečaja si lahko interesi ogledajo
pri Skladu.

Ponudniki morajo oddati ponudbe do 31. 5. 1972 do
12. ure osebno pri Skladu ali priporočeno po pošti
v zapečateni kuverti z oznako »Natečaj za oddajo
zemljišča«. 4729

Vsem sorodnikom in znancom sporočamo žalostno
vest, da je nenadoma preminila naša druga sestra
in teta

Marija Strmole

upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 18. maja 1972
ob 14. uri izpred Marijine mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

brat Jože, nečaki in nečakinje
ter drugo sorodstvo

Sporočamo, da je v 87. letu starosti umrla
naša ljuba, skrbna mama

Rozalija Toplikar

vdova po mizarškem mojstru

Pokopali smo jo v družinskem krogu 15. maja 1972
na Zalah

Vsem, ki ste jo imeli radi, ji ob težkih časih
pomagali, iskrena hvala

Zalujoči:

sin Jože, hčerke Ema Savene, Olga Vidraja
in Anica Reje z družinami

Ljubljana, Pula, 16. maja 1972

Vzgojno varstveni zavod IZOLA

razpisuje
za nedoločen čas
delovna mesta za:

1. pedagoškega vodjo
2. osem vzgojitelj
3. dve varuhinji

Pogoji: pod 1. vzgoji-
telja s strokovnim izpi-
tom in najmanj pet let
prakse pri pedagoškem
delu — pod 2. vzgojitelji-
ca s končano vzgojiteljsko
šolo — pod 3. končana
osnovna šola.

Rok prijave 15 dni po
objavi. Nastop službe ta-
koj oziroma po dogovoru!
Stanovanja ni! 4738

Komisija za delovna razmerja pri podjetju POSREDNIK LJUBLJANA STARI TRG 3/II

objavlja

prosta delovna mesta

3 PRODAJAL — tekstilne stroke

Pogoji: KV trgovski de-
lavec in 1 leto prakse.

Nastop mogoč takoj. Ob-
java velja do zasedbe de-
lovnega mesta. 4762

Avto moto društvo KAMNIK

razpisuje

po Zakonu o sredstvih
družbenih organizacij li-
citacijsko odprodajo za

osebni avto Z-750

leto izdelave 1966, ne-
vozen, izključna cena je
5.000,00 din

Licitacijska odprodaja bo
20. maja 1972 ob 10. uri
pri AMD Kamnik, Trg
svobode 6, Kamnik. 4763

Gostinsko podjetje BRASLOVČE

razpisuje

V NAJEM

svoj obrat

DOM NA GORI OLJKI

Interesenti naj se prijavi-
jo v upravi v Braslovčah,
kjer dobijo vse informac-
ije. Prednost imajo KV
gostinci, zaželen zakonski
par. 4743

POSLOVNI ODBOR

Stanovanjskega podjetja Jesenice

JESENICE, C. maršala Tita 18

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE splošnega sektorja

Poleg splošnih pogojev predvidenih z zakonom, mo-
rajo kandidati za delo na tem delovnem mestu
izpolnjevati še poseben pogoj:

da imajo višješolsko izobrazbo — višja šola za orga-
nizacijo dela, višja pravna ali višja upravna šola in
najmanj 3 leta delovnih izkušenj na delovnih mestih,
za katera se zahteva višješolska izobrazba — 3 me-
sece poskusnega dela.

Kandidati za prosto delovno mesto morajo vložiti
prijavo z dokazili, da izpolnjujejo pogoje v 15 dneh
po objavi razpisa na naslov: Stanovanjsko podjetje
Jesenice, Jesenice, C. maršala Tita 18. 4785

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

PODJETJA

POSREDNIK

LJUBLJANA, Stari trg 3/II.

razpisuje mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Poleg splošnih pogojev, se zahtevajo še naslednji
pogoji:

— višja šolska izobrazba ekonomsko-komercialne
smeri in 3 leta prakse na vodilnem delovnem mestu
v gospodarstvu,
— srednja šolska izobrazba in 5 let prakse na vo-
dilnem delovnem mestu v gospodarstvu.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in praksi sprejema
razpisna komisija v 10 dneh po objavi. 4786

Naše ljubljene mame

LEE OMAHEN

rojene KRAJC

ni več. Tiho smo jo položili k počitku doma v Grahovem, kakor
je želela. Vsem, ki so jo imeli radi in ji storili kaj dobrega,
priznava hvala!

Zalujoči:

mož inž. arh. Janko, sin Tomaž z družino, hči Vanda, po pol brata
Matija in Niko Kraja in drugo sorodstvo

Ljubljana, Luzern, 11. maja 1972

ATENTATOR NA WALLACEA PRIJET — Po predvolilnem govoru guvernerja in kandidata za predsednika ZDA Georgea Wallacea je nanj streljal 21-letni Arthur Bremer (v sredini), ki so ga takoj zatem prijeli. Wallace je bil hudo ranjen, vendar možnosti za njegovo ozdravitev niso slabe.

POSKODOVANA SOVJETSKA LADJA — Severnovietnamska časopisna agencija je poslala v svet fotografijo ladje »Griša Akpljane«, ki so jo v pristanišču Cua Ong (DRV) poškodovale ameriške bombe.

VERA NIKOLIĆ SPET ZMAGALA V LJUBLJANI — V osrednji točki mednarodnega atletskega mitinga Alpe Adria je naša najboljša atletinja Vera Nikolić zmagala v teku na 1500 m. Na sliki: Nikolićeva (levo) in Rajherjeva.

VODNA NEVARNOST UPADA — Narasla Reka, ki je v okolici Ilirske Bistrice prestopila bregove in ponekod poplavlila tudi ceste, je močno ogrozila obrate tovarne Lesonit in obrat električne žage Topol, kjer so za vsak slučaj že odstranili nekaj strojev. V bližnjem Bridovcu pa so morali izseliti prebivalce iz ogroženih hiš. Ze okrog poldne je začela voda upadati.

Dobre poti s sosedi

Razprava v republiški skupščini o zunanji politiki — Največ pozornosti našim odnosom s sosednjimi državami in položaju naše manjšine v tujini

V razpravi o ekspozeju dr. Franca Hočevarja so sodelovali Janez Vipotnik, Bogdan Osoinik, Vlado Uršič, Milo Vižintin, Rudi Simac, Silvo Devetak, Andrej Škerlavaj, Ivan Kreft, Branko Zdravec, Bogdan Snabl in Franjo Bobovec. Razpravljali so večinoma pozornosti posvetili odnosom s sosednjimi državami in problematiki slovenske manjšine v Italiji. Avstriji in na Madžarskem.

JANEZ VIPOTNIK je ugovarjal, da objektivna ocena položaja naših manjšin kaže do ločen napredek, ki je predvsem posledica naporov za mejskih Slovencev samih, pa seveda tudi splošne politike Slovenije in Jugoslavije. V zvezi s tem je poudaril, da izkušnje dokazujejo, da je učinkovitost pomoči matic pri urejanju manjšinskih vprašanj odvisna predvsem od stanja mednarodnih odnosov, čim bolj so ti odnosi, tem večje so tudi možnosti za ustrezno urejanje problemov manjšin.

Položaj naših manjšin seveda še ni tak, da bi bili s njim lahko zadovoljni. Treba bo še dosti naporov predvsem manjšine same ter naše pomoči in razumevanja za njene napore. Pri dajanju pomoči samskim Slovincem moramo biti odločni in konkretni, pri tem pa paziti, da ne bomo popuščali ne raznim oportunizmom v lastnih vrstah, ne tistim silam v sosednjih državah, ki tudi manjšine želijo izkoristiti za razne špekulacije v zvezi z Jugoslavijo.

BOGDAN OSOINIK je največji del svoje razprave posvetil zahtevam, s katerimi se sooča jugoslovanska in seveda tudi slovenska zunanja politika splošno, ki nastajajo v Evropi. V centralni Evropi je prišlo do določenega popuščanja napetosti in obstajajo resne možnosti, da se bo razvoj v tej smeri nadaljeval. To ustvarja nov položaj na naši celini, katerega glavna značilnost so večje možnosti za širše in bolj vsestransko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Te procese moramo skrbno spremljati, analizirati in pripraviti podoben dolgoročen program našega vključevanja vanje, če nečemo zaostati za splošnim razvojem na naši celini. Proces popuščanja v Evropi ni brez nevarnosti, nevarnost pa je, da se toliko bolj pomembno, da smo vanj vključeni kot nevarne države in da s pozicij nevarne države uveljavljamo svoje interese.

VILDO URŠIČ je govoril o položaju beneških Slovencev in ugovarjal, da je nezadovoljiv, čeprav je do določenega napredka prišlo tudi na tem področju. Vendar pa je Benečija še vedno tisto področje, kjer je naša manjšina najbolj ogrožena, saj ji je bilo treba pomagati več kot doslej.

MILKO VIŽINTIN je podobno kot drugi razpravljajoči ugovarjal pozitivne premike v odnosu Italije do slovenske manjšine, bil pa je kritičen do tistih, sicer manjšinskih, sil v Italiji, ki skušajo zavirati take pozitivne procese. Do teh sil je treba biti pre-

viden in posoren, hkrati pa nadaljevati z našo politiko do Italije, ki je v interesu obeh držav.

RUDI SIMAC je podrobneje opisal položaj na goriškem delu italijansko-jugoslovanske meje. Navedel je številne praktične in trajne koristi odprte meje, hkrati pa se zavzel, da bi ta odprtost tudi na goriškem delu meje zahtevala tako kot na tržaškem, kajti dolgo časa je bil ta del odprte meje nekoliko v senči Trsta, predvsem zato, ker so v Trstu bile in so še pri- stoisne nekatere težnje po monopolu nad odprtostjo in di- alogom na italijansko-jugo- slovanski meji.

SILVO DEVETAK je govoril o več vprašanjih: državnih odnosih med Jugoslavijo in Italijo, o naši manjšini v Italiji, o gospodarskem so- delovanju, o promernih zve- zah ter o znanstvenem in kul- turnem sodelovanju. Navedel je več konkretnih podatkov o sodelovanju in rezultatih na omenjenih področjih ter na- omenil stvari, ki jih je še tre- ba urediti.

ANDREJ ŠKERLAJAV je govoril o izkušnjah, ki jih imajo slovenski sindikati v sodelovanju z Italijo in Av- strijo. Opozoril je predvsem na nekatera še nerešena vprašanja naše ekonomske migracije. Tako se na pri- mer v Avstriji kar 70 odstot- kov naših delavcev zaposluje mimo meddržavnega sporazu- ma o zaposlovanju, avstrijske oblasti pa ne kažejo volje, da bi to anomalijo odpravili. V Italiji se naši ljudje zaposlu- jejo v glavnem tam, med- kakrat jih je tam med 15.000 in 40.000. Z Italijo ni- mamo sporazuma o zaposlo- vanju in bo to vprašanje tudi težko rešiti, saj se Italijani sami otepaajo z viškom delov- ne sile. Kljub temu pa bo

BRANKO ZDRAVEC je pod- pri Kreftove ugovoritve o Slo- vencih v radgoneskem ko- tu, podrobneje pa se je do- dal, da so naši manjšinski so- cialni vprašanja, ki se ti- čajo naših ljudi iz obmejnih krajev, ki hodijo na delo v Avstrijo in kmetov dvoletni- kov. Mnogo stvari na tem po- dročju še ni urejenih, za- tamkajšnje prebivalce pa bi

treba tudi z Italijo iskati boljše rešitev tega vpraša- nja.

IVAN KREFT je opozoril, da so premočno pozornosti in pod- pore deležni naši rojaki v radgoneskem kotu in se zavzel za to, da bi si prizadevali razrešiti tudi naše manjši- ne in na nove pojave eskalaci- je šovinizma. Takim poskusom se je treba odločno upreti, saj služijo edinele interesom tistih, ki zavirajo pozitivne procese tako doma, kakor tudi na širšem prostoru v Evropi.

FRANJO BOBOVEC je ugo- varjal, da se je sodelovanje med slovenskimi in madžar- skimi obmejnimi pokrajini začelo šele po letu 1963. Pri- bližno tedaj so začeli madžari kazati tudi več razumevanja za našo manjšino v Porabju, pri čemer je nanje gotovo vplivalo gledanje, kako smo pri- nas uredili položaj madžarske manjšine. V porabskih vaseh so v šole uvedli slovensčino, kar je veličinski premik v primerjavi s preteklostjo, ko so v času informatorja razse- lili šolom madžarske 5000 Slovencev. V zadnjih letih je odnos do naše manjšine, kot tudi sodelovanje med obmejnimi pokrajinami krenilo po- novih poteh. Resda obstoje- še marksistične ovire, ki pa niso take, da jih z dobro vo- ljo obeh strani ne bi bilo mo- goče premagati.

BRANKO ZDRAVEC je pod- pri Kreftove ugovoritve o Slo- vencih v radgoneskem ko- tu, podrobneje pa se je do- dal, da so naši manjšinski so- cialni vprašanja, ki se ti- čajo naših ljudi iz obmejnih krajev, ki hodijo na delo v Avstrijo in kmetov dvoletni- kov. Mnogo stvari na tem po- dročju še ni urejenih, za- tamkajšnje prebivalce pa bi

Zadnje vesti

ZDA

zavrnilo predlog

Hanoi in FNO predlagala, naj bi bila v četrtek seja četverne konference

PARIZ, 16. maja (Reuters, UPI) — Delegacija ZDA in saigonskega režima sta zavrnili predlog DR Vietnamu in za- časne revolucionarne vlade Južnega Vietnamu, da bi se pariski pogovori o miru v Vietnamu nadaljevali v četr- tek.

Predstavniki ameriške dele- gacije na teh pogovorih je iz- javil nocoj, da po oceni Ame- rikanov in njihovih saigonskih zaveznikov ni nobenih znamenj, da bi se druga stran želela resno pogovarjati o bistvenih zadevah. Dodal je, da bo ameriška delegacija o tem izdala jutri obširno sporočilo.

Predstavniki State Depart- menta je sporočili, da se bo šel ameriške delegacije na pariskih pogovorih o miru v Vietnamu. V Porter danes vr- ni v Washington na običaj- no posvetovanje. Dodal je, da bo Porter ostal v Wa- shingtonu nekaj dni.

Na podlagi tega sporočila je videti, da je malo verjet- no, da bi se pariski pogovo- ri lahko nadaljevali ta teden.

Tito in Ceausescu na sprejemu

KRALJEVO, 16. maja (Tan- jug) — Predsednik ZIS Džemal Bijedić in predse- dni ministrskega sveta SR Romunije Ion Gheorghe Ma- uret sta priredila nocoj slo- vesni sprejem ob otvoritvi največje elektrarne v Evropi v Djerdapu. Na sprejemu sta bila tudi predsednik Tito in Ceausescu z ženama. Pred- sednik Tito in Ceausescu sta prišla skupaj na sprejem ter sta se zadržala dlje časa in se pogovarjala v prisrčnem in prijateljskem ozračju.

Čestitke Titu

SARAJEVO, 16. maja (Tan- jug) — Ob ponovnem od- kovanju predsednika Tita z redom narodnega heroja Ju- goslavije so Titu poslali čes- titke predsednik republiške- ga odbora ZZZB NOB BiH Ili- ja Materić, predsednik IS BiH Dragutin Kosovac, pred- sednik CK ZK BiH Branko Mikulić in delavci železniško- transportnega podjetja v Za- grebu.

Laird na poti v Evropo

WASHINGTON, 16. maja (AP) — Ameriški obrambni minister Melvin Laird je od- potoval danes v Evropo, da bi bil ameriškim zaveznikom v NATO paktu razložil Nixonov »pogumen sklep o miru v In- dokini«.

»Prepričan sem«, je izjavil pred odhodom na pot, »da bo večina obrambnih ministrov držav članic NATO razumela to zelo veličastno ponudbo za mir«.

Laird je razložil, da pod to ponudbo razume predlog predsednika Nixona, ki ga je dal pretekli teden, da umakne ameriške čete iz Vietnamu v roku štirih mesecev po soglas- ju Severnega Vietnamu, da iz- pustijo na svobodo ameriške vojne ujetnike in privoli na ustavitve ognja v vsej Indo- kini pod mednarodnim nad- zorstvom.

Ameriški obrambni mi- nister se bo udeležil v četrtek in petek sestanka skupine NATO za jedrsko planiranje v Københavnu, 24. maja pa se- stanika komiteja NATO za ob- rambno planiranje v Bruslju.

Lieftinck prispel v Beograd

BEOGRAD, 16. maja (Tan- jug) — V Beograd je nocoj prispel dr. P. Lieftinck, izvr- sni direktor mednarodnega monetarnega sklada, ki za- stopa tudi našo državo v tej mednarodni organizaciji. Med bivanjem v naši državi bo imel dr. Lieftinck redne let- ne konsultacije s predstavi- ki Narodne banke Jugoslavi- je in zveznih organov in bo obiskal tudi nekatere kraje Makedonije in vzhodne Sr- bije.

Požar v Pomoravki

SVETOZAROVO, 16. maja (Tanjug) — Danes popoldne je izbruhnil požar v skladišč- ni zgradbi podjetja »Pomorav- ka« v Svetozarovu. Poškodov- an je glavni električni vod in ogrožen je tudi transformator v industrijskem delu me- sta. Gašenje je oteženo, ker nimajo vode in so podkalili na pomoč gasilce z vsega Po- moravja.

»Miga-23« nad izraelskimi položaji

TEL AVIV, 16. maja (UPI) — Predstavniki izraelskih obo- roženih sil je sporočili, da sta dva egiptovska letala tipa »mig-23« preletela izraelske vojaške položaje na Sinaj- skem polotoku. Izraelska le- tala so dobila ukaz, da mora- jo takoj vzleteti, vendar ju- rski predstavniki v Tel Avivu ni povedali, če so prišli v stik z egiptovskimi letaloma.

Telegrami

ČESTITKA — BEOGRAD

Predsednik republike Tito je norveškemu kralju Olafu V. poslal ob državnem prazniku kraljevine Norveške brzojavno čestitko.

BRZOJAVKA OB JUBILEJU

— Predsed- stvo ZKJ je poslalo demokratski partiji Gvi- neje ob njeni 25 obletnici pozdravno brzo- javko, v kateri ji želijo uspeha v nadalj- njem delu in uspešen razvoj gvinejskega ljudstva.

KITAJSKI VELEPOSILNIK V SPLITU

— SPLIT. Sem je dopotval kitajski velepo- silnik v Beogradu Ceng Tao z ženo. Ogle- dal si je obinsko skupščino in se pogo- varjal z namestnikom predsednika skupš- čine Iyom Begom. Spletni se zanimajo za sodelovanje s katerim od kitajskih mest.

ETIOPSKA DELEGACIJA — SARAJEVO

— Etiopska vojaška delegacija, ki jo vodi obrambni minister generalpodpolkovnik Kebede Gebre, je obiskala Sarajevo. Ogedala si je podjetje UNIS in Zrak, sprejel pa jo je tudi generalpodpolkovnik Franjo Herjavec.

BOLGARSKA DELEGACIJA — BEOGRAD

— BEOGRAD. Na povabilo sveta ZSJ je v Beograd dopotovala bolgarska sindikalna delegacija, ki jo vodi sekretar centralnega sveta Gri- gorije Borgov. Predstavniki bolgarskih in jugoslovanskih sindikatov so se pogovarjali o delu organizacij in poglabljanju sode- lovanja.

SOVJETSKA DELEGACIJA — BEOGRAD

— BEOGRAD. Sem je na povabilo zveznega odbora ZZZB NOB dopotovala delegacija sovjetskega komiteja vojnih veteranov, ki jo vodi član komiteja in predsednik volgoogradske or- ganizacije vojnih veteranov Denisov Grigorij Ivanovič.

STROUGAL POVABLJEN V BERLIN

— PRAGA. Predsednik češkoslovaške vlade Lu- bomir Strougal je odpotoval na kraji obisk v Berlin; povabil ga je predsednik vlade NDR Willi Stoph.

BRANDT NAMERAVAL V AVSTRILJO

— BONN. Zahodnonemški kancler Brandt bo prihodnji teden za tri dni obiskal Avstrijo. S kanclerjem Kreiskyem se bo pogovarjal 23. maja, sprejel pa ga bo tudi predsednik Franz Jonas. V Bonn se bo vrnil 25. maja.

SESTANEK TROJICE — KAIRO

— KAIRO. Tu se bodo konec meseca sestali egiptovski li- bski in sirski predsednik Sadat, Gadafi in Assad; govorili bodo o položaju na Bliznjem vzhodu in o možnostih za podporo palestin- skemu odporišnemu gibanju.

UGRABITELJI IZPUSTILI DAVIESA

— MONTEVIDEO. Tupamarji so po letu dni izpustili finančnika in nekdanjega urjav- skega ministra Carlosa Fricka Daviesa; ugrabili so ga lani 14. maja, ker je bil vple- ten v neko bančno afero.

INDIRA GANDHI SE ODPRAVLJA V EVROPO

— NEW DELHI. Indijska pred- sednica Indira Gandhi bo prihodnji mesec obiskala Švedsko, Češkoslovaško in Ma- džarsko. Na pot namerava 13. junija, v- treh evropskih državah pa bo ostala teden dni.

JAPONSKI GOSPODARSTVENIKI V ROMUNLI

— TOKIO. Delegacija japonskih gospodarstvenikov je odpotovala na eno- tedenski obisk v Bukaresto. Delegacija, ki šteje 21 članov in jo vodi predsednik pod- jeta »Kavasaki Heavy Industries«, bo spre- jel tudi romunski predsednik Ceausescu, ki namerava obiskati Japonsko junija.

KONFERENCA O TEHNOLOSKEM RAZVOJU — BRAZILIJU

— KONFERENCA O UVELJAVLJANJU ZNANOSTI IN TEH- nologije v latinskoameriških državah. Raz- pravljali bodo o tehnoloških težavah v go- spodarskem razvoju Konferenco je pripra- vila organizacija ameriških držav in bo traja- la do četrta.

INGRA NAJ BI SODELOVALA V GRČIJI

— ATENE. Pogajanja med zagreb- sko firmo INGRA in grškim javnim združenjem za električno energijo (PPC) o gradnji ter- moelektrarne na otoku Krsti gredo h kon- cu. Gradnja naj bi stala približno 5 mili- ionov dolarjev, pogajanja, ki se vlečejo že skoraj leto dni, pa naj bi se v kratkem kon- čala s podpisom pogodbe. Glavni konku- rent našemu podjetju je bila neka poljska firma.

AVSTRALSKI SINDIKATI IN SAMO-UPRAVLJANJE

— MELBOURNE. Delavsko sodelovanje pri upravljanju podjetij je neizogibno in gre le za vprašanje časa, je izjavil predsednik združenih sindikatov avstralskih kovinarjev na konferenci zdru- ženja za delovne odnose in kapital v Syd- neyu. Predsednik sindikatov opozarja avstralske delodajalce, da bodo njihova podjetja dosegla večjo produktivnost, če se bodo sodelovali pri upravljanju, pa- tudi stavk in prekinitev dela bo manj.

SOĐELOVALI PRI UDARU — DZAKAR- TA

— Tu so aretirali 9 ljudi, obtoženih, da so bili leta 1963 vpleteni v poskus državn- ga udara. Preiskava še ni končana, podrob- nosti pa ne navajajo.

Pa še to:

IZREDNA PRILOŽNOST — Kvarner-ex- press ponuja domačim gostom sedemdnevno bivanje v hotelu B kategorije Ičići za vsak dan 600 dinarjev ali 86,50 dinarjev na dan. Zadarski »Adriatic«-turistohotele pa po pisanju Večernjih novosti omogoča pen- zion tudi v hotelih »B« kategorije pri Anco- ni v Italiji za 75 dinarjev na dan (plačljivo v dinarjih). Nihče ni turist v svoji domovini.

1973: vse cestam

Republiški zbor za drugačno razporeditev sredstev od bencina, kot je predlagal IS — Kmečki zakon sprejet

LJUBLJANA, 16. maja. Kakor je bilo pričakovati, je bilo v popoldanskem delu današnjega zasedanja republiškega zbora slovenske skupščine največ razprave o predlogu odloka o razporeditvi sredstev, zbranih s povečanjem prometnega davka v maloprodajni ceni za bencin.

Republiški zbor je sprejel odlok v enakem besedilu kot dopolnilne gospodarski zbor, vendar pa v drugem delu, ki se tiče razporeditve sredstev, raz- poreditev: 70 odstotkov pove- čanega prometnega davka ali 0,455 din pri litru bencina ostane na skladu SRS, 30 odstotkov ali 0,195 din pri litru bencina pa v račun republiš- kih sredstev za izravnavanje v gospodarstvu in za pospe- ševanje gospodarskih dejav- nosti — bo namreč veljala po odločitvi poslancev samo za leto 1972, od 1. januarja 1973 pa bodo šla vsa tako zbrana sredstva izključno za ceste, oziroma bodo v celoti doho- dek samoupravnih interesne skupnosti za ceste.

Kakor rečeno, izvršni svet je bil proti takšnemu besed- ilu odloka, kar je utemelje- val s svojimi na novo spre- jetimi oziroma dodatnimi ob- veznostmi v znesku 112,1 mi- lijona din.

Poslanci pa so vztrajali pri tem, da mora iti vsaj v pri- hodnjem letu ves ta denar za ceste; letos sicer privolijo v razporeditev 70 odstotkov: 30 odstotkov, ker pač poskušajo razumeti težave repu- bliškega proračuna, a še to se jim ne zdi čisto prav. Vklako bi IS uradno in uredil svojo bilanco bodisi letos bodisi v prihodnjem letu, če zvezna skupščina te podprativne be- ncin ne bi sprejela? je dejala neka poslanka in dodala, da ta denar torej mora iti vsaj v prihodnje v celoti za ceste.

V razpravi o tej točki dne- vnega reda so sodelovali JOŽE FLORJANČIČ, IVAN KREFT, RADO PUŠENJAK, MILO VI- ZINTIN, VIKTOR SEITL, MILOŠ POLIČ, MAGDA MI- HELIČ, FRANCI GERBEC in MIRAN GOSLAR.

Pojasnilo

Dne 16. maja 1972 ste objavi- li na zadnji strani Vašega uglednega časopisa pod Pa- še to: Zaupaj samemu sebi, češ, da Semernarja Ljubljana ponuja bogato izbiro semen na plakat za turistični rally Ljubljana—Metlika in na kon- cu pravi: »Vaše seme — va- še uspehe«.

Z ozirom na to, da je Se- merarnarja Ljubljana s svojim oglašom podprila ta rally in da se je zgodila napaka pri tiskanju letaka, prosimo, da objavite pravilni konec ogla- sa, ki naj bi se glasil:

»Naše seme — va- še uspehe! Za storjeno uslugo, se vam najlepše zahvaljujemo! Kmečka ohoet »72« Pododbor za rally Ljubljana

Kanton: vse razprodano

PEKING, 16. maja (Tan- jug) — Sinoči se je končal tradicionalni sejem v Kanto- nu, na katerem je bilo raz- stavljenih več kot 10.000 ki- tajskih izvoznih proizvodov.

Sejem je bil izrazito poslov- ne narave, tako da je bilo že nekaj dni pred koncem se- jma vse razstavljeno blago razprodano.

Pevca iščeta resnico

ZAGREB, 16. maja (Tan- jug) — Pred okrožno sodišče v Zagrebu sta po daljšem odlaganju razprave prišla po- pularna jugoslovanska pevca zabavne glasbe Djordje Mar- janović in Krunoslav-Kižo Sla- binac. Sodnik je obema »ze- zdama« priporočil, naj se po- ravnata in pogovorita. V to je Marjanović privolil, ven- dar pod pogojem, da Slabinac zanj izjavo v zagrebškem »Stidiju«. Slabinac ni bil za to, rekel je, da resnice ne bo ugotavljal v tisku; temveč na sodišču. Kakor je znano, je Marjanović Slabinca tožil za- radi pogovora v »Stidiju«. Sla- binac je namreč podvomil v regularno Marjanovićovo zma- go na sarajevskem finalu »Po- kala pevce«.

Glede na to, da avtor in- tervjua v »Stidiju« Slabinče- ve izjave ni objavil v celoti, se je sodišče odločilo za pre- ložitve razprave za nedoločen čas. Nanjo bodo povabili re- porterja Studia Ivana Kreu- za ter še dva sarajevska no- vinarja.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 17. maj 1972 ob 7. uri

Vreme in temperatura 16. maja 1972

države	stopnja	čas	čas	stopnja
ob 7. uri		ob 13. uri		
debelje	11°	debelje	12°	
debelje	6°	debelje	10°	
nevihta	11	debelje	12	
nevihta	0	sneži	—	2
oblačno	12	debelje	14	
debelje	10	debelje	12	
oblačno	12	debelje	13	
oblačno	12	debelje	12	
oblačno	12	oblačno	13	
debelje	14	debelje	12	
debelje	13	debelje	19	
oblačno	19	oblačno	25	
oblačno	20	oblačno	20	
oblačno	13	debelje	16	
poloblačno	20	jasno	28	
poloblačno	21	oblačno	24	
poloblačno	17	oblačno	26	
poloblačno	11	jasno	28	
nevihta	11	nevihta	12	
debelje	12	oblačno	15	
debelje	12	oblačno	20	
debelje	12	oblačno	16	
oblačno	8	poloblačno	16	
oblačno	11	oblačno	17	
debelje	7	oblačno	9	
debelje	7	debelje	7	
oblačno	14	poloblačno	7	
jasno	6	oblačno	12	
oblačno	6	debelje	9	
jasno	16	poloblačno	14	
oblačno	16	oblačno	19	

Spremenljivo oblačno, v presledkih še manjše krajevne padavine. Najnižje nočne temperature okoli 8, v Primorju 12, najvišje dnevne okoli 15.

IZGLIDI ZA ČETRTEK

Se nestalno s krajevnim plohami

JUGOSLAVIJA

Ob severnem in srednjem Jadranu; na Hrvaškem ter v zahodni Bosni oblačno, vmes še padavine drugod po državi zmerno oblačno in topleje.

VREMENSKA SLIKA

Sredozemsko ciklonsko področje se je razširilo še nad srednjo Evropo. Višinsko je nad hladnega zraka se zadržuje zahodno od Alp in zato bodo naši kraji še nadalje v območju vlažnih južnih vetrov, ki povzročajo nestalno vreme.

Planinska in lokalne štafete

Štafeta mladosti je včeraj potovala po Gorenjski — Povsod slava

KRANJ, 16. maja. — Štafeta mladosti je danes potovala po Gorenjski. Povsod so jo lepo sprejeli, zaradi česar pa so se morali umakniti v dvorane. Popoldne je štafeta palico prevzela štajerska mladina in jo ponesla do Velenja.

Prek Tacna in Gorican so štafeta palico jutraj prinesli iz Ljubljane v Škofjo Loko. Tam jo je v nabito polni dvorani pričakala šolska mladina in pripadniki JLA, ki so skupno pripravili krajski kulturni program. Podobno je bilo v Radovljici, kjer se je zvezni štafeti pridružil planinska, ki so jo v nedeljo poneli izpod severne stene Triglav. V Trzinu pa je bil cilj lokalnih štafet iz Loma in Podjubeja.

Popoldne je štafeta s pozdravi predsednika Tita prispevala v Kranj. Na ploščadi pred občinskimi poslopijem je že pred prihodom igrala godba na pihala, v avli pa so pisali mladi folkloristi iz Predvorja. Po prihodu nosilcev štafete palice je o liku predsednika Tita spregovoril sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Polde Kežar, mladi pa so peli in recitali. L. STRUŽNIK

Mariborčani v karavani mladih

Center za kulturno dejavnost pri mestni konferenci zveze mladine Hrvatske Zagreb organizira v okviru prslave dneva mladosti karavano mladih. Udeležili se jo bodo tudi Mariborčani. V Zagrebu se bodo priključili ostalim, nato pa nadaljevali pot v Umag. Karavana, ki bo odšla iz Maribora 25. maja bo v Umagu tri dni, tam pa bodo imeli razna športna srečanja med udeleženci karavane in domačini, ogledali pa si bodo tudi nekaj turističnih krajev. D. S.

Vida Tomšič v Kranju

Predavala je o vprašanjih žensk v ekonomskem in družbenem življenju

KRANJ, 16. maja. — Danes je tu predavala Vida Tomšič o vprašanjih žensk v ekonomskem in družbenem življenju naše družbe. Zanimala je o vprašanju, ki se zastavlja vsemu človeštvu: kako ženo vključiti v razvoj, ki ga načrtujejo ZN do leta 1987? Poudarila je, da je položaj ženske v družbi merilo za njeno demokratičnost. Pri nas je samoupravljanje odtrgano od neposrednih proizvajalcev. Gre za tako sprejete ustavne amandmaje, ki bodo ženam kot delavkam omogočili boljše življenjske pogoje.

V razpravi so navzoči načeli problem alkoholizma, ki bi ga lahko izboljšali z zakonskimi ukrepi, razširitev varstvenih ustanov podaljšano bivanje šolarjev, vloga žene v splošnem ljudskem odopu, in drugo. V. B. RAYES

Ples ob občestnem jarku

NOVA GORICA, 16. maja. — Iz Rožne doline proti domu se je ob 22.15 odpeljal z osebnim avtom 44-letni Aldo Mrak iz Sempasa. Na Ajševici blizu Lajaka ga je po 50 metrih, za tem ko je speljal desni ovinek, začelo zanašati. Zavozil je na desno in s prednjim delom avtomobila trčil v občestni jarek. Od tu ga je odbilo kakih 15 metrov s ceste, kjer je obstal na kolesih, vendar je na nesrečno smer vožnje. Škode je nekaj več kot 4.000 dinarjev. J. P.

Trčil v avto prve pomoči

ADVOŠČINA, 16. maja. — Po prednostni cesti skozi Ajdovšnico je iz smeri Nove Gorice včeraj ob 15.30 vozil avto prve pomoči 34-letni Alojz Volk iz Sempasa. Od bencinske črpalke pa mu je naproti prišel avto na neprednostni cesti osebni avto 22-letni Milan Brečelj iz Zapuž. Prišlo je do trčenja, pri čemer je voznik osebnega avtomobila dobil udarec v glavo in levo nogo, njegov sopotnik, 36-letni Valentin Bratina iz Tomaža pa rano na čelu. Odpeljali so ga v šempetrsko bolnišnico. Brečlja so napotili v ajdovški zdravstveni center. Gmotne škode je za 12 tisočakov. J. P.

ZAVESA ČEZ CESTO — V noči od nedelje na ponedeljek je neurje poskrbelo za takole neprebrano zaveso na novem odseku bohinjske ceste blizu Soteske. Močno deževje je na slabo izdelanem nasipu izpodkopal in prineslo po nasipu veliko drevo, ki se je prevrnilo čez cesto in z vrhom seglo celo na železniško progo. Potrgalo je telefonske zveze in za več ur zaprl promet. Le manjši avtomobili so si skozi majhno luknjo utirali pot naprej. Foto: Janko Rozman

Funkcije le najboljšim

V Logatcu so na razširjeni seji občinskega komiteja ZK poudarili, da morajo izvesti evidentiranje kandidatov za poslance v vseh osnovnih organizacijah

LOGATEC, 16. maja. Evidentiranje kandidatov za odbornike občinske skupščine, republiške in zvezne poslance ter za predstavnike interesnih skupnosti je treba izvesti v vseh osnovnih organizacijah v občini. Člani ZK morajo aktivno sodelovati pri tem. To so poudarili na popoldanski razširjeni seji občinskega komiteja ZK. Menili so, da je treba posebno paziti na to, da pridejo v poštev za funkcije za prihodnje volilno obdobje najboljše ljudje, tisti, ki so se že izkazali z dosedanjim delom.

Zavzeli so se, da bi sedanjí predsednik občinske skupščine Vinko Haložan naenkrat vodil skupščino. Občinski komitej je izrekel posebno podporo Haložanu za uspešno dosedanje delo in za to, ker bi bil najboljši primer, da se program gradnje šol in zdravstvenega doma, ki se uresničuje s samoprispevkom občanov, izvede v dosedanjem sestavu. Neprimerno bi bilo, da bi med gradnjo šole prišlo do zamenjave v vodstvu, kot se to obeta.

V nadaljevanju se sogo-

Kolesar izsiljeval prednost

CELJE, 16. maja. — Hinko Telavc, doma iz Vojnika št. 72, je včeraj malo po poldnev izsiljeval prednost pred voznikom osebnega avtomobila, Emilom Čehom iz Maribora. Telavc je pripeljal iz Sempasa v Rožni dolini po nespretnosti česti in se ni prepričal, če je prednostna cesta prosta. Tako je zapeljal pred Čehov avtomobil, ki ga je zbil po cesti. Pri nesreči se je kolesar huje ranil. S. S.

KOPER

Koncert »Vinka Vodopivca«

KOPER, 16. maja. — V počastitev koprškega občinskega praznika je sinoči gostoval v mestnem gledališču pevski zbor Vinko Vodopivec. Občinstvo se je predstavit s pisanim šopkom narodnih in umetnih pesmi. G. G.

Novo mesto: „da“ za šole

V 13 krajevnih skupnostih v novomeški občini referendum uspel, v eni ne

NOVO MESTO, 16. maja. Od 14 krajevnih skupnosti v novomeški občini, ki so razpisale referendum za samoprispevek občanov in delovnih organizacij, s katerim naj bi pomagali graditi in obnovljati osnovne šole v občini, so se občan 13 krajevnih skupnosti odločili za samoprispevek.

Potem, ko so v nedeljo izglasovali samoprispevek v 12 izvenovmeskih krajevnih skupnostih od skupno 13, v katerih so se odločili v nedeljo, so se včeraj odločili za samoprispevek še občani novomeške krajevnih skupnosti. Od vpisanih 10.171 volivcev je v tej krajevni skupnosti jih je obkrožilo 84,7 odstotka. Glasovanja se je udeležilo 84,2 odstotka volivcev.

Loto

20. kolo
Prvo žrebanje: 9 16, 21, 27, 29 in dodatna 6: drugo žrebanje: 8, 11, 14, 21, 34 in dodatna 5.

vorili o reorganizaciji ZK v občini. V kratkem bodo namreč aktivni ZK osnovali osnovne organizacije, da bi bilo delo boljše. Sklep o novi organiziranosti naj bi sprejeli na bližnji seji občinske skupščine ZK. Po novem naj bi delovalo v občini deset osnovnih organizacij. Ko so ocenjevali zadnje se-

Vlom skozi klet

Iz nedograjene hiše v Novem mestu so tatovi odnesli več stvari

NOVO MESTO, 16. maja. — V noči od 14. na 15. maj so neznači odpeljali iz nedograjene hiše Ludvika Rečka v ulici Ilke Vaštevceva za sto kvadratnih metrov obloženih klinerskih plošč, hišni telefon in tri hišne zvonce, vse v vrednosti nad 7.000 dinarjev. Tatovi so prišli v stavbo skozi klet, od katere so našli skrivni ključ. Odvili in preiskali vse orostore ter odpeljali ploščice in ostale predmete.

Vlomili so se v nekaj drugih nedograjenih hiš v bližini, vendar od sedaj še ni znano, če so tudi iz teh kaj odnesli. Preiskava je v teku. P. ROMANIČ

je medobčinskega sveta ZK so poudarili, da je treba dimiti prejšnje stanje glede osnovnih temeljnih organizacij združenega dela glede na številne dislocirane obrate, ki delajo v občini. Tako oceno bodo pripravili do junija. Soglasno so podprli zamisel o združitvi skladov delavskega in kmečkega zdrav-

Kljub dežju uspeh

»Boj« s sovražnikom, ki je v okolici Lesc izvedel zračni desant

RADOVLJICA, 16. maja. — Preteklo soboto so partizanske enote jeseniško-bohinjskega odreda ob sodelovanju rednih planinskih in mejnih enot JLA imele vajo v bojevanju s sovražniki enotami, ki so izvedle v okolici Lesc zračni desant. Ponoči so mobilizirali del te enote in razdelili orožje, v zgodnjih jutranjih urah pa so se »spoprijeli« s sovražnikom, ki se je spustil na letališče Alpejskega letalskega centra v Lescu. Pri vaji so poleg enot sodelovali tudi piloti Alpejskega letalskega centra z njihovimi letali. Vaja je kljub neprestanemu deževanju povsem uspela in pokazala pripravljenost in sposobnost organiziranega splošnega ljudskega odpora na tem območju. J. R.

Brv čez Selško Soro

Most je porušen že dve leti, zdaj pa bodo zgradili betonsko brv

Most pri Okornu čez Selško Soro v Škofji Loki je porušen že dve leti. Krajevna skupnost Škofja Loka je obnovo predvidela že v letih 1970 in 1971, vendar zaradi pomanjkanja sredstev do gradnje ni prišlo. Svet za urbanizem in komunalo pri občinski skupščini je odločil, da se na mestu lesenega mostu zgradi brv za pešce, da bi bile povezane vasi Suha, Lipica in Demšarjevo predmestje s starim mestom.

Sedaj je dokončno sklenjeno, da bodo se letos začeli graditi armirano betonsko brv čez Selško Soro. Predračun znaša 185.000 din. Za gradnjo je banka odobrila kredit, premostitveni kredit pa je odobril delavski svet SGP »Tehnika« Škofja Loka. M. KOVAČ

DELO

stvenega zavarovanja. Občinska skupščina bo o tem razpravljala na seji prihodnjega tedna. A. PIRKOVIČ

Ni upošteval prednostne ceste

PTUJ, 16. maja. — Janez Preleznjak iz Vojnika se je je ljal včeraj popoldne z avtomobilom iz Ptujja proti Pragerskemu. Ko je pripeljal do križišča s cesto, ki vodi do Kidričeve, je po njej pripeljal kolesar Franc Stejner iz Kungote in zapeljal na glavno cesto, ne da bi se prepričal, če je prosta. Avtomobilist je trčil v kolesarja in ga zbil po cesti. Franc Stejner se je pri padcu hudo ranil. M. S.

Vozil s pokvarjenimi zavorami

BREZICE, 16. maja. — Včeraj jutraj se je Milovan Radončič iz Nisa zaletel s tovornim avtomobilom s priklopliko v tovornjak, ki ga je vozil Anton Ivanuš, doma iz Stare vas 26 pri Brezljah. Radončič, ki je vozil za Ivanušem v prekrati varnostni razdalji, ni mogel pravčasno ustaviti vozila, ker so mu odpovedale zavore. Pri trčenju je nastalo za štiri tisočake škode. S. S.

Tvegano prehitovanje

NOVA GORICA, 16. maja. — Iz Sempetra proti Novi Gorici se je odpeljal z osebnim avtomobilom 60-letni Franc Hojnik iz Škofji. V Rožni dolini pred b. št. 40 je osebni avto, ki je vozil pred njim, nakazal smer in začel zavijati v desno. Ko ga je Hojnik začel prehitovati, je pripeljal naproti osebni avto, zaradi česar se je moral umakniti na desno in je trčil v zadnji blatnik vozila, ki je zavijalo v desno. J. P.

Asfalt skozi Selca

Makadamsko cesto skozi Selca v Selski dolini bodo asfaltirali

Cesta Selca—Lajše je bila do nedavnega lokalnega pomena, z zgraditvijo ceste Jamnik—Dražgose pa je postala najkrajša povezava s središčem dela Gorenjske s Selsko dolino, zato se je promet močno povečal. Prizadeži so zdaj predvsem prebivalci ob Selnici, saj je cesta makadamska, ozka, polni prašina, ob mokrem vremenu pa blatna, zato so umazane fasade hiš, ki stoje tik ob cesti. Ker tudi sredstva iz občinske proračuna za vzdrževanje ne zadostajo, je krajeva skupnost Selca uvedla krajevni samoprispevek za ureditev in asfaltiranje dela te ceste skozi naselje.

Predračun znaša 212.000 din. Krajevna skupnost Selca je že zbrala 75.000 din, za preostali znesek pa je Ljubljanska banka odobrila kredit, ki ga bo krajevna skupnost odplačala z dohodki in samoprispevi. M. KOVAČ

Še za pet let?

V Litiji spremljajo gospodarjenje s sredstvi samoprispevka za dograditev novih in popravilo starih šol

Komite občinske konference ZKS Litija skrbno spremlja akcijo za izboljšanje materialnih pogojev vzgoje in izobraževanja. Od 1. maja predlani, pravzaprav od leta 1969, ko so v Litiji uvedli samoprispevek, pa do konca minulega leta so zbrali skupaj 2 milijona 620.000 din, to je nekaj več, kot so predvidevali za ta čas. V petih letih naj bi zbrali 5 milijonov 410.000 din, ker pa so se in se še bodo osebni dohodki zaposlenih povečevali, bo denarja za novogradnje in popravila šol nekaj več.

Občinska skupščina je na račun predvidenih sredstev najela milijon 530 tisoč din kredita, zato računajo, da bi imeli sred. leta 1975 skupaj za te namene okoli 8 milijonov din. In čeprav bo torej denarja nekaj več, kot so predvidevali, bodo po drugi strani izdatki za uresničitev sprejetega programa graditve novih in popravila starih šol še večji. Ocenjujejo da bodo znašali okoli 12 milijonov 490.000 din to pa je dejansko še enkrat več, kot bodo imeli na voljo sredstev. Med poglavitnimi viri za to je podražitev gradbenih storitev in opreme.

Mopedista vozila brez izpita

KRSKO, 16. maja. — Včeraj popoldne je Ida Drešar, doma iz Senuš št. 37, peljala od doma proti Leskovcu. Ko je prišla v križišče, so jo odpovedale zavore, zato je zapeljala na naravnost čez križišče in trčila v kostanj. Mopedistka se je pri nesreči hudo poškodovala. S. S.

Najboljši so bili iz Podnarta

Končalo se je tekmovanje ekip prve pomoči iz radovljiske občine

RADOVLJICA, 16. maja. — S tekmovanjem v Radovljici so v soboto zaključili tekmovanje ekip prve pomoči iz radovljiske občine. Organizirali so ga v Bohinju, na Bledu in v Kranju. V Radovljici. Tekmovanje sta razpisala in vodila svet za narodno obrambo in občinski odbor Rdečega križa.

Na tekmovanju je sodelovalo 70 ekip iz poštjetj in krajevnih skupnosti. Pomerili so se v praktičnem in teoretičnem znanju. Na prvo mesto se je tako kot lani tudi letos uvrstila ekipa iz Kemične tovarne Podnart, ki je od 120 možnih točk zbrala kar 119,67 točk. Za zmagovalno ekipo so nastopile Ljudmila Faganel, Mimi Rotar, Francka Premru, Solar Milka, Anžela Pesjak in Pavla Justin. Na drugo mesto se je uvrstil drugi oddelek varne varil Lesce, na tretje pa ekipa iz obrata Iskra Lipnica. Te tri ekipe bodo šle na republiško tekmovanje. Člani teh ekip so prejeli poleg častnih priznanj tudi praktična darila, ki jih je prispeval svet za narodno obrambo. J. ROZMAN

Dva po sredini ceste

CRNOMELJ, 16. maja. — Da po sredini ceste ne moreta hkrati peljati dve vozila, sta se sinoči prepirali avtomobilista Mihael Sudec iz Kanižarice in Alojz Matkovič iz Dobliše. Sudec je vozil od V. nize in Matkovič od V. nize proti Crnomelju zaradi prevelike hitrosti ga je v zavozu neso na sredino ceste. Pri vasi Kvasici mu je naproti pripeljal — tudi po sredini ceste — Matkovič. Vozila sta se opazili in nastalo je za 5000 dinarjev škode. Prometni organi so obema voznikoma odvzeli prometni dovoljenja, ker sumijo, da sta vozila videnje razsvetljave. J. P.

Leta so jo že načela

Stiska s prostorom v ekonomsko-administrativnem šol. centru v Kranju

V ekonomsko-administrativnem šolskem centru v Kranju so morali pred dnevi izprazniti učilnice v drugem nadstropju, ker so se tla pričela nevarno pozibavati. Stiska s prostorom, ki je bila že doslej precejšnja se je s tem še povečala. Bojijo pa se, da bodo morali za nekaj časa zapreti še kako učilnico.

Solsko poslopje v Tavcarjevi ulici v starem delu mesta je namreč čez čas zmagaj razen tega stavba sploh ni bila grajena za solske namene, zato se teže prenaša obremenitev ob solskem pouku.

Začasno si sedaj pomagajo tako, da ima en razred pouk v dvorani obkrožnega doma upokojencev, drugi pa je ostal na šoli, kjer se seli iz učilnice v učilnico. Ko bo do strope podrli, bodo v izpraznjenih prostorih nadaljevali s poukom. Trajnjša rešitev pa bo temeljita obnova sola ali pa graditev novega poslopja.

Za ekonomsko-administrativni center je med učenci na Gorenjskem veliko zanimanja, saj je edini ta vrste v tem delu Slovenije. Zaradi stiske s prostorom pa morajo vsako leto precej kandidatov odkloniti. V letošnjem šolskem letu se je na primer na ekonomsko srednjo šolo želelo vpisati 195 učencev, sprejeli pa so jih le 70. Nič dosti boljše ni bilo na upravno-administrativni šoli, kjer so vpisali le polovico kandidatov.

Razstava bo s fotografijami, albumi, lokalnim štatenimi palicami in drugim gradivom prikazala Titovo obisko na Dolenjskem in tudi druge oblike medsebojnih stikov. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program, muzej pa bo izdal tudi list strani katalog. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzelo podjetje IMV, ki je z denarno pomočjo omogočila postavitve razstave, ki bo odprta do 10. junija. B. P.

Z avtom po pločniku

NOVA GORICA, 16. maja. — Iz smer Plave proti domu se je peljal 21-letni Silvo Velušček iz Anhovega V Ložicah. Je zadel, pločnik pri hiši št. 129 in drsej po njem 18 metrov ter obstal ob drugo javno razsvetljavo. J. P.

Nesreča zaradi naglice

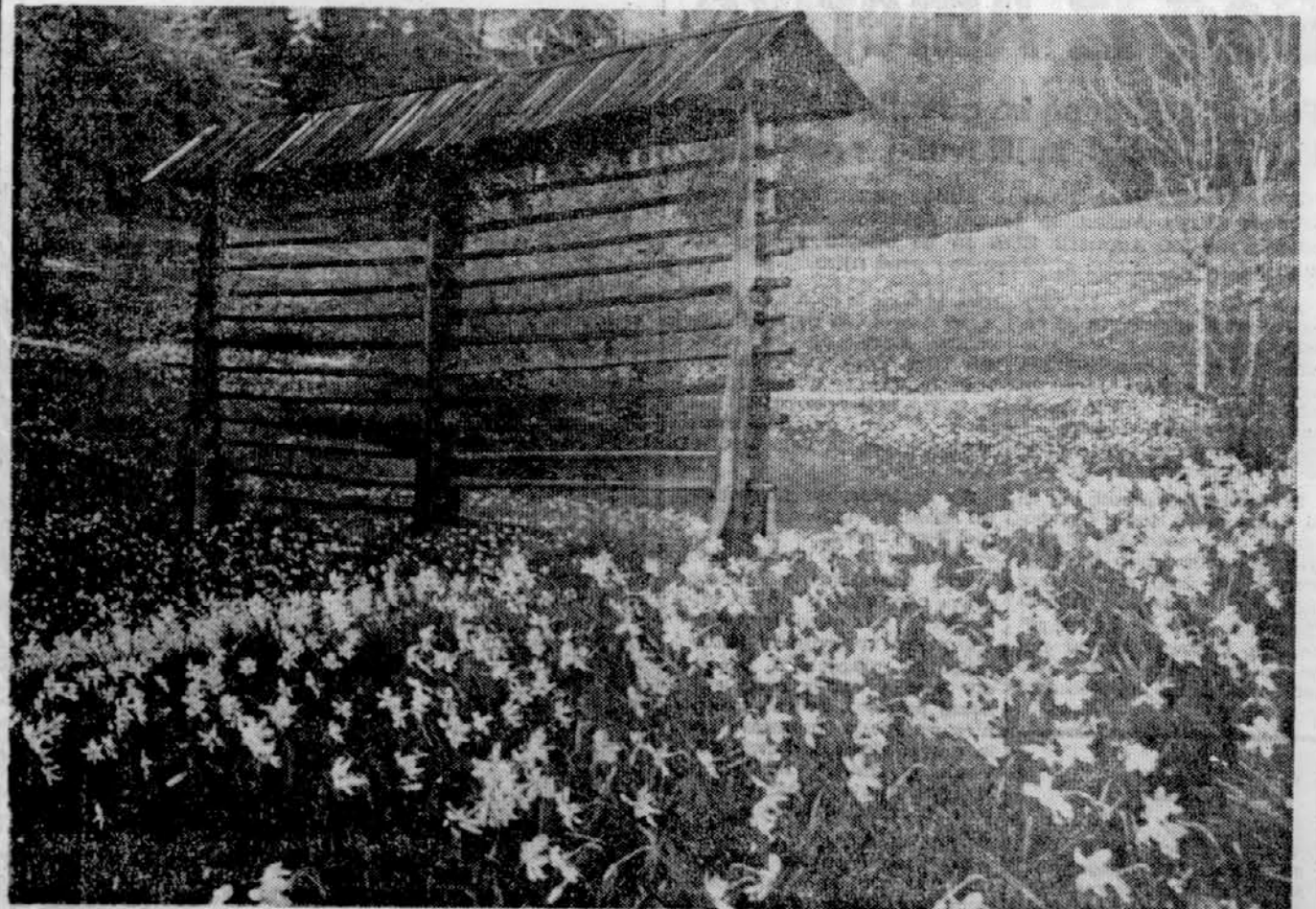
BREZICE, 16. maja. — Veljko Vujatović, doma iz Sombora, Trg kralja Tomislava 17, je včeraj popoldan, nekaj po 13. uri, moral na cesti Sombor—Ljubljana ustaviti avtomobil, ker so pred njim dvigovali tovornjak, ki se je prevrnil. Za njim je pripeljal z osebnim avtomobilom Milan Mišić, doma iz Beograda, Svetog Save 26, in se zaradi prevelike hitrosti zaletel v njegov avtomobil. Na cesti ni bilo sledov zaviranja. Škode na avtomobilu je za 25.000 dinarjev. S. S.

zadnja novica

„Tito in Dolenjci“

NOVO MESTO, 16. maja. — V četrtek, 18. maja, bodo v prostorih Dolenjske galerije odprli razstavo »Tito in Dolenjci«, ki jo je pripravil Dolenjski muzej ob Titovi osemdesetletnici.

Razstava bo s fotografijami, albumi, lokalnim štatenimi palicami in drugim gradivom prikazala Titovo obisko na Dolenjskem in tudi druge oblike medsebojnih stikov. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program, muzej pa bo izdal tudi list strani katalog. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzelo podjetje IMV, ki je z denarno pomočjo omogočila postavitve razstave, ki bo odprta do 10. junija. B. P.

LETOS SPET »MISS NARCIS« — V Planini pod Golico bodo 21. maja spet volili »Miss narcis«. Izbirali jo bodo udeleženci te prireditve z vstopnicami, ki bodo imele poseben kupon za to. Z Jesenic bodo goste do prireditvenega prostora vozili tudi z avtobusi. Na sliki: narcise vabijo. Foto: Branko Blenkus

zakaj tako?

Usoda prometnih znakov

Pred kratkim obnovljena prometna signalizacija na glavni cesti v svojo prvo letno obdobje na svetlobo pusti znake, ki so to je moralo biti porabljenega precej denarja. Za to namen nam ga, razumljivo, ne sme biti žal. Zastavlja pa se vprašanje: kako dolgo bo takšna prometna signalizacija v resnici služila svojemu namenu, kako dolgo bodo prometni znaki, smerokazi, opozorila, cestni mejniki ostali nepoškodovani?

Vse preveč je na celjskem območju namreč pojavov namernega uničevanja prometnih znakov in obkroženosti, ki ima dvojno, včasih celo neprecenljivo škodo.

Iz prakse vemo, da se namalokrat tudi otroci tisti, ki poškodujejo prometno signalizacijo. Tu pač gre za nerazgledanost, nepremišljenost. Vagabondski naj bi se dodatno opozarjali na pravilno obnašanje na javnih cestah, torej tudi na pravilen odnos do prometne signalizacije, pa naj gre za obcestni koleček z reflektivnim steklom ali za bolj kompliciran smerokaz. Tudi vozniki naj bi vsak v svojem krogu uprli na soljudi, da bodo znali ob vsaki priložnosti prav vrednotiti znake ob cestah. Vsepolni pravilnosti odnos do prometne signalizacije bo pripomogel, da bo slednje dlje služila bolj varnosti na cestah. F. KRIVEC

REKREACIJA — Bresterniško jezero pri Mariboru je eden izmed največjih rekreacijskih centrov, ki so v okolici mesta. Obiskovalci pa pogrešajo še več športnih igrišč. Foto: B. Cerin

Maribor: nove zapore

Začenja se druga etapa preureditvenih del na mariborskem Glavnem trgu — Avtobusna postajališča bodo ukinjena — Zaprti stari dravski most

MARIBOR, 16. maja. Dopoldne so predstavniki podjetja Nigrad seznanili novinarje z drugo etapo preureditvenih del na Glavnem trgu, kjer bodo 22. maja zaprti cestni deli pokrajinskega arhiva do križišča Vetrinjske ulice in Ulice kneza Kocelja za ves promet. Hkrati bodo zaprti za ves promet stari glavni most.

Ves promet čez Glavni trg bo odšel potekal po severnem pasu v obeh smereh: vzhod — zahod. To pomeni, da bodo lahko oseba in tovorna vozila iz ulice Kneza Kocelja in Vetrinjske ulice vozila čez Glavni trg na Korosko cesto. Omogočen bo tudi promet v obratni smeri. Na severnem pasu Glavnega trga bodo omejevali hitrost vozil.

Iz vzhodne smeri bodo vozila lahko zavijala desno v Pošto ulico, ki ostane kot doslej enosmerna.

Vrednost del v drugi etapi znaša približno 2 milijona dinarjev. Ta dela v drugi etapi bodo po programu opravili do 22. avgusta. V drugi etapi bodo na Glavnem trgu odstranili kocke in zamenjali vse instalacije v zemlji (PTT, kanalizacija, plin, elektrika). Sedaj končujemo delo predvidene prve etape preureditvenih del. Zadnji, tridesetmetrski plast asfalta ne bodo položili sedaj, temveč po končanem delu druge etape preureditvenih del.

Avtobusni promet Maribor bo z 22. majem ukinil svoja avtobusna postajališča 14 avtobusnih prog na Glavnem trgu. Skozi Glavni trg ne bo vozil noben avtobus več. Ukli-

nili bodo avtobusna postajališča na Glavnem trgu, pri Komparu in na Magdalenem trgu. Predstavnik avtobusnega podjetja Maribor je sporočil, da bodo postajališča avtobusov od 22. maja dalje pri Slaviji in na Pobreški cesti pod novim mostom. Podrobneje bodo javnost o tem obvestili z objavami v časopisih in radiu.

M. K.

ILIRSKA BISTRICA

Kdo bo novi predsednik?

Ker se dosedanjim predsednikom Ilirskobistriške občinske skupščine Vitomir Dekleva poslavljajo — trenutno opravlja dvojne poslove, in sicer nastopa kot predsednik občinske skupščine ter direktor Tovarne organskih kislin — je občinska konferenca SZDL evidentirala šest možnih kandidatov za novega predsednika. Med njimi sta v ospredju dva: Jožko Mišič (davnica uprava) in Albin Kurec, direktor Lesonitja.

V Ilirski Bistrici bodo brž izvolili novega predsednika na zasedanju občinske skupščine 18. maja, ko bo tekmela razprava o srednjeročnem in dolgoročnem razvoju.

N. L.

Pogrebi danes

● Celje: Rihard Kisovec, 71-letni upokojenec iz Celja, ob 15.30 uri; Marija Počakaj, 62-letna upokojenka iz Celja, ob 16. uri; oba pogreba bosta na mestnem pokopališču.

D. S.

Zelena veja

Dobra usmeritev kmetijstva v podravskih občinah — Razvoj še pospešiti

Na območju medobčinskega sveta podravskega občin — Maribor, Lenart, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica — je 24.800 kmetij, kar pomeni 13 odstotkov vseh kmetij v Sloveniji, družbeni sektor pa ima tu 11 odstotkov zemljišča. To bo omogočilo osnovo za živilsko industrijo, ko bo kmetijstvo ustrezno urejeno.

Pomembno je, da nobena kmetijska organizacija na tem območju ni zaključila lanskega gospodarskega leta z izgubo. Amortizacija so v povprečju sicer zmanjšale v primerjavi s prejšnjim letom za 10 odstotkov, bila je pa še vedno za 51 odstotkov nad minimalno.

Kmetijsko pospeševalno situacijo pa čakajo velike naloge na zasebnih posevkih. Vseh pet občin je imelo lani v skladu za pospeševanje kmetijstva 3,7 milijonov din. Do kon-

Mariborčani v karavani mladih

Center za kulturno dejavnost pri mestni konferenci zveze mladine Hrvatske zagrebovala organizira v okviru proslave dneva mladosti karavano mladih. Udeležili se jo bodo tudi Mariborčani. V Zagrebu se bodo priključili ostalim, nato pa nadaljevali pot v Umag. Karavana, ki bo odšla iz Maribora 25. maja bo v Umagu tri dni, tam pa bodo imeli razna športna srečanja med udeleženci karavane in domačini, ogledali pa si bodo tudi nekaj turističnih krajev.

J. P.

Lepši časi za gluhe

Novi društveni prostori ob 15-letnici organizacije gluhih v Pomurju

MURSKA SOBOTA, 16. maja — V okviru proslave in prireditve 80-letnice rojstva predsednika Tita in dneva mladosti bo medobčinski odbor zveze gluhih in naglušnih Pomurja pripravil v soboto, 20. maja, dopoldne v dvorani hotela »Zvezda« v Murski Soboti proslavo z zanimivim programom.

Organizacija gluhih v Pomurju, ki proslavlja letos 15-letnico obstoja, bo podelila ob tej priložnosti svojim najbolj zaslužnim članom in organizatorjem dela in življenja gluhih tudi priznanja. Kot posebno pridobitev silno prizadejanih ljudi v Pomurju pa naj omenimo nove društvene prostore, ki so se podelili s pomočjo skupščine občine Murska Sobotica.

Zborovanje na Goričkem

V skladu s sogovorom, da bodo v sobotni obliki glavne prireditve posvetili letos 80-letnici rojstva predsednika Tita, bo v nedeljo, 21. maja, veliko ljudsko zborovanje v Mačkovičih na Goričkem. Našemu voditelju se bodo letos posebej slovesno oddali zila za dan mladosti tudi mladi tehniki Pomurja z množičnimi tekmovanji v raznih tehniških dejavnostih. Dan mladosti bodo ob 20. maja v Murski Soboti.

Kolesar izsiljeval prednost

CELJE, 16. maja — Hinko Tekavec, doma iz Vojnika št. 79, je včeraj malo po polnočju izsiljeval prednost pred voznikom osebnega avtomobila, Emilom Čehom iz Maribora. Tekavec je pripeljal iz Smartnega v Rožni dolini po neprednostni cesti in se ni prepračil, če je prednostna cesta prosta. Tako je zapeljal pred Čehov avtomobil, ki ga je šel po cesti. Pri nesreči se je kolesar hujše ranil.

S. S.

Kako do boljših cest?

Vaščani v sobotki in lendavski občini so se oddčili za samoprispevek

V sobotki in lendavski občini si v zadnjem času močno prizadevajo kako bi čim prej uredili ceste. V lendavski občini so se celo z referendumom oddčili, da bodo s 3-odstotnim samoprispevkom kar 10 let zbirali denar. Marširke pa bi radi imeli asfaltno prevleko že prej. Zato posamezne krajevne skupnosti zbirajo še dodatne prispevke. V sobotki občini so se te dni kar tri krajevne skupnosti oddčile za samoprispevek. Največje breme za eno leto so prevzeli v Motovilih in tako bodo letos zbrali 65 tisoč dinarjev. Obveznosti prebivalcev so različne: kmetije bodo v povprečju dajale 900 dinarjev, obrtniki 400 dinarjev, vaščani z avtomobili 200 dinarjev, trolistiki po 150 dinarjev, mopedisti pa bodo primaknili po 50 dinarjev.

S. S.

Povezovanje

Posvet direktorjev gospodarskih organizacij iz podravskega občin v Ptuj

PTUJ, 16. maja. Danes so se sestali direktorji gospodarskih organizacij podravskega občin Lenart, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica. Posvet je sklical medobčinski svet ZKS Maribor.

Razpravljali so o gospodarskih gibanjih, o integracijskih procesih v gospodarstvu in o urejanju ustavnih dopolnil, s posebnim poudarkom na razmerah v teh občinah, ki spadajo med manj razvita območja Slovenije. Zavzeli so se za dosledno izvajanje stabilizacijskih ukrepov. Ključno temo pa so menili, da se ne bi smeli odreči realnim težnjam za izboljšanje gospodarske strukture, saj prav neustrezna gospodarska struktura povzroča odziv denarja in kadrov s tega območja.

Ugotovili so, da že nastajajo ugodnejši pogoji, vendar bodo potrebna še tri ali štiri leta, preden bo začelo gospodarstvo na tem območju hitreje rasti. V interesu dolgoročnega razvoja so podprli integracijska gibanja v kmetijstvu in v kovinskih industrijah. Na področju kmetijstva je že prevzel pobudo kmetijski kom-

F. H.

Gospodarski pat Pred praznikom

Mariborski gospodarstveniki ugotavljajo, da pri njih gospodarstvo zaostaja — Podjetja še bolj obremenjena

MARIBOR, 16. maja. Posvet predstavnikov skoraj vseh mariborskih gospodarskih organizacij je bil v senci težke situacije, v kateri se je zaradi zadnjih ukrepov znašila mariborsko gospodarstvo. Stanje sicer še ni kritično, lahko pa postane, kot so danes poudarili, če bomo samo govorili eno, delali pa drugo.

Kar 49 mariborskih gospodarskih organizacij je imelo dne 10. maja blokirane žiro račune v skupnem znesku 229 milijonov dinarjev. Pred zadnjimi gospodarskimi ukrepi, to je 30. aprila pa jih je imelo samo 16 ali v denarju za 120 milijonov dinarjev.

Lansko poslovanje ni bilo

VAŠKI BOBNAR — V Mali Polani smo srečali Jožeta Raščana, ki že trideset let opravlja delo vaškega bobnarja na območju polanskega krajevnega skupnosti. Vaščanom razlagala dobre in slabe novice, v glavnem občinska sporočila. Vest, na katero je najprej opozoril z bobnom, potem pa jo kar na pamet zdrdlal, saj mu že vid pade, in to kar bila namenjena nedrtnim plačnikom davka.

Foto: S. Sobočan

Ljutomer: priprave na občinski praznik v juniju — Potekal bo v znamenju raznovrstnih kulturnih prireditev

LJUTOMER, 16. maja. V Ljutomeru se je sestal odbor za proslavo občinskega praznika, ki ga praznujejo vsako leto v juniju. Kot uvod v praznovanje bo v nedeljo, 21. maja dopoldne mladinski in pionirski pevski festival, točkar je petindvajseti po vrsti. Nastopilo bo približno tisoč mladih pevcev.

Na večer dneva mladosti pa se bodo predstavili učenci glasbene šole »S'avko Osterca«, ki slavi 45. letnico obstoja. Mešani pevski zbor gimnazija »Fran Miklošič« bo prav tako nastopil 1. junija s celovečernim pevskoglasbenim koncertom.

Obveščal je tudi skiep, da bo občinska skupščina na slavnostni seji 2. junija podelila domoljubni organizaciji prostovoljcev-borcev za severno mejo.

Popoldne 3. junija bodo v Ljutomeru odprli razstavo likovnikov šestih občin severovzhodne Slovenije, zvečer pa bo v kinodvorani nastopila

Direktor Nigrada se umika

Politični aktiv predlaga delavskemu svetu sprejmemo statuta podjetja

MARIBOR, 16. maja — Sinoči se je sestal politični aktiv podjetja Nigrad in predložil odločitev direktorja Tona Šušteršiča, da umika svojo ponovno kandidacijo za direktorja podjetja ob sedanjih reelekcijah.

Politični aktiv je sklenil, da bo predlagal delavskemu svetu podjetja, naj uvede postopek za spremembo 93. člena statuta podjetja, v katerem so navedeni pogoji za vodilna delovna mesta v podjetju. Dosej je lahko po statutu zasedal delovno mesto direktorja kandidat, ki je imel visoko, višjo ali srednjo šolo z določenim srednjim letnim povprečjem. Sedaj pa predlaga delavskemu svetu, naj bi za direktorja prišla v postev samo oseba, ki ima visoko ali višjo izobrazbo gradbeno-komunalne ali ekonomske smeri. Tudi za vodji splošnega sektorja in gospodarsko-računskega sektorja so menili, da morata imeti visoko ali višjo izobrazbo.

M. K.

Ni upošteval prednostne ceste

PTUJ, 16. maja — Janez Prelešnik iz Vojnika se je peljal včeraj popoldne s avtomobilom iz Ptuja proti Fraterskemu. Ko je pripeljal do križišča s cesto, ki vodi v Kidričevo, je po njej pripeljal kolesar Franc Štejnec iz Kungote in zapeljal na glavno cesto, ne da bi se prepračil, če je prosta. Avtomobilist je trčil v kolesarja in ga zbil po cesti. Franc Štejnec se je pri padcu hudo ranil.

M. S.

Ples ob obcestnem jarku

NOVA GORICA, 16. maja — Iz Rožne doline proti domu se je ob 22.15 odpeljal z osebnim avtom 44-letni Aldo Mrak iz Sempasa. Na Ašvečici blizu Ljake je po 50 metrih, zatem ko je speljal desni ovinkel, začelo zanašati. Zavozel je na desno in s prednjim delom avtomobila trčil v obcestni jarek. Od tu ga je odbilo kakih 15 metrov s ceste, kjer je obstal na kolesih, obrnjen v nasprotno smer vožnje. Škoda je nekaj več kot 4.000 dinarjev.

J. P.

Povsod prisrčni pozdravi

Sprejem področne štafete v pomurskih občinskih središčih

MURSKA SOBOTA, 16. maja — Mladina in ostali občani v severovzhodni Sloveniji so se prav tako pridružili slavlenu ob rojstnem dnevu predsednika Tita s področne štafete, ki je danes dopoldne krenila na pot iz Lenarta čez Radgono in Mursko Soboto do Lendave.

V pomurskih občinskih središčih so štafeto sprejeli s kulturnimi programi. Po krajšem postanku v Radgoni so ob 13. uri pripravili nosilcem množični sprejem v Murski Soboti, kjer je zbral množico govoril sekretar ZMS v sobotni občini Dezider Novak, v kulturnem delu programa pa so nastopili sobotski srednješolci, sindikalni pevski zbor in godba na pihala.

V občinskem središču so se pridružili štafeti dve občinski in več lokalnih štafet. Podobno slovesnost so imeli tudi v Lendavi, kjer bo štafeta prenočila, jutri pa bodo ponesli nosilci štafeto palico čez Ormož v Ptuj. Tu se bo ta področna štafeta pridružila zvezni.

B. B.

Zlato za KIK Pomurka

MURSKA SOBOTA, 16. maja — Sobotski kmetijsko-industrijski kombinat »Pomurka« letos prvič sodeluje na mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu, kjer je požel številna priznanja za svoje izdelke, ki sta jih razstavila njegova mesna industrija in tovarna mlečne ga prahu.

Zvezna gospodarska zbornica je podelila KIK Pomurki enajst medalj za mesne izdelke, med temi tri zlata odličja za vakuumsko pakiranje narezka, za tirolsko salamo in za suho vrstovino. Za mesne izdelke je sobotski razstavljavec dobil še tri srebrne medalje ter pet bronastih.

Tovarna mlečne ga prahu KIK Pomurka pa je dobila sedem medalj (od tega šest zlatih) za vseh sedem razstavljenih izdelkov.

B. B.

Oglašujte v dnevniku DELO

drobir

● PTUJ — Postala milica Ptuj s svojimi oddelki v Goričnici, Majšperku, Desterniku, Kidričevem in na Vidmu pri Ptuj uspešno opravlja naloge s področja javne varnosti. Lani so obravnavali skupno 1.727 kaznivih dejanj ali 2 odstotka več kot 1970. leta. Neraziskanih je ostalo 328 primerov ali 19 odstotkov. Na prvem mestu so kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje z 42 odstotki, sledijo kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje z 42 odstotki, sledijo kazniva dejanja zoper življenje in telo s 23 odstotki, za tem pa zoper splošno varnost ljudi in premoženja s 19 odstotki.

F. F.

● Prejšnji teden je bila v Ptuj na tridnevno obisk delegacija mladine in trgovskega podjetja Kolektiv iz Arandjelovca, ki je bila gost mladine Mercator — PE Panonija Ptuj. Izmenjali so medsebojne delovne izkušnje ter si ogledali znamenitosti Ptuja in njegove okolice. Srečanje mladih iz vseh sorodnih podjetij spada v okvir vse tesnejšega sodelovanja delovnih ljudi pobratnih občin Ptuj in Arandjelovca.

F. F.

● Mladina ptujске občine se skrbno pripravlja na sprejem zvezne štafete mladosti, ki prispe v Ptuj danes zvečer. Poleg pestrega kulturnega programa pripravljajo tudi sprejem 700 pionirjev v mladinski organizaciji.

F. F.

● Na matičnem uradu so se v soboto poročili: Slavko Bezjak in Kristina Korez, ppt uslužbenka; Jožef Klaneček, delavec in Terezija Vogrinec, delavka; Anton Serdinšek, delavec in Martina Predkajka, gospodinja.

F. F.

● GORNJA BISTRICA — Vaščani so se zavzeli za asfaltiranje ceste, ki pelje skozi vas. Delo bi opravili z lastnimi sredstvi, računajo pa tudi na pomoč občinskega cestnega sklada.

B. C.

● MACKOVCI — Orednja proslava ob dnevu mladosti bo 21. maja, kjer bo govoril sekretar občinskega komiteja ZK Karel Sukić. Nastopilo bo nad 300 mladih, program pa bo z nastopom popestrili tudi pevski zbor »Štefan Kovac« iz Murske Sobotice.

B. C.

● MARIBOR — Sinoči so se sestali člani predsedstva zveze mladine Maribor, sklenili in potrdili predlog žirije za podelitev plaketa mladosti, ki jih bo 20. maja izročili ob 11. uri mentorjem v uniojski dvorani. Plakete mladosti bodo prejeli naslednji: občinska zveza tabornikov Maribor, TVD Partizan Sentilj, Draga Humek, Franc Šmajš, Jože Zadnik, Franc Simčič, Janez Karlin, Tone Ulih — Kristl, Matjaž Štuhar in Jože Debevc.

Letošnji bodo prvi izročili priznanja mladim družbenim delavcem. Prejeli jih bodo: Boris Sattler, Francica Herga, Katja Vulič, Branka Lukič, Vili Pirc, Tomček Brumen, Maks Vele, Ivan Atešček, Jakob Fridl, Janez Kurboš.

M. K.

Pozdrav štafeti

V Zgornji Savinjski dolini, v Mozirju in v Velenju so ljudje prisrčno sprejemali nosilce štafete mladosti

VELENJE, 16. maja. Popoldne so na meji s kamniško občino mladinci Zgornje Savinjske doline prevzeli štafeto palico in jo s pozdravi in željami za predsednika Tita odnesli v Gornji grad in skozi Zadrecko dolino v Nazarje in Mozirje.

Nosilce glavne štafete in krajevne štafete mladincev in granicarjev z vrha Savinjskih Alp je v Mozirju pozdravil predsednik občinske konference SZDL Hinko Čop, nato pa je predsednik ZM Miloš Tajner spregovoril o življenjskem jubileju predsednika Tita.

Štafeta je nadaljevala pot mimo Letuša in Smartna ob Paki, kjer jo je mladina prisrčno pozdravila. Sprejem in program so pripravili tudi v Sošanju.

Osnredne slavlje ob prihodu Titove štafete v Velenje se je začelo nekaj pred 18 uro. Ve-

lenjčani so najprej pozdravili regijsko štafeto. Ob igranju mladinske godbe na pihala in častnih savah so pred kulturni dom prišli velenjski

mladinci z glavno štafeto palico. Predsednik mladine velenjske občine Ciril Globačnik je spregovoril o abramu. Mladina je pridrla recital. Zbrani so potem navdušeno pritrdili čestitkam prebivalstva velenjske in koroskih občin predsedniku Titu za 80. letnico.

F. KRIVEC

Štafeta je nadaljevala pot mimo Letuša in Smartna ob Paki, kjer jo je mladina prisrčno pozdravila. Sprejem in program so pripravili tudi v Sošanju.

Osnredne slavlje ob prihodu Titove štafete v Velenje se je začelo nekaj pred 18 uro. Ve-

lenjčani so najprej pozdravili regijsko štafeto. Ob igranju mladinske godbe na pihala in častnih savah so pred kulturni dom prišli velenjski

mladinci z glavno štafeto palico. Predsednik mladine velenjske občine Ciril Globačnik je spregovoril o abramu. Mladina je pridrla recital. Zbrani so potem navdušeno pritrdili čestitkam prebivalstva velenjske in koroskih občin predsedniku Titu za 80. letnico.

F. KRIVEC

Štafeta je nadaljevala pot mimo Letuša in Smartna ob Paki, kjer jo je mladina prisrčno pozdravila. Sprejem in program so pripravili tudi v Sošanju.

Osnredne slavlje ob prihodu Titove štafete v Velenje se je začelo nekaj pred 18 uro. Ve-

lenjčani so najprej pozdravili regijsko štafeto. Ob igranju mladinske godbe na pihala in častnih savah so pred kulturni dom prišli velenjski

mladinci z glavno štafeto palico. Predsednik mladine velenjske občine Ciril Globačnik je spregovoril o abramu. Mladina je pridrla recital. Zbrani so potem navdušeno pritrdili čestitkam prebivalstva velenjske in koroskih občin predsedniku Titu za 80. letnico.

F. KRIVEC

Štafeta je nadaljevala pot mimo Letuša in Smartna ob Paki, kjer jo je mladina prisrčno pozdravila. Sprejem in program so pripravili tudi v Sošanju.

Osnredne slavlje ob prihodu Titove štafete v Velenje se je začelo nekaj pred 18 uro. Ve-

lenjčani so najprej pozdravili regijsko štafeto. Ob igranju mladinske godbe na pihala in častnih savah so pred kulturni dom prišli velenjski

mladinci z glavno štafeto palico. Predsednik mladine velenjske občine Ciril Globačnik je spregovoril o abramu. Mladina je pridrla recital. Zbrani so potem navdušeno pritrdili čestitkam prebivalstva velenjske in koroskih občin predsedniku Titu za 80. letnico.

F. KRIVEC

Štafeta je nadaljevala pot mimo Letuša in Smartna ob Paki, kjer jo je mladina prisrčno pozdravila. Sprejem in program so pripravili tudi v Sošanju.

Osnredne slavlje ob prihodu Titove štafete v Velenje se je začelo nekaj pred 18 uro. Ve-

lenjčani so najprej pozdravili regijsko štafeto. Ob igranju mladinske godbe na pihala in častnih savah so pred kulturni dom prišli velenjski

mladinci z glavno štafeto palico. Predsednik mladine velenjske občine Ciril Globačnik je spregovoril o abramu. Mladina je pridrla recital. Zbrani so potem navdušeno pritrdili čestitkam prebivalstva velenjske in koroskih občin predsedniku Titu za 80. letnico.

F. KRIVEC

Štafeta je nadaljevala pot mimo Letuša in Smartna ob Paki, kjer jo je mladina prisrčno pozdravila. Sprejem in program so pripravili tudi v Sošanju.

Osnredne slavlje ob prihodu Titove štafete v Velenje se je začelo nekaj pred 18 uro. Ve-

lenjčani so najprej pozdravili regijsko štafeto. Ob igranju mladinske godbe na pihala in častnih savah so pred kulturni dom prišli velenjski

mladinci z glavno štafeto palico. Predsednik mladine velenjske občine Ciril Globačnik je spregovoril o abramu. Mladina je pridrla recital. Zbrani so potem navdušeno pritrdili čestitkam prebivalstva velenjske in koroskih občin predsedniku Titu za 80. letnico.

ATENTATOR NA WALLACEA PRIJET — Po predvolilnem govoru guvernerja in kandidata za predsednika ZDA Georgea Wallacea je nanj streljal 21-letni Arthur Bremer (v sredini), ki so ga takoj zatem prišli. Wallace je bil hudo ranjen, vendar možnosti za njegovo ozdravitev niso slabe.

POŠKODOVANA SOVJETSKA LADJA — Severnovietnamska časopisna agencija je poslala v svet fotografijo ladje »Griša Akpjan«, ki so jo v pristanišču Cua Ong (DRV) poškodovale ameriške bombe. Telefoto: VNA-UPI

ČETRTI DAN DEMONSTRACIJ — Studentski protivojni protesti pred institutom za obrambne analize na princetonski univerzi v ZDA so prešli že v četrti dan; policija je začela z demonstranti trdo obračunavati (na sliki). Telefoto: UPI

VODNA NEVARNOST UPADA — Narasla Reka, ki je v okolici Ilirske Bistrice prestopila bregove in ponekod poplavlja tudi ceste, je močno ogrozila obrate tovarne Isonit in obrat električne žage Topol, kjer so za vsak slučaj že odstranili nekaj strojev. V bližnjem Brdovcu pa so morali izseliti prebivalce iz ogrožene hiše. Že okrog poldne je začela voda upadati. Foto: J. Zrnek

Dobre poti s sosedi

Razprava v republiški skupščini o zunanji politiki — Največ pozornosti našim odnosom s sosednjimi državami in položaju naše manjšine v tujini

V razpravi o ekspozeju dr. Franca Hočevarja so sodelovali Janez Vipotnik, Bogdan Osolnik, Vlado Uršič, Milo Vižintin, Rudi Simac, Silvo Devetak, Andrej Škerlavaj, Ivan Kreft, Branko Zadravec, Bogdan Šnabl in Franjo Bobovec. Razpravljali so vedno pozornosti posvetili odnosom s sosednjimi državami in problematiki slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem.

JANEZ VIPOTNIK je ugotovil, da objektivna ocena položaja naših manjšin kaže določen napredek, ki je predvsem posledica napredov za mejskih Slovencev, kamih, pa seveda tudi splošne politike Slovenije in Jugoslavije. V zvezi s tem je poudaril, da iskane dokazila, da je učinkovitost pomoči matice pri urejanju manjšinskih vprašanj odvisna predvsem od stanja meddržavnih odnosov: čim boljši so ti odnosi, tem večje so tudi možnosti za ustrezno urejanje problemov manjšin.

Položaj naših manjšin seveda še ni tak, da bi bili z njim lahko zadovoljni. Treba bo še dosti napredov predvsem manjšine same ter nase pomoči in razumevanja za njene potrebe. Pri dajanju pomoči manjšinam Slovencev moramo biti odločni in konkretni, pri tem pa paziti, da ne bomo popuščali ne raznim oportunističnim in lastnim vrstam, ne tistim silam v sosednjih državah, ki tudi manjšine želijo izkoristiti za svoje spekulacije v zvezi z Jugoslavijo.

BOGDAN OSOLNIK je največji del svoje razprave posvetil zahtevam, s katerimi se sooča jugoslovanska in seveda tudi slovenska zunanja politika spričo sprememb, ki nastajajo v Evropi. V centralni Evropi je še prišlo do določenega popuščenja napetosti in obstajajo resne možnosti, da se bo razvoj v tej smeri nadaljeval. Tu ustvarja nov položaj naš celini, katerega glavna značilnost so večje možnosti za širše in bolj vsestransko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Te procese moramo skrbno spremljati, analizirati in pripraviti podroben dolgo.

RUĐI SIMAC je podrobneje opisal položaj na gorškem delu italijansko-jugoslovanske meje. Navedel je številne praktične in trajne koristi odprtih meja, hkrati pa se zavzel, da bi ta odprtost tudi na gorškem delu meje zahtevala tako kot na tržškem, kajti dolgo časa je bil ta del odprt meje nekoliko v senci Trsta, predvsem zato, ker so v Trstu bili in so še prisotne nekatere težnje po razporedu nad odprtostjo in dialogom na italijansko-jugoslovanski meji.

SILVO DEVETAK je govoril o več vprašanjih: državnih odnosih med Jugoslavijo in Italijo, o naši manjšini v Italiji, o gospodarskem sodelovanju, o prometnih zvezah ter o znanstvenem in kulturnem sodelovanju. Navedel je več konkretnih podatkov o sodelovanju in rezultatih na omenjenih področjih ter navedel stvari, ki jih je še treba urediti.

ANDREJ ŠKERLAJAV je govoril o izkušnjah, ki jih imajo slovenski sindikati v sodelovanju z Italijo in Avstrijo. Opozoril je predvsem na nekatera še norešena vprašanja naše ekonomske migracije. Tako se na primer v Avstriji kar 70 odstotkov naših delavcev zaposluje mimo meddržavnega sporazuma o zaposlovanju, avstrijske oblasti pa ne kažejo volje, da bi to anomalijo odpravili. V Italiji se naši ljudje zaposlujejo v glavnem med sezonami, takrat jih dela tam med 15.000 in 40.000. Z Italijo nimamo sporazuma o zaposlovanju in bo to vprašanje tudi težko rešiti, saj se Italijani sami otežajo z visokim delovnim silo. Kljub temu pa bo treba tudi z Italijo iskati boljše rešitve tega vprašanja.

IVAN KREFT je opozoril, da se premalo pozornosti in podpore deležni naši rojaki v radgonaškem kotu in se zavzel za to, da bi si prizadevali razgneti tudi nanje zaščito, ki jo so Slovence v Avstriji določila avstrijska državna politika. Omenil je tudi položaj naših rojakov na Madžarskem, ki so bili dolgo diskriminirani. Danes se njihov položaj obrača na boljše, čeprav še ni zadovoljiv. Pri nas vemo skrbimo za madžarsko narodnostno skupino, ki poudaril — zato toliko bolj

BOGDAN OSOLNIK je največji del svoje razprave posvetil zahtevam, s katerimi se sooča jugoslovanska in seveda tudi slovenska zunanja politika spričo sprememb, ki nastajajo v Evropi. V centralni Evropi je še prišlo do določenega popuščenja napetosti in obstajajo resne možnosti, da se bo razvoj v tej smeri nadaljeval. Tu ustvarja nov položaj naš celini, katerega glavna značilnost so večje možnosti za širše in bolj vsestransko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Te procese moramo skrbno spremljati, analizirati in pripraviti podroben dolgo.

RUĐI SIMAC je podrobneje opisal položaj na gorškem delu italijansko-jugoslovanske meje. Navedel je številne praktične in trajne koristi odprtih meja, hkrati pa se zavzel, da bi ta odprtost tudi na gorškem delu meje zahtevala tako kot na tržškem, kajti dolgo časa je bil ta del odprt meje nekoliko v senci Trsta, predvsem zato, ker so v Trstu bili in so še prisotne nekatere težnje po razporedu nad odprtostjo in dialogom na italijansko-jugoslovanski meji.

SILVO DEVETAK je govoril o več vprašanjih: državnih odnosih med Jugoslavijo in Italijo, o naši manjšini v Italiji, o gospodarskem sodelovanju, o prometnih zvezah ter o znanstvenem in kulturnem sodelovanju. Navedel je več konkretnih podatkov o sodelovanju in rezultatih na omenjenih področjih ter navedel stvari, ki jih je še treba urediti.

ANDREJ ŠKERLAJAV je govoril o izkušnjah, ki jih imajo slovenski sindikati v sodelovanju z Italijo in Avstrijo. Opozoril je predvsem na nekatera še norešena vprašanja naše ekonomske migracije. Tako se na primer v Avstriji kar 70 odstotkov naših delavcev zaposluje mimo meddržavnega sporazuma o zaposlovanju, avstrijske oblasti pa ne kažejo volje, da bi to anomalijo odpravili. V Italiji se naši ljudje zaposlujejo v glavnem med sezonami, takrat jih dela tam med 15.000 in 40.000. Z Italijo nimamo sporazuma o zaposlovanju in bo to vprašanje tudi težko rešiti, saj se Italijani sami otežajo z visokim delovnim silo. Kljub temu pa bo treba tudi z Italijo iskati boljše rešitve tega vprašanja.

IVAN KREFT je opozoril, da se premalo pozornosti in podpore deležni naši rojaki v radgonaškem kotu in se zavzel za to, da bi si prizadevali razgneti tudi nanje zaščito, ki jo so Slovence v Avstriji določila avstrijska državna politika. Omenil je tudi položaj naših rojakov na Madžarskem, ki so bili dolgo diskriminirani. Danes se njihov položaj obrača na boljše, čeprav še ni zadovoljiv. Pri nas vemo skrbimo za madžarsko narodnostno skupino, ki poudaril — zato toliko bolj

BOGDAN OSOLNIK je največji del svoje razprave posvetil zahtevam, s katerimi se sooča jugoslovanska in seveda tudi slovenska zunanja politika spričo sprememb, ki nastajajo v Evropi. V centralni Evropi je še prišlo do določenega popuščenja napetosti in obstajajo resne možnosti, da se bo razvoj v tej smeri nadaljeval. Tu ustvarja nov položaj naš celini, katerega glavna značilnost so večje možnosti za širše in bolj vsestransko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Te procese moramo skrbno spremljati, analizirati in pripraviti podroben dolgo.

se je treba odločno upreti, saj služijo edinele interesom tistih, ki zavirajo pozitivne procese tako doma, kakor tudi na širšem prostoru v Evropi.

FRANJO BOBOVEC je ugotovil, da se je sodelovanje med slovenskimi in madžarskimi obmejnimi pokrajinami začelo šele po letu 1965. Pri bližnjem tednu so začeli Madžari kazati tudi več razumevanja za našo manjšino v Porabju, pri čemer je nanje gotovo vplival zgled, kako smo pri nas uredili položaj madžarske manjšine. V porabskih vaseh so v šole uvedli slovensko, kar je velikanski premik v primerjavi s preteklostjo, ko so v času informbiroja razselili širši Madžarske 5000 Slovencev. V zadnjih letih je odnos do naše manjšine, kot tudi sodelovanje med obmejnimi pokrajinami krenilo po novih poteh. Resda obstoječe marsikakšne ovire, ki pa niso take, da jih z dobro voljo obeh strani ne bi bilo mogoče premagati.

BOGDAN ŠNABL je govoril o položaju naših rojakov na Koroskem in Gradiščanskem. Opozoril je na poskušne oživiljanje nacionalne neustrečnosti do naše manjšine in na nove pojave eskalacije sovražnosti. Takim poskusom

upravičeno zahtevamo enako skrb za naše manjšine na Madžarskem.

BRANKO ZADRAVEC je podprl Kreftove ugotovitve o Slovincih v radgonaškem kotu, podrobneje pa se je dotaknil nekaterih konkretnih socialnih vprašanj, ki se tičejo naših ljudi iz obmejnih krajev, ki hodijo na delo v Avstrijo in kmetov dvojalstnikov. Mnogo stvari na tem področju še ni urejenih, pa tamkajšnje prebivalce pa bi bilo zelo pomembno, da bi jih čim prej rešili.

MELO VIZINTIN je poudaril, da kot drugi razpravljaleci ugotovili pozitivne premike v odnosu Italije do slovenske manjšine, bil pa je kritičen do tistih, sicer manjšinskih, sil v Italiji, ki skušajo zavirati take pozitivne procese. Do teh sil je treba biti previden in pozoren, hkrati pa nadaljevati z našo politiko do Italije, ki je v interesu obeh držav.

RUĐI SIMAC je podrobneje opisal položaj na gorškem delu italijansko-jugoslovanske meje. Navedel je številne praktične in trajne koristi odprtih meja, hkrati pa se zavzel, da bi ta odprtost tudi na gorškem delu meje zahtevala tako kot na tržškem, kajti dolgo časa je bil ta del odprt meje nekoliko v senci Trsta, predvsem zato, ker so v Trstu bili in so še prisotne nekatere težnje po razporedu nad odprtostjo in dialogom na italijansko-jugoslovanski meji.

SILVO DEVETAK je govoril o več vprašanjih: državnih odnosih med Jugoslavijo in Italijo, o naši manjšini v Italiji, o gospodarskem sodelovanju, o prometnih zvezah ter o znanstvenem in kulturnem sodelovanju. Navedel je več konkretnih podatkov o sodelovanju in rezultatih na omenjenih področjih ter navedel stvari, ki jih je še treba urediti.

ANDREJ ŠKERLAJAV je govoril o izkušnjah, ki jih imajo slovenski sindikati v sodelovanju z Italijo in Avstrijo. Opozoril je predvsem na nekatera še norešena vprašanja naše ekonomske migracije. Tako se na primer v Avstriji kar 70 odstotkov naših delavcev zaposluje mimo meddržavnega sporazuma o zaposlovanju, avstrijske oblasti pa ne kažejo volje, da bi to anomalijo odpravili. V Italiji se naši ljudje zaposlujejo v glavnem med sezonami, takrat jih dela tam med 15.000 in 40.000. Z Italijo nimamo sporazuma o zaposlovanju in bo to vprašanje tudi težko rešiti, saj se Italijani sami otežajo z visokim delovnim silo. Kljub temu pa bo treba tudi z Italijo iskati boljše rešitve tega vprašanja.

IVAN KREFT je opozoril, da se premalo pozornosti in podpore deležni naši rojaki v radgonaškem kotu in se zavzel za to, da bi si prizadevali razgneti tudi nanje zaščito, ki jo so Slovence v Avstriji določila avstrijska državna politika. Omenil je tudi položaj naših rojakov na Madžarskem, ki so bili dolgo diskriminirani. Danes se njihov položaj obrača na boljše, čeprav še ni zadovoljiv. Pri nas vemo skrbimo za madžarsko narodnostno skupino, ki poudaril — zato toliko bolj

BOGDAN OSOLNIK je največji del svoje razprave posvetil zahtevam, s katerimi se sooča jugoslovanska in seveda tudi slovenska zunanja politika spričo sprememb, ki nastajajo v Evropi. V centralni Evropi je še prišlo do določenega popuščenja napetosti in obstajajo resne možnosti, da se bo razvoj v tej smeri nadaljeval. Tu ustvarja nov položaj naš celini, katerega glavna značilnost so večje možnosti za širše in bolj vsestransko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Te procese moramo skrbno spremljati, analizirati in pripraviti podroben dolgo.

RUĐI SIMAC je podrobneje opisal položaj na gorškem delu italijansko-jugoslovanske meje. Navedel je številne praktične in trajne koristi odprtih meja, hkrati pa se zavzel, da bi ta odprtost tudi na gorškem delu meje zahtevala tako kot na tržškem, kajti dolgo časa je bil ta del odprt meje nekoliko v senci Trsta, predvsem zato, ker so v Trstu bili in so še prisotne nekatere težnje po razporedu nad odprtostjo in dialogom na italijansko-jugoslovanski meji.

SILVO DEVETAK je govoril o več vprašanjih: državnih odnosih med Jugoslavijo in Italijo, o naši manjšini v Italiji, o gospodarskem sodelovanju, o prometnih zvezah ter o znanstvenem in kulturnem sodelovanju. Navedel je več konkretnih podatkov o sodelovanju in rezultatih na omenjenih področjih ter navedel stvari, ki jih je še treba urediti.

ANDREJ ŠKERLAJAV je govoril o izkušnjah, ki jih imajo slovenski sindikati v sodelovanju z Italijo in Avstrijo. Opozoril je predvsem na nekatera še norešena vprašanja naše ekonomske migracije. Tako se na primer v Avstriji kar 70 odstotkov naših delavcev zaposluje mimo meddržavnega sporazuma o zaposlovanju, avstrijske oblasti pa ne kažejo volje, da bi to anomalijo odpravili. V Italiji se naši ljudje zaposlujejo v glavnem med sezonami, takrat jih dela tam med 15.000 in 40.000. Z Italijo nimamo sporazuma o zaposlovanju in bo to vprašanje tudi težko rešiti, saj se Italijani sami otežajo z visokim delovnim silo. Kljub temu pa bo treba tudi z Italijo iskati boljše rešitve tega vprašanja.

IVAN KREFT je opozoril, da se premalo pozornosti in podpore deležni naši rojaki v radgonaškem kotu in se zavzel za to, da bi si prizadevali razgneti tudi nanje zaščito, ki jo so Slovence v Avstriji določila avstrijska državna politika. Omenil je tudi položaj naših rojakov na Madžarskem, ki so bili dolgo diskriminirani. Danes se njihov položaj obrača na boljše, čeprav še ni zadovoljiv. Pri nas vemo skrbimo za madžarsko narodnostno skupino, ki poudaril — zato toliko bolj

BOGDAN OSOLNIK je največji del svoje razprave posvetil zahtevam, s katerimi se sooča jugoslovanska in seveda tudi slovenska zunanja politika spričo sprememb, ki nastajajo v Evropi. V centralni Evropi je še prišlo do določenega popuščenja napetosti in obstajajo resne možnosti, da se bo razvoj v tej smeri nadaljeval. Tu ustvarja nov položaj naš celini, katerega glavna značilnost so večje možnosti za širše in bolj vsestransko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Te procese moramo skrbno spremljati, analizirati in pripraviti podroben dolgo.

RUĐI SIMAC je podrobneje opisal položaj na gorškem delu italijansko-jugoslovanske meje. Navedel je številne praktične in trajne koristi odprtih meja, hkrati pa se zavzel, da bi ta odprtost tudi na gorškem delu meje zahtevala tako kot na tržškem, kajti dolgo časa je bil ta del odprt meje nekoliko v senci Trsta, predvsem zato, ker so v Trstu bili in so še prisotne nekatere težnje po razporedu nad odprtostjo in dialogom na italijansko-jugoslovanski meji.

SILVO DEVETAK je govoril o več vprašanjih: državnih odnosih med Jugoslavijo in Italijo, o naši manjšini v Italiji, o gospodarskem sodelovanju, o prometnih zvezah ter o znanstvenem in kulturnem sodelovanju. Navedel je več konkretnih podatkov o sodelovanju in rezultatih na omenjenih področjih ter navedel stvari, ki jih je še treba urediti.

ANDREJ ŠKERLAJAV je govoril o izkušnjah, ki jih imajo slovenski sindikati v sodelovanju z Italijo in Avstrijo. Opozoril je predvsem na nekatera še norešena vprašanja naše ekonomske migracije. Tako se na primer v Avstriji kar 70 odstotkov naših delavcev zaposluje mimo meddržavnega sporazuma o zaposlovanju, avstrijske oblasti pa ne kažejo volje, da bi to anomalijo odpravili. V Italiji se naši ljudje zaposlujejo v glavnem med sezonami, takrat jih dela tam med 15.000 in 40.000. Z Italijo nimamo sporazuma o zaposlovanju in bo to vprašanje tudi težko rešiti, saj se Italijani sami otežajo z visokim delovnim silo. Kljub temu pa bo treba tudi z Italijo iskati boljše rešitve tega vprašanja.

IVAN KREFT je opozoril, da se premalo pozornosti in podpore deležni naši rojaki v radgonaškem kotu in se zavzel za to, da bi si prizadevali razgneti tudi nanje zaščito, ki jo so Slovence v Avstriji določila avstrijska državna politika. Omenil je tudi položaj naših rojakov na Madžarskem, ki so bili dolgo diskriminirani. Danes se njihov položaj obrača na boljše, čeprav še ni zadovoljiv. Pri nas vemo skrbimo za madžarsko narodnostno skupino, ki poudaril — zato toliko bolj

BOGDAN OSOLNIK je največji del svoje razprave posvetil zahtevam, s katerimi se sooča jugoslovanska in seveda tudi slovenska zunanja politika spričo sprememb, ki nastajajo v Evropi. V centralni Evropi je še prišlo do določenega popuščenja napetosti in obstajajo resne možnosti, da se bo razvoj v tej smeri nadaljeval. Tu ustvarja nov položaj naš celini, katerega glavna značilnost so večje možnosti za širše in bolj vsestransko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Te procese moramo skrbno spremljati, analizirati in pripraviti podroben dolgo.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Ukrepi proti nelikvidnosti

Zbor narodov je včeraj sprejel več predlogov za sprejetje zakonov

BEOGRAD, 15. maja (Tanjug). Zbor narodov je na popoldanski seji sprejel več predlogov za sprejetje zakonov, v več osnutkih načrtov teh zakonskih aktov, katerih namen je ublažiti nelikvidnost in delovnih organizacijam pomagati, da bodo prebrodile tudi druge podobne težave.

Med drugim so sprejeli načrte zakona o ugotavljanju in razdeljevanju osebnih dohodkov, o zagotovitvi trajnih obratnih sredstev v organizacijah združenega dela, o knjigovodstvu delovnih organizacij. Zatem načrte zakonov o ugotavljanju vrednosti zalog, o sanaciji organizacij združenega dela ter prisilni poravnavi in stečajih.

Sprejeli so tudi predlog za sprejetje zakona z osnutkom tega zakonskega akta o evičenjskih gibanja na področjih splošne, skupne in drugih

oblik potrošnje. Sprejeli so tudi predlog za sprejetje zakona o osebnih pogojih za odobritev investicijskih kreditov, toda brez osnutka tega zakonskega besedila, o katerem bodo morali še razpravljati. Na poznejše so odložili sklep o sprejetju zakona o pogojih, pod katerimi bodo koristniki družbenih sredstev lahko kupovali blago in koristili storitve.

ZIS je hkrati s predlogi za sprejetje zakonov predložil hkrati tudi načrte teh zakonskih aktov, ker je želel delovati bolj uspešno pri odstraanjevju težav v tekoči gospodarski politiki.

Zvezni sekretar za finance Janko Smole je bil napovedal na današnji seji, da bo zveza na vlada v kratkem začela izdelovati tudi predloge atreje skupine ukrepov proti nelikvidnosti.

Zbor narodov je končal današnjo sejo s tem, da je sprejel nekaj zakonov iz drugih področij, ki niso vezani za tekočo gospodarsko gibanja. Med njimi so tudi sprejeli predlog za sprejetje zakona za izkoriščanje sredstev udobnosti, za gospodarstveniki v teritorialnih vodah Jugoslavije z načrtom tega zakona.

Prihodnja seja zbora narodov bo, kot je predvideno, 22. maja.

Na današnji popoldanski seji gospodarskega zbora zvezne skupščine so hkrati s precejšnjimi kritičnimi pripombami in pogostimi glasovanji podprli predložene zakonske predpise za premagovanje nelikvidnosti.

Kanton: vse razprodano

PEKING, 16. maja (Tanjug). Sinoči se je končal tradicionalni sejem v Kantonu, na katerem je bilo razstavljenih več kot 10.000 izdelkov izvoznih proizvodov.

Sejem je bil izrazito poslovne narave, tako da je bilo nekaj dni pred koncem sejma vse razstavljeno blago razprodano.

Pevca iščeta resnico

ZAGREB, 16. maja (Tanjug). Pred okroglo sodišče v Zagrebu sta po daljšem odlaganju razprave prišla polarna jugoslovanska pevca zabavne glasbe Djordje Marjanović in Krunoslav Kido Slabinac. Sodnik je obema »zvezdnim« priporočil, naj se poravnata in pogovorita. V to je Marjanović privolil, vendar pod pogojem, da Slabinac zanika izjavo v zagrebskem »Studiju« Slabinac ni bil za to, rekel je, da resnice ne bo ugotavljal v tisku, temveč na sodišču. Kakor je znano, je Marjanović Slabinca tožil zaradi pogovora v »Studiju« Slabinac je namreč podvomil v regularno Marjanovićevo zmagano na sarajevskem finalu »Poka pevce«.

Glede na to, da avtor intervjuja v »Studiju« Slabinacove izjave ni objavil v celoti, se je sodišče odločilo za preložitve razprave za nedoločen čas. Nanjo bodo povabili reporterja Studia Ivana Kreutza ter še dva sarajevska novinarja.

NOVO MESTO, 15. maja. Tudi v novomeški krajevni skupnosti so se občani na današnjem referendumu za samoprispevek za gradnjo in obnovo osnovnih šol v občini odločili za samoprispevek. Čas, ko to poročamo, imamo podatke, da je prišlo na volišča 80 odstotkov vpisanih volivcev, od katerih se jih je 60 odstotkov odločilo za samoprispevek.

Dokončni rezultati še niso znani in bomo o tem poročali jutri. Gotovo pa je, da je referendum uspel nad pričakovanjem. Boljša udeležba na referendumu je bila v delovnih organizacijah, kajti hude dež je preprečil mnogim starejšim občanom, da bi prišli na volišča na terenu.

B. PODOBNIK

Telegrami

ČESTITKA — BEOGRAD. Predsednik republike Tito je norveškemu kralju Olafu V. poslal ob državnem prazniku kraljevine Norveške brozovano čestitko.

BRZOJAVKA OB JUBILEJU — Predsedstvo ZKJ je poslalo demokratski partiji Gvineje ob njeni 25 obletnici pozdravno brzojavko, v kateri ji želi uspeha v nadaljnjem delu in uspešen razvoj gvinejskega ljudstva.

KITAJSKI VELEPOSILNIK V SPLITU — SPLIT. Sem je dopotoval kitajski veleposlanik v Beogradu Ceng Tao z ženo. Ogle dal si je občinsko skupščino in se pogovarjal z namestnikom predsednika skupščine Ivom Begom. Splitčani se zanimajo za sodelovanje s katerim od kitajskih mest.

ETIOPIJSKA DELEGACIJA — SARAJEVO. Etiopijska vojaška delegacija, ki jo vodi obrambni minister generalpodpolkovnik Keneda Gebre, je obiskala Sarajevo. Ogle dala si je podjetje UNIS in Zrak. Sprejel pa jo je tudi generalpodpolkovnik Franjo Herjavec.

BOLGARSKA DELEGACIJA — BEOGRAD. Na povabilo sveta ZSJ je v Beograd dopotovala bolgarska sindikalna delegacija, ki jo vodi sekretar centralnega sveta Grigorije Borov. Predstavnik bolgarskih in jugoslovanskih sindikatov so se pogovarjali o delu organizacij in poglabljanju sodelovanja.

SOVJETSKA DELEGACIJA — BEOGRAD. Sem je na povabilo zveznega odbora ZSB NOB dopotovala delegacija sovjetskega komiteja vojnih veteranov, ki jo vodi član komiteja in predsednik volgo gradske organizacije vojnih veteranov Denisov Grigorij Ivanovič.

STROUGAL POVAJEN V BERLIN — PRAGA. Predsednik češkoslovaške vlade Lubomir Strougal je odpotoval na krajši obisk v Berlin, kjer bo bil predsednik vlade NDR Willi Stoph.

BRANDT NAMERAVA V AVSTRIJO — BONN. Zahodnonemški kancler Brandt bo prihodnji teden za tri dni obiskal Avstrijo. S kanclerjem Kreiskyem se bo pogovarjal 23. maja, sprejel pa ga bo tudi predsednik Franz Jonas. V Bonn se bo vrnil 25. maja.

SESTANEK TROJICE — KAIRO. Tu se bodo konec meseca sestali egiptovski libijski in sirski predsednik Sadat, Gadafi in Assad; govorili bodo o položaju na Bliskem vzhodu in o možnostih za podporo palestinskega odporniškega gibanju.

UGRABITELJI IZPUSTILI DAVIESA — MONTEVIDEO. Tupamarji so po letu dni izpustili finančnika in nekdanjega urugvajskega ministra Carlosa Fricka Daviesa; ugrabili so ga lani 14. maja, ker je bil vpleten v neko bančno afero.

Pa še to:

IZREDNA PRILOŽNOST — Kvarner-express poudarja domačim gostom sedemdnevno bivanje v hotelu B kategorije čisti za »samo« 606 dinarjev ali 86,50 dinarjev na dan. Zadarski »Jugotanker-turisthotels« pa po pisanju večernjih novosti omogoča penzion tujci v hotelih »B« kategorije pri Anconi in Italiji za 75 dinarjev na dan (plačilno v dinarjih).

Nihče ni turist v svoji domovini.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 17. maj 1972 ob 7. uri

Vreme in temperatura 16. maja 1972

kraj	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	dežuje	11	dežuje	12
Planica	dežuje	6	dežuje	10
Brnik	nevihta	11	dežuje	12
Kranj	nevihta	6	dežuje	10
Maribor	dežuje	10	dežuje	12
Sl. Gradec	dežuje	10	dežuje	12
Celje	dežuje	12	dežuje	12
Novo mesto	dežuje	12	dežuje	12
Koper	dežuje	12	dežuje	12
Trieste	dežuje	12	dežuje	12
Pula	dežuje	12	dežuje	12
Hvar	dežuje	12	dežuje	12
Dubrovnik	dežuje	12	dežuje	12
Zagreb	dežuje	12	dežuje	12
Beograd	dežuje	12	dežuje	12
Sarajevo	dežuje	12	dežuje	12
Titograd	dežuje	12	dežuje	12

Novi vrtci

V ajdovski občini bodo uredili vrtce še na Colu, v Podnanosu in v Vipavi

V soboto, 13. maja je predsednik občinske skupščine Ajdovščina Martin Greif odprl nov otroški vrtec za 24 otrok v Vipavskem križu. Tu je urejena tudi kuhinja za šolarje, tako, da bo v bodoče dobivalo toplo malico 150 otrok.

Zdaj je v ajdovski občini pet otroških vrtcev, od teh so trije na podeželju, po eden pa v Ajdovščini in Vipavi. V ajdovskem je 110 otrok, v vipavskem 55, v črniških 38, Lokavcu 20 in v Vipavskem križu 24.

Cepiva je komisija za otroško varstvo odprla v začetku maja še en oddelček v Ajdovščini, je vendarle morala odkloniti mesto še 50 malčkom.

V programu je tudi ureditev otroškega vrtca na Colu in v Podnanosu, v Vipavi pa nameravajo preurediti prostore bivše postaje milice. Vsa ta dela bodo stala okoli 800.000 dinarjev, kar pa tega občinska komisija sama ne zmore, se bodo za finančno pomoč obrnili na republiško skupnost otroškega varstva.

V občini že danes deluje 24 malih šol z 72-urnim programom. Sklenili pa so, da morajo vsi otroci, ki bodo šli prihodnje leto v osnovno šolo, iti skozi malo šolo.

Mlečnih kuhinj je v občini 13.

F. HLADNIK

Ples ob občestnem jarku

NOVA GORICA, 16. maja — Iz Rožne doline proti domu se je ob 22.15 odpeljal z osebnim avtom 44-letni Aldo Mrak iz Sempasa. Na Ajševici blizu Lajaka ga je po 50 metrih, za tem ko je speljal desni ovinek, začelo zanašati. Zavozil je na desno in s prednjim delom avtomobila trčil v občestni jarek. Od tu ga je odbilo kakih 15 metrov s ceste, kjer je obstal na kolesih, obrnjen v nasprotno smer vožnje. Škoda je nekaj več kot 4.000 dinarjev.

J. P.

Kljub tožbam dolžniki

Nekatera podjetja zunaj Slovenije ne plačajo tolminskemu gospodarstvu

V delovnih organizacijah tolminske občine se nelikvidnost čedalje bolj povečuje. Pomanjkanje obratnih sredstev ob izrednem dolgovanju kupcev spravlja gospodarstvo v težaven položaj. V preteklem obdobju je zaradi samorastniškega razvoja in ob stalnem pomanjkanju denarja moralo večji del na novo utvarjenih sredstev dati za modernizacijo in nabavo nove opreme. Proizvodnja se je večala vsako leto v večjih odstotkih. V ta namen pa ni bilo na razpolago obratnih sredstev.

Nekatero delovno organizacijo zunaj naše republike kljub tožbam po več kot eno leto ne plačujejo računov. V letu 1970 so kupci dolgovali tolminskemu gospodarstvu 26 milijonov dinarjev, v letu 1971 pa še 55 milijonov.

Ob takem dolgovanju so nekatero delovno organizacijo večkrat blokirane, posebno pa se zastojujejo odnosi, ko ne morejo pravočasno dvigniti osebnih dohodkov.

A. L.

Ob nedeljah zaprto?

NOVA GORICA, 16. maja — Na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so podprli dogovor, po katerem bodo imela trgovska podjetja na Primorskem ob nedeljah zaprte vse poslovalnice, razen tistih, kjer prodajajo v turističnih krajih spominke in druge predmete, povezane s turizmom.

L. K.

Loto

20. kolo
Prvo šrebanje: 9, 16, 21, 27, 29 in dodatni 8; drugo šrebanje: 5, 11, 14, 21, 34 in dodatni 5.

Po vaseh okrog Ilirske Bistrice (2)

Leta priklenjen

Jože Grilj v vasi Jasen leži že 44 let — Kljub invalidnosti in 160 dinarji pokojnine pa je poln optimizma

Zadnja hiša v vasi Jasen, tista, ki stoji najvišje v bregu pod hribom Ahac, je Griljeva. V njej živi, že 44 let leži, priklenjen na posteljo, stric Jože. Stric zato, ker se ni nikdar oženil. Zanj je skrbela in še zmeraj skrbi njegova sestra 77-letna Marija. Okno na dvorišče ima zmeraj odprto, da vidi in sliši, kdaj kdo pride, da se malo pogovori s tem ali onim sosedom, ki prihajajo, da bi od strice zvedeli, kaj novega je povedal radio (zdej mu malo nagaja) in kaj novic prinašajo časniki. Stric Jože je torej pravi ušni časopis, ki je zmeraj na tekočem z dogodki doma in po svetu.

Leto dni življenja

Vasica Jasen, pripeta kot lastovine gnezdo v breg, leži komaj kak kilometer vzhodno od Ilirske Bistrice. Jože je bil star šestnajst let, ko sta s sestro nekoga jesenskega dne na polju pod vasjo sečala koruznico. Bura in nemaden dež sta ju prepodila v najbližjo kraško vrtčo. Fantič se je v tej luknji tako nesrečno udaril v skalo, da je za vse življenje ostal invalid. Razbolelo meso na nogi si je mazal z doma pripravljanim zdravilom: kravim spiratom, kakor se reče. Vse je že kazalo, da se bo poravnalo, ko je bolezen obrnila na slabše. Hodil je zmeraj težje, posebno zato, ker ga hribenica ni več držala pokonci. Oče ga je odpeljal k zdravniku v Matulje nad Opatico. Prvič mu je zdravnik nekaj pomagal, tako da je še lahko hodil na polje in v gozd, toda nogo so ga vse manj ubogale. Ko je drugič obiskal zdravnika, mu je leta dr. življenja. Kaj, kako in zakaj je zbolel, stricu Jožetu noben zdravnik nikdar ni vedel povedati. Tako je moč od 1928. leta pa vse doslej pri-

ČIČ VEC RUMENIH KNJIZIC — Na mejnem prehodu v Škofijah je spet gneča, saj sosedje radi skočijo k nam, malo zaradi nakupov, malo na izlet.

Predlog: v Lipici nov mednarodni prehod

Zaradi naraščanja mednarodnega prometa je na obeh prehodih pogosto velik zastoj — Kolone vozil — Razbremenitev Fernetičev in Krvavega potoka

Komisija za mejna vprašanja sežanske občinske skupščine je pripravila predlog, ki naj bi ga skupščina sprejela in posredovala zveznemu izvršnemu svetu, da bi sedanji mejni prehod Lipica odprli tudi za mednarodni promet. Zamisel ni nova. Tako pri nas kot tudi na italijanski strani, je bilo zadnja leta nekajkrat slišati predlog, da bi morali za Lipico na tem območju dobiti še en mednarodni mejni prehod.

Od leta 1965, naprej število potnikov, ki gredo čez mejne prehode v sežanski občini, hitro narašča. Leta 1965, so zabeležili tako v maloobsejnem, kot mednarodnem prometu nekaj več kot 7 milijonov, lani pa že skoraj 28 milijonov potnikov. Zanimivo je, da je sprva prevladoval maloobsejni promet, lani pa je več kot dve tretjini potnikov ted prešlo mejo s potnimi listi.

Nov, lani pa že skoraj 28 milijonov potnikov. Zanimivo je, da je sprva prevladoval maloobsejni promet, lani pa je več kot dve tretjini potnikov ted prešlo mejo s potnimi listi.

ZK o samoupravi

Komunisti Luke Koper o svojem dveletnem delu in o prihodnjih nalogah - V ospredju samoupravna razmerja

KOPER, 16. maja. Komunisti Luke Koper so na današnji konferenci pregledali svojo dejavnost v minulih dveh letih. To sta bili leti, ko se je luški kolektiv prebijał skozi različne težave, hkrati pa se navznoter in navzven organizacijsko in gospodarsko utrjeval.

To dakazuje podatek, da so imeli v začetku lanskega februarja 800.000 dinarjev iz-

Tvegano prehitivanje

NOVA GORICA, 16. maja — Iz Sempetra proti Novi Gorici se je odpeljal z osebnim avtomobilom 60-letni Franc Hojnik iz Škofij. V Rožni dolini pred hišo št. 40 je osebni avto, ki je vozil pred njim, nakažal smer in začel zavijati v desno. Ko ga je Hojnik začel prehitivati, je pripeljal nasproti osebni avto, zaradi česar se je moral umakniti na desno in je trčil v zadnji blatnik vozila, ki je zavijalo v desno.

J. P.

Koncert »Vinka Vodopivca«

KOPER, 16. maja — V počastitev koprškega občinskega praznika je sinoči gostoval v mestnem gledališču pevski zbor Vinka Vodopivca. Občinstvu se je predstavil s pisanim sopkom narodnih in umetnih pesmi.

G. G.

Z avtom po pločniku

NOVA GORICA, 16. maja — Iz smeri Plave proti domu se je spjel 21-letni Silvo Velušček iz Anhowe. V Ločah je zadel pločnik pri hiši št. 129 in drsel po njem 18 metrov ter obstal ob drugo javno razsvetljavo.

J. P.

Ves svet iz časnika

Leži v nizki čumnat z lese. ním stropom, v hiši, ki jo je pozidal ded, ko je bil njegov oče star sedem let. Za njo na svetu se ne bi preselil nikamor izpod rodne strehe, dokler se strop ne podre, kakor je trdno odločen. Kot nepremični invalid dobi vsak mesec 160 dinarjev pokojnine, vendar pa se z njo ne bi mogel preživljati, če se bi sestrí dobri vaščani in drugi ljudje sem in tja stisnili v žep po dva, pa tudi po pet tisočakov hkrati. Vsa leta leži na koruznem listju in še nikdar ni imel kakšnih težav s hrbtom. Nobene medicine (zdravil) ne jemlje, če izvzamemo domači šipkov in metin čaj. Največ je lahko hrano: juhe, sadje in zelenjavo, zelo rad pa si včasih privoščiti tudi kozarec dobrega domačega vina.

»Lani sem bil v Trnovem (zdrav sestavni del Ilirske Bistrice), pripoveduje ves ožarjen, »in v novi Gorici...« Nekdo ga je za plačilo popeljal z avtom, je pristavila sestra.

Sviščaki in Snežnik

»Trikrat sem bil na Brezjah na Gorenjskem. Gorenjska je lepa, mi zelo ugaja.« »Zmeraj sedi spredaj pri soferju in razlaga. Vse ve in vse pozna.« dodaja sestra. »Tako rad bi šel v Postojnsko jazo. Kako srečen je bil, ko smo ga pred tremi leti peljali na Sviščake, ko je na lastne oči videl Snežnik.

Ni mogoče brez strokovnjakov

Razprava o mestu kmetijskega zavoda pri uresničevanju srednjeročnega programa razvoja kmetijstva Primorske

NOVA GORICA, 16. maja. Predstavniki občinskih organizacij in občinskih skupščin iz vse Primorske so danes podprli novo delovno usmeritev tukajšnjega kmetijskega zavoda, po kateri bodo njegove temeljne delovne obveznosti veljale uresničevanju srednjeročnega programa razvoja kmetijstva v zahodni Sloveniji.

Ob podrobni obravnavi programa, ki je zbir vseh občinskih načrtov, pa so menili, da ne upošteva dovolj optimalnih pogojev tega območja. Spodbudni so podatki, ki se nanašajo na večje pridelovanje grozdja, brojlerjev v kooperaciji z zasebnimi kmeti ter proizvodnjo mleka. Zlasti pa je v programu zastavljeno pridelovanje vrtin, za kar so odlični pogoji, predvsem na obali in na Spodnjem Vipavskem. Prav tako niso dovolj upoštewane možnosti za gojenje plemenske živine. Sicer pa bodo moralni programe sproti dopolnjevali glede na tržne razmere.

Predstavniki kmetijskih organizacij so opozorili na izredno majhno zanimanje mladih ljudi s podeželja za pridobivanje kmetijske izobrazbe. Novogoriška kmetijska šola ima v zadnjem času minimalno število gojencev in komajda še izpolnjuje pogoje za obstoj. Hkrati so nekateri udeleženci razprave opozorili, da ni zanimanja niti za študij na agronomski fakulteti. Kmetijska zadruga v Postojni bi n.p.r. rada štipendirala pet ali šest bodočih agronomov, toda ne dobi interesov. Programa brez znanja pa ne bo mogoče izpolnjevati.

Tudi kmetijskemu zavodu manjka ustreznih strokovnjakov. Trenutno ima za najnujnejšo kadrovisko zasedbo zagotovljena republiška sredstva. Toda strokovnjakov ne dobi, ker jim ne more zagotoviti stanovanj. Danes so predlagali vodstvu zavoda, da seznani s svojimi problemi in načrti vse občinske skupščine, ki naj bi pomeje sprejele tudi del obveznosti za financiranje njegove dejavnosti.

L. KANTE

Up je, pa tudi dvomi

Na obali dvomijo o uresničevanju načrta vzgoje in izobraževanja

KOPER, 16. maja — Načrt vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji do 1975. leta vzbuja mnogo upanja, pa tudi mnogo dvomov v možnosti za njegovo uresničevanje. V tem duhu je izvenela sinočnja razprava o načrtu, ki je bila v Koprju, organizirana pa sta jo občina, konference SZDL in TIS obalnih občin.

Meniti so, da je težko planirati v družbi, ki se razvija neenakomerno. Razen tega so razpravljalci menili, je sedanjše družbeno vrednotenje vzgoje in izobraževanja še vedno na takšni stopnji, da ne daje dovolj zagotovil za uresničevanje načrta v praksi. Nekateri so bili tudi mnenja, da bi bilo treba najprej rešiti vsebinsko plat vzgoje in izobraževanja in šele nato načrtovati stvarni razvoj šolstva.

G. G.

Piran: podprli sporazum

Sindikat za to, da bodo trgovine na obali ob nedeljah zaprte — Ne vse

PIRAN, 16. maja — Predsedstvo obalnega sindikalnega sveta je na sinočni seji podprlo sprejem družbenega dogovora, ki predvideva, da bodo trgovine na obali ob nedeljah zaprte. Člani predsedstva so menili, da s sprejemom družbenega dogovora ne bo zmanjšana turistična ponudba, pa tudi trgovine odprte tudi ob nedeljah. Poudarili so, da je družbeni dogovor o ureditvi poslovnega časa v trgovinah plod pripravevanj zaposlenih v trgovini, ki zdej nima urejenega delavnega urnika, pa tudi nobenih ugodnosti za nedeljsko delo.

J. K.

ILIRSKA BISTRICA

Kdo bo novi predsednik?

Ker se dosedajni predsednik ilirskobistriške občinske skupščine Vitomil Dekleva poslovilja — trenutno opravlja dvojne poslovi, in sicer nastopa kot predsednik občinske skupščine ter direktor Tovarne organskih kislin — je občinska konferenca SZDL evidentirala šest možnih kandidatov za novega predsednika. Med njimi sta v ospredju dva: Jožko Grilj (davčna uprava) in Albin Kuret, direktor Lesonit.

V Ilirski Bistrici bodo bržčas izvolili novega predsednika, na zasedanju občinske skupščine 18. maja, ko bo potekala razprava o srednjeročnem in dolgoročnem razvoju, ki bi lahko ob večji po-

N. L.

Cesta čaka

Po vaseh šentvitiške planote vse manj mladih - Z boljšo cesto bliže k turizmu

Na Šentvitiški planoti živi okrog 1800 prebivalcev. Tu je več naselij in zaselkov. Ljudje se večinoma ukvarjajo s kmetijstvom, veliko pa jih je, ki odhajajo v dolino na delo in se kdaj pa kdaj ponovno vračajo. Kljub temu, da so ljudje izredno navezani na svoja domačije, pa je zaradi gospodarskih razmer depopulacija vsako leto večja.

Turizem in cestna povezava sta za Šentvitiško planoto tista dva faktorja, ki bi ekonomsko okrepila domačije, kdor pa bi želel na delo v dolino, bi se lahko vsak dan vračal in del svojega prostega časa posvetil delu na domu. To je pogoj, da bi mladež ostajala doma in ponovno dobila zaupanje v prihodnost rojstnega kraja.

A. L.

TELOVADNICA POD STREHO

Ob osnovni šoli in gimnaziji v šolskem centru Nove Gorice grade telovadnico, ki je že pod streho. Z njo se bo v novem šolskem letu izboljšal pouk telesne vzgoje. Doslej so učenec vseh šol uporabljali društveno telovadnico v športnem parku, ki pa je bila prezasedena od tujerajnih do poznih večernih ur.

Foto: J. Perat